

HARTWALL

VUOSIKERTOMUS

1 9 9 9

Hartwallin taloustiedotus vuonna 2000

Oyj Hartwall Abp raportoi vielä vuonna 2000 tertiaalijaksoissa. Vuoden 1999 tilin-
pääöstiedote julkistettiin 10.2.2000. Vuosikertomus julkaistaan viikolla 12 ja
yhtiökokous pidetään 29.3.2000 Helsingissä. Osavuosikatsauksia julkaistaan kaksi;
tammi-huhtikuun katsaus julkistetaan 30.5.2000 ja tammi-elokuun katsaus 28.9.2000.

Yhtiökokous	1
Toimintavuosi 1999 lyhyesti	2
Pörssitiedotteet	4
Toimitusjohtajan katsaus	6
Hartwallin visio ja missio	8
BBH:n toiminta-ajatus	8

Liiketoiminnan kehitys koti- ja ulkomailla

Tiivistelmä	11
Toimialakatsaus, kotimaa	12
Kotimaan liiketoiminta	15
Hartwall ja ympäristö	19
Vienti ja verovapaa kauppa	21
Baltic Beverages Holding	22

Tilinpäätös

Tiivistelmä	33
Hallituksen toimintakertomus 1999	34
Tuloslaskelma	39
Tase	40
Rahoituslaskelma	41
Rahoitusriskit ja niiden hallinta	42
Tilinpäätöksen liitetiedot	44
Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet	51
Konsernin tunnusluvut	53
Osakekohtaiset osakeantioikaistut tunnusluvut	54
Voitonjakoehdotus	55
Tilintarkastuskertomus	55

Hartwall-konsernista

Tietoa osakkeista	56
Yhtiöjärjestys	58
Hallinto ja organisaatio	60
Yhteystiedot	62
Hartwall keskittää tuotanto- ja varastotoimintojaan Lahteen	64

Yhtiökokous

Yhtiöjärjestyksen mukainen yhtiökokous pidetään 29.3.2000 alkaen klo 17.00 Helsingissä Hartwall Areenalla. Kokoukseen ilmoittautuneiden rekisteröinti ja äänestyslippujen jako alkaa kokouspaikalla klo 16.00.

Varsinainen yhtiökokouskutsu julkaistaan ilmoituksena 12.3.2000 Helsingin Sanomissa ja Hufvudstadsbladetissa. Lisäksi Oyj Hartwall Abp lähettää kirjallisen kutsun jokaiselle osakasluetteloon merkitylle osakkeenomistajalle hänen ilmoittamallaan osoitteella.

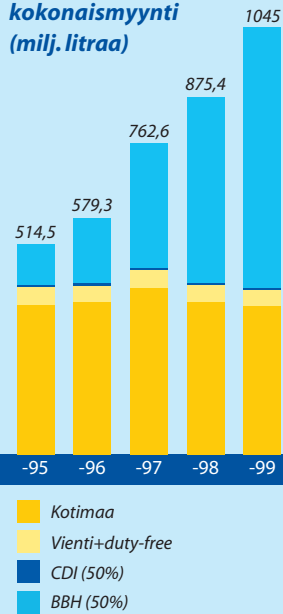
Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 24.3.2000 on merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan ennakolta kokouskutsussa mainitulla tavalla ja viimeistään siinä mainittuna päivänä.

Yhtiökokouksessa käsitellään yhtiöjärjestyksen § 11 mainitut asiat sekä muut yhtiökokouskutsussa mainitut asiat.

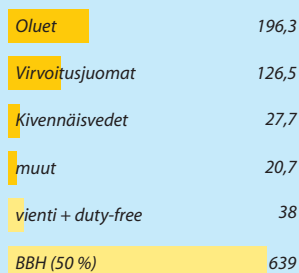
Tilinpäätöstä koskevat asiakirjat sekä hallituksen ehdotukset ovat osakkeenomistajien nähtävinä viikon ajan ennen kokousta yhtiön pääkonttorissa. Niistä lähetetään pyydettyäessä jäljennös osakkeenomistajille.

Hallitus ehdottaa, että vuodesta 1999 jaetaan osinkoa 0,1682 euroa A-osakkeelta (1,00 mk) ja 0,1648 euroa K-osakkeelta (0,98 mk). Osinko maksetaan osakkeenomistajalle, joka täsmäytyspäivänä 3.4.2000 on rekisteröitynä Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämässä osakasluettelossa. Osingonmaksupäivä on 10.4.2000.

Hartwall-konsernin kokonaismyynti (milj. litraa)

Hartwall-konsernin myyntimäärien jakautuminen 1999* (milj. litraa)

* Neljä ensimmäistä pylvästä ovat Hartwallin kotimaan myyntiä, yhteensä 371,2 milj.litraa.

Avainluvut 1998-1999

MEUR	1999	1998	muutos
Liikevaihto	467,0	486,7	-4,0 %
Liikevoitto	76,6	94,3	-18,8 %
osuus liikevaihdosta	16,4	19,4	-3,0 % -yks.
Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja	73,1	80,7	-9,4 %
osuus liikevaihdosta	15,7	16,6	-0,9 % -yks.
Tulos/osake, EUR	0,76	0,72	+5,6 %
Taseen loppusumma	614,4	486,6	+26,3 %
Sijoitetun pääoman tuotto, %	19,7	29,2	-32,5 %
Oman pääoman tuotto, %	21,4	24,4	-12,3 %
Investoinnit	125,2	102,8	+21,8 %
Henkilöstö keskimäärin (ml. BBH 100 %)	7 919	5 608	+41,2 %
Kokonaismyyntimäärä, milj.l.	1 045,0	875,4	+19,4 %

Toimintavuosi

- Hartwall-konsernin kokonaismyynti nousi 19,4 % 875,4 miljoonasta litrasta 1 045,0 miljoonaan litraan.
- Kotimaan kokonaismyynti oli 371,2 miljoonaa litraa (380,4 milj.l.).
- Vuoden alussa alkanut yhteistyö kola- ja lemon-limesegmentissä PepsiCo Incin kanssa onnistui yli odotusten.
- Markkinakasvu koko BBH:n toiminta-alueella oli voimakasta.
- BBH:n volyymikasvu jatkui voimakkaana nousten 40 % 1 278 miljoonaan litraan (913 milj.l.).
- BBH:n panimoiden lukumäärä nousi kahteentoista.
- Hartwallin osakkeen nimellisarvo poistettiin ja osakepääoma muutettiin euroiksi.
- Hartwallin A-osakkeen ylin kurssi oli 15,95 euroa ja alin kurssi 10,00 euroa.

Hartwall-konserni lyhyesti

- Perustettu 1836.
- Suomen johtava panimo- ja virvoitusjuomatuotteiden valmistaja.
- Osakkuusyhtiö Baltic Beverages Holding AB (BBH) perustettiin 1991. Hartwall omistaa BBH:n yhdessä Pripps Ringnesin kanssa.
- Hartwall listautui Helsingin Arvopaperipörssiin 1.7.1994.
- Kotimaassa kolme tehdasta (Helsinki, Lahti, Tornio) sekä yksi lähdevesipullottamo (Karijoki).
- BBH:lla neljä panimoa Baltiassa, kuusi Venäjällä ja kaksi Ukrainassa.
- BBH on markkinajohtaja Baltiassa ja Venäjällä. Ukrainassa BBH:n markkinaosuus on 15 %.
- Hartwall vie Lapin Kulta -olutta mm. Skandinaviaan, Eurooppaan, Baltian maihin ja Venäjälle.

■ *Hartwall säilytti asemansa Suomen johtavana juomien toimittajana*

(21.1.1999) Oyj Hartwall Abp säilytti vuonna 1998 markkinajohtajan asemansa 50,6 %:n kokonaismarkkinaosuudella (oluet, virvoitusjuomat, kivennäisvedet). Myyntivolyymi laski edelliseen vuoteen verrattuna 8,2 %, mikä pääosin johtuu Coca-Cola Cold Drinkin liiketoiminnan myynnistä Coca-Cola Juomille. Hartwallin osuus virvoitusjuomamarkkinoista oli 53 %. Kivennäisvesisegmentissä Hartwall vahvisti markkinajohtajan asemaansa 49,4 %:iin. Olutsegmentissä Hartwall ei saavuttanut asetettuja tavoitteitaan, mutta säilytti asemansa Suomen johtavana oluvalmistajana 49,2 %:n markkinaosuudellaan. Yhä voimakkaasti kasvavilla siiderimarkkinoilla Hartwallin markkinaosuus oli 16 %. Long drink –segmentissä Hartwall säilytti markkinajohtajan asemansa 60 %:n markkinaosuudella.

■ *BBH laajentaa hankkimalla viidennen panimonsa Venäjältä*

(29.1.1999) Baltic Beverages Holding (BBH) hankki 20 %:n omistusosuuden Chelyabinsk-pivo -panimosta, joka sijaitsee Tšeljabinskin kaupungissa Uralilla. Samalla sovittiin suunnatusta osakeannista, joka nostaa BBH:n omistusosuuden 75 prosenttiin. Chelyabinsk-pivo on alueen johtava panimo.

■ *Hartwallin tulos hyvä heikosta rupeasta huolimatta*

(12.2.1999) Hartwallin liikevaihto vuonna 1998 kasvoi 2 893,5 Mmk:aan (+9,3 %). Liikevoitto säilyi viime vuoden tasolla ollen 560,8 Mmk (567,6 Mmk). Tulos ennen satunnaisia eriä oli 479,7 Mmk (562,1 Mmk). Tilikauden tulos pieneni hiukan ollen 271,7 Mmk (313,3 Mmk). Tulosta osaketta kohden kertyi 4,30 mk (5,33 mk). Hallitus esittää A-osakkeen osingoksi 0,90 mk (0,80 mk) ja K-osakkeen osingoksi 0,88 mk (0,78 mk).

■ *Hartwall lähdevesimarkkinoille*

(19.2.1999) Oyj Hartwall Abp on tänään ostanut Polar Water Oy:n ja SER Water Invest Ltd:n konkurssipesiltä Etelä-Pohjanmaalla toimivan Polar Water Oy:n liiketoiminnan kokonaisuudessaan. Polar Water Oy pullottaa Aqua Fennica –lähdevettä Karijoella sijaitsevasta Fennica-luonnonlähteestä. Lähdevesi täydentää Hartwallin vesivalikoimaa ja vahvistaa yhtiön markkina-asemaa.

■ *Oyj Hartwall Abp:n yhtiökokouspäätökset*

(27.4.1999) Oyj Hartwall Abp:n varsinainen yhtiökokous vahvisti yhtiön tilin päätöksen vuodelta 1998 ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle. Osinkoa vuodelta 1998 päätettiin jakaa 0,90 markkaa A-osakkeelta ja 0,88 markkaa K-osakkeelta. Yhtiökokous päätti muuttaa yhtiön osakepääoman euroiksi ja poistaa samalla osakkeen nimellisarvon. Myös hallituksen esitys osakepääoman korottamiseksi rahastoannilla osakkeiden lukumäärää muuttamatta hyväksyttiin.

■ *Oyj Hartwall Abp:n osavuositarkastus 1-4/1999*

(4.6.1999) Hartwall-konsernin liikevaihto tammi-huhtikuussa laski edellisen vuoden vastaavasta jaksosta 16,1 %:lla 122,0 milj. euroon. Valuuttojen heikentyminen laski tulosta. Liikevoitto oli 10,8 milj. euroa (1-4/98: 25,2 milj. euroa) ja tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja 9,8 milj. euroa (1-4/98: 24,2 milj. euroa).

■ *BBH:n osuus Kolos-panimossa kasvaa*

(15.6.1999) Baltic Beverages Holding (BBH) on lisännyt omistusosuuttaan ukrainalaisessa Kolos-panimossa hankkimalla markkinoilta 18 000 osaketta. Osakekaupalla BBH:n omistus nousee 41,56 prosentista 50,35 prosenttiin, ja yhtiöstä tulee panimon suurin omistaja. Samassa yhteydessä BBH on sitoutunut lunastamaan muiden osakkaiden osakkeita siten nostaen BBH:n osuuden Kolos-panimossa aina 92,3 prosenttiin lähikuukausien aikana. Suuremman omistusosuuden hankkimisella BBH haluaa vahvistaa markkina-asemiaan Ukrainassa.

■ *Hartwall ja Prippts Ringnes vahvistavat BBH-yhteistyötään*

(24.6.1999) Oyj Hartwall Abp ja Prippts Ringnes AB ovat uusineet osakas-sopimuksensa, joka koskee osapuolten 50/50-pohjalla omistamaa yhtiötä Baltic Beverages Holding AB:tä (BBH). BBH omistaa panimoita Venäjällä, Ukrainassa ja Baltian maissa. Sopimus on voimassa 31.12.2050 saakka, jonka jälkeen se jatkuu viisi vuotta kerrallaan kahden vuoden irtisanomisaikalla. Sopimuksella osapuolet haluavat vahvistaa aikomuksensa yhtiön kehittämiseen tähtäävään pitkäaikaiseen yhteistyöhön.

■ *Hartwall aloittaa IT-yhteistyön ICL:n kanssa*

(30.6.1999) Tänäään allekirjoitetulla sopimuksella Oyj Hartwall Abp on siirtänyt tietohallintopalvelunsa ICL:lle. Sopimuksen mukaan ICL vastaa kokonaisvaltaisesti Hartwallin tarvitsemien tietotekniikkapalvelujen tuottamisesta. Sopimus astuu voimaan joulukuussa 1999 ja on kolmivuotinen jatkuen sen jälkeen vuoden kerrallaan.

■ *Hartwa-Tradesta UDV:n uusi suomalainen yhteistyökumppani*

(23.8.1999) Oyj Hartwall Abp:n omistama alkoholijuomien maahantuonti-, jakelu-, markkinointi- ja myyntiyhtiö Hartwa-Trade ja United Distillers and Vintners (UDV) ovat sopineet yhteistyöstä. Maailman suurimpaan alkoholialan yhtiöön Diageoon kuuluvan UDV:n tuotemerkkivalikoima sisältää tunnettuja alkoholijuomia, ja Hartwa-Traden valikoimaan tulee yli 20 UDV:n johtavaa alkoholimerkkiä. Sopimus astuu voimaan välittömästi.

■ *Oyj Hartwall Abp:n osakkeiden merkintä vuoden 1994 optiolainan perusteella*

(9.9.1999) Oyj Hartwall Abp:n vuoden 1994 optiolainan perusteella on tänään merkitty 125 000 kappaletta yhtiön uutta A-osaketta. Yhtiö on vastaanottanut maksun kaikista merkityistä osakkeista. Kunkin merkityn osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,20 euroa ja osakepääoma

korotetaan merkinnän seurauksena 25 000 eurolla. Osakepääoman korotus pyritään rekisteröimään ja korotusta vastaava lisäerä 125 000 kappaletta A-osaketta pyritään saattamaan kaupankäynnin kohteeksi kuluvan syyskuun aikana.

■ *Oyj Hartwall Abp:n osakepääoman korotus vuoden 1994 optiolainan perusteella*

(20.9.1999) Oyj Hartwall Abp:n vuoden 1994 optiolainaan perustuva osakepääoman korotus 25 000 euroa on tänään merkitty kaupparekisteriin. Osakepääoman korotusta vastaava lisäerä 125 000 kappaletta 0,20 euron vasta-arvoista A-osaketta otetaan kaupankäynnin kohteeksi Helsingin Arvopaperipörssissä 21.9.1999. Osakkeet merkittiin 9.9.1999 2,76 euron merkintähintaan. Oyj Hartwall Abp:n osakepääoma on korotuksen jälkeen 12 110 000 euroa jakautuen 60 550 000 osakkeeseen, joiden vasta-arvo on 0,20 euroa.

■ *Oyj Hartwall Abp:n osavuositarkastus 1-8/99*

(1.10.1999) Liikevaihto tammi-elokuussa pieneni Venäjän ruplan ja Ukrainan hrivnan arvon romahduksen seurauksena 316,6 milj. euroon (355,8 milj. euroa). Vuoden alusta liikevoittoa kertyi 58,8 milj. euroa (77,3 milj. euroa). Tulon ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 56,7 milj. euroa (66,4 milj. euroa).

■ *Hartwall suunnittelee Etelä-Suomen tuotanto- ja varastotoimintojen keskittämistä Lahteen*

(4.10.1999) Oyj Hartwall Abp on aloittanut suunnitteluprosessin yhtiön tulevaisuuden toimintaedellytysten ja kilpailukyyn varmistamiseksi. Hartwallin suunnitelman mukaan yhtiön Etelä-Suomen tuotanto- ja varastotoiminnot keskitettäisiin Hartwallin Lahden logistiikkakeskuksen yhteyteen. Keskittämisinvestoinnin kokonaisarvo olisi n. 500 miljoonaa markkaa. Hanke toteutuisi vuosien 2000-2003 aikana. Toimintojen keskittämisellä Lahteen saavutettavien toiminnallisten säästöjen on arvioitu olevan noin 80 miljoonaa markkaa vuodessa.

■ *Oikaisu osavuositarkastus 1-8/99 tietoihin*

(8.10.1999) Oyj Hartwall Abp oikaisee 1.10.1999 julkistetussa osavuositarkastuksessa esiintyneen virheen, jossa BBH:n 100 prosenttinen henkilöstömäärä elokuun 1999 ja 1998 lopussa on taulukossa ilmoitettu väärin. Hartwall-konsernin palveluksessa oli keskimäärin 5 042 henkilöä (3 868). Lukuun on sisällytetty 50 % BBH:n henkilöstöstä. Hartwallin osuus tästä ilman BBH:ta oli 1 406 henkilöä (1 399). BBH:n palveluksessa (100 %) oli keskimäärin 7 271 henkilöä (4 938).

■ *BBH siperialaispanimon enemmistöosakkaaksi*

(15.10.1999) Baltic Beverages Holding (BBH) on allekirjoittanut aiesopimuksen Krasnojarskissa sijaitsevan Pikra-panimon osake-enemmistön hankkimisesta. BBH:n omistusosuus panimossa on suunnatun osakeannin jälkeen 50,1 %. Loput osakkeista ovat paikallisten sijoittajien omistuksessa. Kilpailuviranomaisten lupa hankkeelle on odotettavissa joulukuun puoleenväliin mennessä.

■ *BBH aloittaa yhteistyön Baltiassa Pepsin kanssa*

(20.10.1999) Baltic Beverages Holding (BBH) on alustavasti sopinut kansainvälisen virvoitusjuomajätin PepsiCo Inc:n kanssa virvoitusjuomien valmistuksesta ja myynnistä Baltian maissa. Samalla on myös solmittu periaatesopimus Pepsi-tuotteiden nykyisen pullottajan ja jakelijan kanssa toiminnan siirtymisestä BBH:lle ensi vuoden alusta.

■ *BBH:n omistusosuus Utenos Alusissa nousee 95 %:iin*

(21.10.1999) Baltic Beverages Holding AB (BBH), joka aikaisemmin omisti 50 % liettualaisesta Utenos Alus-panimosta, on saanut kilpailuviranomaisilta luvan kasvattaa omistusosuuttaan. BBH:lla on nyt 95 % panimon osakkeista. BBH on lisäksi sitoutunut lunastamaan loput panimon osakkeista.

■ *Hartwallin taloustiedote vuonna 2000*

(4.11.1999) Oyj Hartwall Abp raportoi vielä vuonna 2000 tertiaalijaksossa. Vuoden 1999 tilinpäätöstiedote julkistetaan 10.2.2000. Vuosikertomus julkaistaan viikolla 12 ja yhtiökokous pidetään 29.3.2000 Helsingissä. Osavuositarkastuksia julkaistaan kaksi; tammi-huhtikuun katsaus julkistetaan 30.5.2000 ja tammi-elokuun katsaus 28.9.2000.

■ *BBH investoi ja vahvistaa rakennettaan Venäjällä*

(5.11.1999) Baltic Beverages Holding (BBH) keskittää ja tehostaa toimintaansa Venäjällä järjestämällä uudelleen omistusosuuttaan Moskovan lähellä sijaitsevassa Tulsokye Pivo -panimossa. BBH:n tytäryhtiölle Baltika-panimolle suunnatulla 20 miljoonan dollarin osakeannilla nostetaan panimon kapasiteetti 250 miljoonaa litraan. Osakeannin jälkeen Baltika omistaa 50,01 % Tulsokye Pivo -panimosta BBH:n suoran omistusosuuden ollessa 34,29 %.

■ *Yhtiökokous vahvisti BBH:n omistuksen siperialaispanimossa*

(15.12.1999) Siperian Karsnojarskissa sijaitsevan Pikra-panimon yhtiökokous hyväksyi tänään BBH:lle suunnatun osakeannin, jonka jälkeen BBH omistaa Pikraa 50,0 %. Loput osakkeista ovat paikallisten sijoittajien omistuksessa. Kilpailuviranomaiset eivät vielä ole antaneet hyväksyntäänsä hankkeelle.

■ *Hartwall myi Kaarinan kiinteistönsä*

(28.12.1999) Oyj Hartwall Abp on myynyt Turun naapurikaupungissa Kaarinassa sijaitsevan tehdas- ja varastokiinteistönsä maa-alueineen eläkevakuutusyhtiö Varma-Sammolle ja YIT-Yhtymälle. Kauppahinta on 52,5 miljoonaa markkaa.

HAASTEELLINEN VUOSI POIKI ONNISTUMISIA.

Konsernin myyntivolyymi kasvoi lähes 20 prosentilla ja yhtiön taloudellinen tulos oli hyvä. Tavoitteemme on olla paras olut- ja virvoitusjuomayhtiö Suomessa sekä osakkuusyhtiömme BBH:n kautta johtava panimoyhtiö Baltiassa, Venäjällä ja Ukrainassa.

Vuosi 1999 osoittautui konsernillemme ennakoitua paremmaksi. Vuoden alussa Venäjän ruplan ulkoisen arvon voimakas heikentyminen oli tuoreessa muistissa ja yhtiön tulostilanteet varovaiset. Kilpailutilanteemme kotimaassa oli muuttumassa alan pohjoismaisen rakennemuutoksen seurauksena. Vuoden edetessä tulevaisuudenkuva muuttui positiivisemmaksi, ja tänään voimme todeta, että vuodesta muodostui paljon arvioitua myönteisempi. Hartwall-konsernin myyntivolyymi kasvoi 20 prosentilla ja yhtiön taloudellinen tulos oli hyvä.

Osakkuusyhtiömme Baltic Beverages Holdingin (BBH) markkina-alueella oluen per capita -kulutus lisääntyi voimakkaasti ja yhtiön tuotantovolyymi kasvoi peräti 40 %. BBH:n markkina-asema vahvistui Venäjällä ja Baltian maissa, ja myös Ukrainassa kehitys oli myönteistä. Venäjän ruplan ja Ukrainan hrivnan tuntuva heikkeneminen katsausvuoden aikana merkitsi, että euromääräinen liikevaihto ja liikevoitto jäivät jossain määrin alle vuoden 1998 tason.

Kotimaassa jouduimme uuteen kahden rintaman kilpailutilanteeseen. Oluissa ja siidereissä pääkilpailija on Carlsberg/Sinebrychoff.

Alkoholittomissa tuotteissa kohtaamme Coca-Colan. Uudessa virvoitusjuomien ja kivennäisvesien kilpailutilanteessa menestymme hyvin. Oluissa meidän ja koko toimialan huoli on kokonaiskultuksen kasvun pysähtyminen. Kotimaassa jäimme hieman liikevaihto- ja tulostavoitteistamme.

Harwallin tavoite ja tunnusluvut

Tavoitteemme on olla Suomen paras olut- ja virvoitusjuomayhtiö sekä osakkuusyhtiömme BBH:n kautta johtava panimoyhtiö Baltian maissa, Venäjällä ja Ukrainassa. Liiketoimintastrategiamme mukaisesti keskitymme kotimaassa kilpailukyvyyn ja kustannustehokkuuden vahvistamiseen. Voimakasta kasvua haemme BBH:n kautta kansainvälisiltä markkinoilta sekä kasvavana Lapin Kulta -oluen vientinä.

Hartwall-konsernin toimintaa ohjaavat seuraavat pitkän aikavälin tavoitteet. Kotimaassa kasvamme vähintään alan kasvun mukana. BBH:n toiminta-alueella haemme nopeaa kasvua. Liikevoittotavoitteemme konsernitasona on vähintään 15 % liikevaihdosta jakautuen siten, että kotimaan osalta 10 % ja BBH:n osalta 20 %. Sijoitetun oman ja vieraan pääoman tuoton tulisi olla vähintään 15 % ja omavaraisuusaste 50 % konsernitasona. Velkaantumisasteemme ei saa ylittää 60 %.

Yhtiömme on myös asettanut itselleen laadullisia tavoitteita ja käynyt arvokeskustelun lisäksi keskustelua kriittisistä menestystekijöistään. Keskittymällä vahvoihin merkkituotteisiimme ja tarjoamalla tuotteissamme parasta mahdollista hinta-laatusuhdetta luomme menestyksellemme pohjan. Menestystekijöitämme ovat asiakaspalvelumme laadukkuus, kuluttajalähtöiset innovatiiviset tuotteet ja toimintatavat, jakelukanavien hallinta sekä tehokas kustannusrakenne niin tuotannossa kuin logistiikassa. Uudistettu tieto- ja toiminnanohjausjärjestelmämme luo pohjan tehokkaalle ja tulokselliselle liiketoiminnalle.

Suurin kasvu kotimaassa virvoitusjuomissa

Hartwall on 44,7 prosentin markkinaosuudella Suomen johtava panimo- ja virvoitusjuomayhtiö. Keskitymme vahvan tuotemerkkivalikoimamme edelleen vahvistamiseen. Päätuotemerkkiemme Lapin Kulta ja Karjala-oluiden rinnalle toimimme syksyllä hyvän vastaanoton saaneen Legenda-oluen.

Tavoitteenamme on, että joka toinen Suomessa kulutettu olutlitra on Hartwallin valmistama.

Virvoitusjuomissa yhteistyökumppanimme vaihtuminen PepsiCo:ksi onnistui yli tavoitteiden. Myös Hartwallin omat virvoitusjuomat pärjäsivät mainiosti Hartwall Jaffan ollessa menestyksen airut. Tavoitteeksemme olemme asettaneet olla Suomen suurin virvoitusjuomayhtiö.

Nopeasti kasvavilla siiderimarkkinoilla yhteistyömme kansainvälisen siiderituotemerkin kanssa ei saavuttanut sille asettamiimme tavoitteita, joten vuodenvaihteessa toimimme markkinoille oman siiderimme, Hartwall Upciderin. Tavoitteemme on jo heti ensimmäisenä vuonna saavuttaa kolmannes Suomen siiderimarkkinoista.

Kuluneen vuoden aikana yhtiömme on liiketoimintojen kehittämisohjelman lisäksi henkisesti ja rahallisesti voimallisesti panostanut tietohallintajärjestelmien kehittämiseen ja uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon. Kotimaan kilpailukyvyyn ja markkina-aseman varmistamiseksi jatkoimme tuotanto- ja jakelurakenteemme tehostamista.

Viinien ja väkevien alkoholijuomien maahantuontia, jakelua, markkinointia ja myyntiä harjoittavalle Hartwa-Tradelle vuosi 1999 oli toiminnan käynnistymisen vuosi, joten varsinaisia tuloksia toiminnalta voimme odottaa vasta vuonna 2000.

Baltic Beverages Holding

Vuoden aikana BBH:n panimoiden kokonaismäärä on noussut kahteentoista. Tänäaun kaukaisin BBH-panimo löytyy Siperian Krasnojarskista, yli 5000 kilometriä Helsingistä itään. Toiminta-alueensa kasvavilla olutmarkkinoilla yhtiön yhteenlaskettu myyntivolyymi on 1 278 miljoonaa litraa eli kolme kertaa Suomen vuotuinen oluenkulutus.

BBH on onnistunut kiristävistä kansallisesta ja kansainvälisestä kilpailusta huolimatta kasvattamaan markkinaosuuksiaan. Uusien panimohankintojen tuotantouudistukset on aloitettu ja jo olemassa olevissa panimoissa tuotantokapasiteettia ja tuottavuutta on lisätty tuntuvasti. Panimoiden aktiivinen tuotekehitys on tuottanut uusia tuote- ja pakkausratkaisuja ja investoinnit tuotemerkkien vahvistamiseen jatkuivat. Jakelujärjestelmiä on rakennettu BBH:n toiminta-alueella.

Oluen valmisteverouudistus ei etene

Panimoteollisuuden ja alkoholia myyvien elinkeinojen vaatimaa alkoholiveron alennusta ei vielä kukaan ole toteutettu. Vitkastelulla valtiolta itse asiassa menettää verovarvoja keskimäärin puoli miljardia vuodessa, koska veronalennuksen dynaamisten vaikutusten kautta muiden verotulojen kasvu ja työttömyysmenojen vähennys kompensoisi runsaskätisesti valtiolle alkoholiverotulojen laskun. Jo nyt ulkomaille suuntautuvan matkailun aiheuttamat alkoholiverotulojen menetykset ovat 2 miljardin luokkaa kun yksityistulon lisäksi otetaan huomioon kulutus ulkomailla ja mittava salakuljetus. Verokysymys on entistä ajankohtaisempi koska EU-komission on viimeistään 30.6.2000 mennessä annettava ehdotus Euroopan parlamentille ja ministerineuvostolle nykyisten matkustajatuomisrajoitusten asteittaisesta väljentämisestä.

Palautuspullojärjestelmä on ympäristön etu

Viime aikoina on julkisuudessa esitetty kritiikkiä panimo- ja virvoitusjuomateollisuuden palautuspakkausjärjestelmästä. Kaikki tutkimukset osoittavat nykyisen palautuspullojärjestelmän edut ympäristölle. Myös kuluttajien asenteet ovat tutkimuksen mukaan pantillisten uudelleen täytettävien pakkausten kannalla. Kiertopullojärjestelmä on logistisesti tehokas yhtenäispäälysteineen. Muovipakkauksiin siirtyminen on selvästi kasvattanut virvoitusjuomien ja kivennäisvesien menekkiä, mikä on hyödyntänyt kaikkia alaan sidonnaisten elinkeinojen harjoittajia.

Tulevaisuudennäkymiä

Hartwall-konsernin toimintaympäristöä sekä kotimaassa että BBH:n toiminta-alueella leimaa yhä kiristynyt kansainvälinen kilpailu, jossa harvemmat ja resursseiltaan suuremmat toimijat ottavat mittaa toisistaan. Hartwall-konserni hakee nopeaa kasvua, johon BBH:n toiminta-alue tarjoaa hyvät mahdollisuudet.

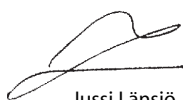
Oluessa tavoitteemme on markkinajohtajuuden vahvistaminen Venäjällä ja Baltiassa sekä Ukrainassa nopea kasvu markkina-aseman vahvistamiseksi. Baltiassa tuomme kriittisen massan saavuttamiseksi oluiden ja kivennäisvesien rinnalle myös virvoitusjuomat. BBH:n investointitaso säilyy korkeana kapasiteetin kasvattamiseksi emmekä myöskään sulje pois yritysostoja.

Kotimaassa uskomme erityisesti virvoitusjuomien, kivennäisvesien ja siiderin kulutuksen kasvavan. Hartwa-Tradesta rakennamme merkittävän tekijän alkoholituotteiden kaupassa.

Toimintamme avainalueita yhä kovenevassa kilpailussa on ajanmukainen tuotanto- ja logistiikkarakenne joka tarjoaa kustannustehokkuutta ja joustavuutta. Yhtiön tulevaisuuden varmistamiseksi on päätetty rakentaa Lahteen uusi tuotantolaitos ja logistiikkakeskus. Päätös tarkoittaa sitä, että yhtiömme Etelä-Suomen tuotanto- ja varastotoiminnot keskitetään Hartwallin Lahden logistiikkakeskuksen yhteyteen vuoden 2003 loppuun mennessä. Toimintojen keskittämisellä saavutetaan suurempi tuotannon joustavuus ja parempi kustannustehokkuus sekä kuluttajille ja asiakkaille monipuolisempi tuote- ja pakkaustarjonta.

BBH:n nopean kasvun varmistamiseksi sekä kotimaan tuotanto- ja logistiikkarakenteen keskittämiseksi yhtiömme johdon tärkeimpiä tehtäviä on konsernin rahoituksellisen liikkumavaran varmistaminen. Hartwall-konserni tavoittelee vuonna 2000 ripeää liikevaihto- ja volyymikasvua sekä hyvää taloudellista tulosta.

Kiitän osakkeenomistajiamme, yhteistyökumppaneitamme sekä kaikkia hartwallilaisia ja BBH:n henkilöstöä vuodesta 1999. Työpanoksenne ja sitoutumisenne konserniimme on ollut ratkaisevaa tavoitteidemme saavuttamisessa. Toivotan onnea ja menestystä yhä vahvemman Hartwall-konsernin rakentamisessa.

Jussi Länsiö
toimitusjohtaja

HARTWALLIN VISIO JA MISSIO

Tavoite

Tavoitteenamme on olla Suomen paras olut- ja virvoitusjuomayhtiö sekä osakkuusyhtiö Baltic Beverages Holdingin kautta johtava panimo-yhtiö Baltian maissa, Venäjällä, Ukrainassa ja muilla valituilla Itä-Euroopan markkina-alueilla. Toimintamme tavoitteina on tuottaa sidosryhmillemme taloudellista lisäarvoa ja kasvattaa yrityksemme arvoa.

Strategia

Kotimaa:	Kansainvälisyys:
kilpailukyky, innovaatiot	kasvu

Toiminta-ajatus

Valmistaa ja markkinoida erilaisiin nautintatilanteisiin sopivia korkealuokkaisia oluita, virvoitusjuomia, kivennäisvesiä ja muita juomia.

Arvot

Kuluttajalähtöisyys

Vastaamme kuluttajatarpeiden muutoksiin ennakoivasti innovatiivisella tuote- ja pakkauskehityksellä. Tuotantomme huolehtii juomiemme korkeasta laadusta. Myyntimme ja jakelumme vastaa siitä, että tuotteemme ovat helposti ja kattavasti kuluttajien saatavilla.

Asiakaskeskeisyys

Kehitämme sellaisia toimintatapoja ja yhteistyömuotoja, jotka lisäävät asiakkaidemme omaa myyntiä.

Hyvä kannattavuus

Sen varmistaminen on jokaisen hartwallilaisen vastuulla ja se on kaiken liiketoiminnan keskeinen edellytys. Myyntimme ja markkinointimme tehtävänä on toteuttaa määrittelemämme tuottotavoitteet. Tuotantomme ja jakelumme vastaavat mahdollisimman hyvää kustannustehokkuudesta.

Usko yksilöön

Uskomme kaikkien hartwallilaisten kykyyn ja haluun saavuttaa sekä omat että yhtiön tavoitteet. Jokaisella hartwallilaisella on yksilö- tai ryhmäkohtainen tehtäväkuva. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan säännöllisesti palaute- ja kehityskeskusteluissa.

Vastuullisuus

Noudatamme kaikissa yhteyksissä hyvää liikemiestapaa ja etiikkaa ja kannamme yhtiönä oman yhteiskunnallisen ja ympäristönsuojelullisen vastuun.

BBH:N TOIMINTA-AJATUS

Tavoite

Baltic Beverages Holdingin (BBH) tavoite on olla johtava panimoyhtiö toiminta-alueellaan Venäjällä, Baltian maissa ja Ukrainassa. Toiminnan tavoitteena on korkealaatuisilla tuotteilla ja toimintatavoilla sekä taloudellisesti kannattavalla toiminnalla tuottaa lisäarvoa sidosryhmilleen.

Strategia

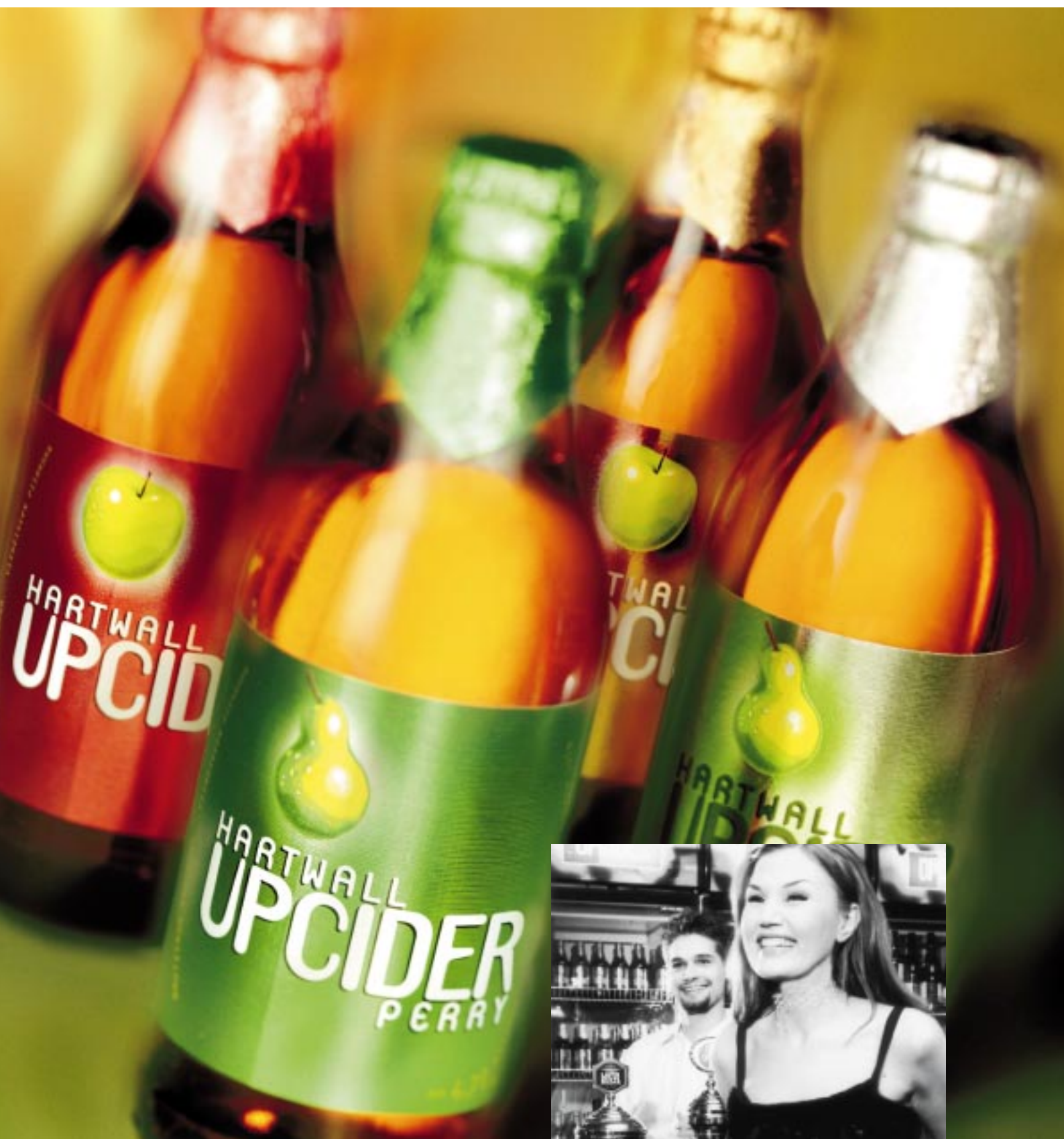
BBH:n strategiana on hankkia panimoita Venäjän, Baltian ja Ukrainan kehittyviltä markkinoilta, investoida niihin teknologiaa ja osaamista sekä vahvistaa niiden myynti-, markkinointi- ja jakelujärjestelmiä. BBH:n oluet ovat tunnettuja markkinajohtajia sekä kansallisesti että alueellisesti. Erityistä huomiota kiinnitetään oluen laatuun, joka tänä päivänä vastaa länsimaista tasoa.

BBH:n tavoitteena on hankkia panimoista selvä osake-enemmistö, mutta säilyttää operatiivinen johto paikallisilla vastuuhenkilöillä. Panimoiden henkilökunta on kokonaisuudessaan paikallista. Panimot toimivat melko itsenäisesti omilla markkina-alueillaan ja hoitavat alkuinvestointien jälkeen rahoitustarpeensa pääosin tulorahoituksestaan. Valtaosa panimoiden tuloksesta käytetään niiden edelleen kehittämiseen. BBH pyrkii maksamaan osakkaalleen kohtuulliset osingot.

Kuluttajien mieltymykset ohjaavat kehitystämme. Ennakoimme trendejä innovatiivisilla tuotteilla ja pakkauksilla sekä huolehdimme tuotannon, myynnin ja jakelun korkeasta laadusta. Vuoden merkittävin olututuus oli alkusyksystä lanseerattu Legenda-olut.

Hartwallin siiderimyynti kasvoi 70 %, eli yli kaksi kertaa enemmän kuin alalla keskimäärin. Menestystä vauhditti markkinoiden ensimmäinen 0,5 litran muovipullo sekä loppuvuodesta lanseerattu uusi Hartwall Upcider-tuoteperhe. Seuraava tavoite on saavuttaa vähintään kolmasosa siiderimarkkinoista.

LIIKETOIMINNAN KEHITYS KOTI- JA ULKOMAILLA

Toimiala Suomessa

- Kaikkien aikojen myyntiennätys, veturina alkoholittomat juomat ja siideri.
- Kolajuomat lähes puolet virvoitusjuomien kokonaismarkkinoista, kivennäisvesien osuus kasvaa yhä.
- Suomi nousi siiderinkulutuksen kärkimaiden joukkoon.

Hartwall kotimaassa

- Edelleen markkinajohtaja sekä alkoholipitoisissa että alkoholittomissa juomissa.
- Lapin Kulta jo kymmenettä vuotta suosituin olut, Legenda vuoden merkittävin olutuutus.
- Pepsi-yhteistyö alkoi 20 vuoden sopimuksella ja odotukset ylittäneellä kasvulla.
- Kiistaton ykkönen kivennäisvesissä ja long drink -juomissa.
- Yhtiö lanseerasi Hartwall Upciderin.

Ympäristöasioita

- Hartwall noudattaa koko toimialan yhteistä ympäristöpolitiikkaa.
- Ympäristövastuu on yksi osa laatujärjestelmää.
- Tekniset ratkaisut vähensivät kuljetettavien tavarakilojen ja pakkausjätteen määrää sekä veden- ja lämmönkulutusta.

Vienti ja verovapaa kauppa

- Kansainvälistä liiketoimintaa rasittivat sekä Venäjän ruplan romahdus että duty-free -kauppaa koskevat vaihtelevat tulli- ja tuontimääräykset. Positiivinen tulos muilla markkinoilla ei kyennyt kompensoimaan niitä.
- Lapin Kulta on viennin ehdoton ykkönen. Ruotsissa se on myydyin ulkomainen olut, ja läpimurto Saksassa siivittää sen vientiä myös muihin Euroopan maihin.
- Verovapaa kauppa Itämerellä jatkuu yhä duty-free -myynnin sallivilla laut-tareiteillä.

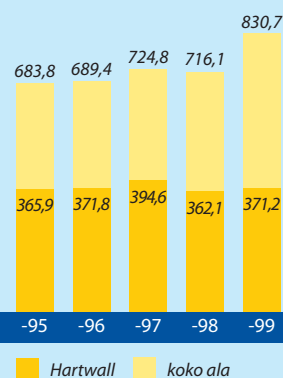
Baltic Beverages Holding (BBH)

- Volyymi kasvoi edelleen voimakkaasti (+40 %).
- Uusi volyymiennätys 1 278 miljoonaa litraa (913 milj. litraa).
- BBH-panimoiden lukumäärä kasvoi kahteentoista.
- Markkinaosuudet ovat kasvussa.
- Oluen kulutus kasvoi voimakkaasti BBH:n markkinoilla.
- Liikevaihto oli 3 347 miljoonaa SEK.
- Liikevoitto oli 888 miljoonaa SEK.

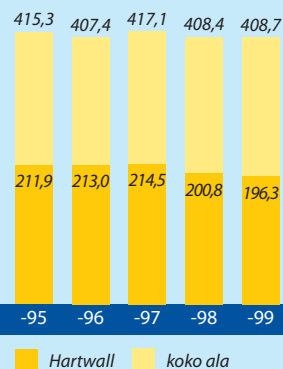
ALKOHOLITTOMAT JUOMAT KAIKKIEN AIKOJEN MYYNTIENNÄTYKSEN VETUREINA

Ala saavutti kaikkien aikojen myyntiennätyksen. Alkoholitomien juomien myynti nousi alkoholipitoisia nopeammin. Virvoitusjuomakulutus kasvoi harppauksenomaisesti. Monipakkausten suosio oli leimallista olutmarkkinoille ja uusi 0,5 litran palautettava muovipullo etenkin virvokekaupalle.

Kokonaismyynnin kehitys Suomessa 1995 - 1999 (milj. litraa)

Olutmyynnin kehitys Suomessa 1995 - 1999 (milj. litraa)

Toimialalla saavutettiin kaikkien aikojen myyntiennätys 830,7 miljoonaa litraa (722,4 milj.l.), kasvua 7,6 %. Edelleenkin suurimman kasvupotentiaalin omaavien alkoholittomien juomien myynti kohosi 16,0 % ja alkoholipitoisten 2,0 %. Tuoteryhmittäin tarkasteltuna parhaiten menestyivät keskivahvat eli enintään 4,7 tilavuusprosenttia alkoholia sisältävät siiderit, joiden kaupassa kirjattiin 31,5 %:n nousu. Siiderikasvun seurauksena näkyi selvimmän samanvahvuisten long drink -juomien myynnissä, joka laski 15,5 %. Oluen kokonaiskulutus pysyi edellisvuoden tasolla.

Keskivahvan oluen osuus 43,9 % oli ehdottomasti merkittävän alan kokonaisvolymymistä. Toiseksi suurimman tuoteryhmän eli virvoitusjuomien osuus kokonaaisuudesta oli 36,0 % ja kolmanneksi sijoittuvien kivennäisvesien 7,0 %.

Kolmannes oluista monipakkauksissa

Oluiden kokonaismarkkinat 408,7 miljoonaa litraa (408,4 milj.l.) ylittivät täpärästi edellisvuoden tason. Tosiallisesti oluiden kokonaiskulutus oli noin 450 miljoonaa litraa, kun huomioidaan EU-maiden korkeimman alkoholiveron aiheuttama tilastoimaton kulutus, joka vuonna 1998 ylitti 40 miljoonan litran rajan (lähde: Suomen Gallup, 1999). Kansalaisten henkilökohtaisesta maahantuonnista ja kotivalmistuksesta koostuvan tilastoimattoman kulutuksen osuus kokonaaisuudesta oli siis noin 10 %. Tilastoitu olutkulutus per henkilö oli 79,1 litraa (79).

Vuoden ilmiö olutkaupassa oli nk. monipakkausten suosion voimakas kasvu. Niiden osuus päivittäistavarakaupan olutmyynnistä kaksinkertaistui noin 30 prosenttiin, mikä oli osaltaan tekemässä tästä myyntikanavasta olutkaupan menestyksellistä 2,2 %:n kasvulla.

Kilpailutilanteen muutos aktivoi virvokemarkkinoita

Virvoitusjuomakaupassa tapahtui selvä 16,4 %:n volyymikasvu, joka pohjautui sekä kolajuomien kansainvälisissä yhteistyösuhteissa tapahtuneisiin muutoksiin ja niitä seuranneeseen, aiempaa aktiivisempaan markkinointiin että uuden 0,5 litran palautettavan muovipullon markkinoille tuloon. Virvoitusjuomien per capita -kulutus nousi 49,8 litrasta 57,8 litraan.

Virvoitusjuomien suurin makusegmentti oli kolajuomat, joiden osuus 298,8 miljoonan litran (256,8 milj.l.) kokonaismarkkinoista oli 45,5 %. Light-juomat kasvattivat edelleen suosiotaan, mutta sokeripitoiset hallitsivat silti selvästi markkinoita 77,6 %:n osuudella.

Aromatisoitujen kivennäisvesien osuus kasvussa

Kivennäisvesien vuodesta 1993 jatkunut trendinomaisen kasvu jatkui. Kokonaismarkkinat nousivat 58,2 miljoonaan litraan, kasvua 14,2 %. Tuoteryhmän myynninlisäys perustui pääosin nk. aromatisoitujen kivennäisvesien suosioon. Näiden osuus on viidessä vuodessa yli kolminkertaistunut ja muodosti kokonaaisuudesta jo kolmanneksen. Suomalaiset kuluttivat 11,3 litraa (10) kivennäisvesiä per henkilö.

Vähälle julkiselle huomiolle jäänyt kivennäisvesien tuoteryhmä oli noin 30 % suurempi kuin esimerkiksi siidereiden kokonaismarkkinat.

Suomi siiderikulutuksen kärkimaita

Alan voimakkain kasvu 31,5 % saavutettiin siidereissä. Tuoteryhmän kokonaismyynti oli 45,8 miljoonaa litraa (34,8 milj.l.). Mikäli lukuun lisätään Elintarviketeollisuusliittory:n tilastoista puuttuvat tuontisiiderit, kokonaismarkkinat kasvoivat noin 54 miljoonaan litraan.

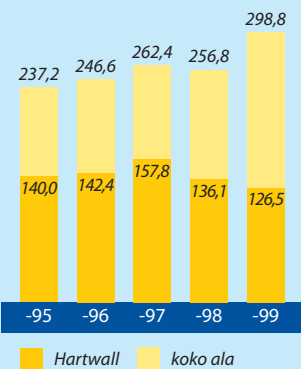
Jälkimmäisillä kokonaislitroilla laskettuna asukaskohtainen vuosikulutus ylty noin 10 litraan eli maailman kärkimaan Irlannin tasolle. Suosituin makuvalihtehto oli päärynä, jonka osuus kokonaismarkkinoista oli lähes puolet. Siidereiden paras myyntikehitys + 40,4 % saavutettiin päivittäistavara kaupassa, jossa tuoteryhmä voitti litroja nimenomaan long drink -juomilta.

Vahvat long drink -juomat vakaampia

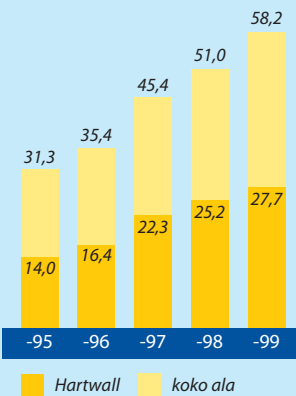
Long drink -juomien kokonaismarkkinat olivat 19,2 miljoonaa litraa, laskua 10,2 %. Siitä huolimatta, että juomaryhmän kulutus laski toisena perättäisenä vuotena, asukaskohtainen keskilukutus oli esimerkiksi 90-luvun puoliväliin verrattuna vielä lähes kaksinkertainen, eli 3,7 litraa henkilöltä.

Anniskelumyynnissä ja Alkoissa tarjolla olevien vahvojen long drink -juomien myynti supistui selvästi vähemmän kuin lähinnä päivittäistavara kaupan kautta myytävien keskivahvojen long drink -juomien kysyntä.

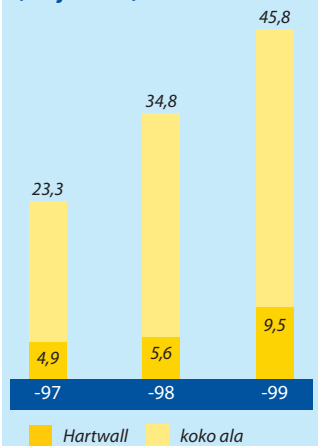
Virvoitusjuomamyynnin kehitys Suomessa 1995 - 1999 (milj. litraa)

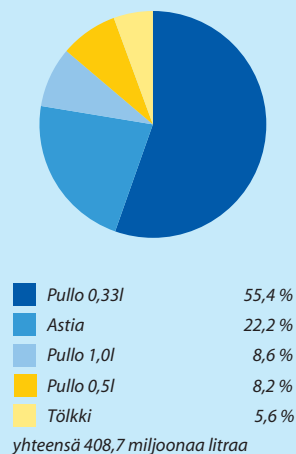
Kivennäisvesimyyntin kehitys Suomessa 1995 - 1999 (milj. litraa)

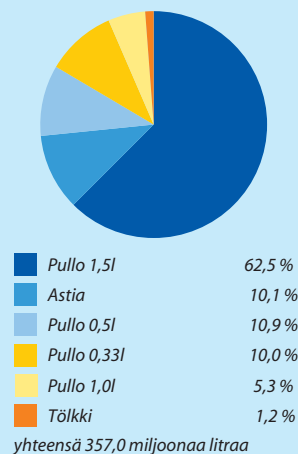
Siiderimyyntin kehitys Suomessa 1997 - 1999 (milj. litraa)

Oluen myynti Suomessa pakkaustyypeittäin 1999

Virvoitusjuoma- ja kivennäisvesimyynti Suomessa pakkaustyypeittäin 1999

Lähde: Panimo- ja virvoitusjuomateollisuusliitto ry.

Vahva myös Suomessa. Hartwall on yhä olutmarkkinoiden johtaja 48,0 %:n osuudella. Olutmerkkien kotimaan ykkönen oli Lapin Kulta, Karjala neljäntenä.

ERITYISEN AKTIIVINEN VIRVOITUSJUOMAVUOSI

Uusi kilpailutilanne virvoitusjuomissa käynnistettiin suurpanostuksin. Kylmäjuomasaatavuus nostettiin uudelle tasolle. Pepsi-tuoteperhe aloitti nousunsa segmenttinsä suurimmilla kasvuluvuilla. Hartwall Jaffan juhluvuosi näkyi myös kuluttajien suosiossa. Legenda-olut ja Hartwall Upcider olivat merkittävimmät uutuuslanseerukset.

Yhtiö säilytti alan suurimman panimoalan toimijan aseman 44,7 %:n kokonaismarkkinaosuudella. Hartwallin kotimaan kokonaisyhteistyö yhtiö yhti 371,2 miljoonaa litraa (380,4 milj.l.) sisältäen CDI:n long drink -juomat. Ennakoitua pienempänä toteutunut volyymivähennys johtui virvoitusjuomasektorissa tapahtuneesta päämiesvaihdoksesta. Kilpailutilanteen muuttumisesta huolimatta Hartwall oli markkinajohtaja sekä alkoholipitoisissa (45,8 %:n markkinaosuus) että ei-alkoholipitoisissa juomissa (43,2 %:n markkinaosuus).

Lapin Kulta vietti suosionsa juhluvuotta

Oluiden osuus kotimaan myynnistä oli yli puolet. Yhteensä 196,3 miljoonan litran (200,8 milj.l.) myynnillä säilytettiin oluiden markkinajohtajan asema 48,0 %:n osuudella. Vaikka markkinointipanosten harkittu keskittäminen päätuotemerkeille alensi kokonaisosuutta 1,2 %-yksikköä, se nosti vuoden lopulla yhtiön kolme tärkeintä tuotemerkkiä kahdeksan myydyimmän tuotemerkin joukkoon.

Lapin Kulta vietti suosionsa juhluvuotta. Vuonna 1989 Suomen ostetuimmaksi olueksi nousut Lapin Kulta on ollut yhtäjaksoisesti kymmenen vuotta maamme listaykkönen. Karjala valtasi sijan neljä. Syksyllä markkinoille tuotu Legenda on Hartwallin Lapin Kulta -panimossa valmistettu täytäläinen lager-olut. Vuoden lopulla

Legenda-oluesta tuotiin markkinoille myös strong-vaihtoehto. Markkinoiden vahvimman kotimaisen oluen tittelin vallanneen Legendan alkoholipitoisuus on 8,3 tilavuusprosenttia.

Kotimaisia olutmarkkinoita leimasi edelleen vakiintuneisuus. Vaikka kuluttajien suosiosta kilpaili vähintään 500 olutmerkkiä, päivittäistavara-kaupassa myytävien olutmerkkien kymmenen kärjessä -listan muodostivat vuositasolla Legendaa lukuun ottamatta samat olutmerkit kuin edellisvuonna ja myös samassa järjestyksessä. Kymmenen suosituimman osuus kokonaismarkkinoista oli edelleen yli 96 %.

Pepsi-yhteistyö käyntiin

Virvoitusjuomasektorissa käynnistettiin ensimmäinen yhteistyövuosi Pepsi-tuotteiden parissa. Osoituksena pitkäaikaisen yhteistyön ja markkinoinnin käynnistämiseksi jo ensimmäisen sopimuksen pituudeksi valittiin 20 vuotta. Pepsi-tuoteperheen muodostavat Pepsi, Pepsi Max ja 7UP.

Kolajuomissa tapahtuneen päämiesvaihdoksen johdosta virvoitusjuomissa lähdettiin liikkeelle vertailuvuotta alemmalta volyymitasolta. Muiden tuoteryhmien kokonaismarkkinoita selvästi nopeammasta ja tavoitteet ylittäneestä kasvusta huolimatta Hartwallin virvoitusjuomamyynni, 126,5 miljoonaa litraa, jäi 7 % edellisvuodesta (136,1 milj.l.).

Voimakas panostus kylmäjuomapalveluun

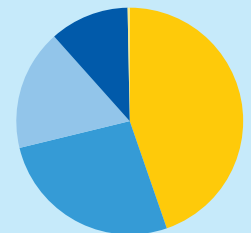
Taloudellisesti voimakkain panostus tehtiin kokonaisuutena kylmäjuomapalveluun. Myydyään osuutensa postmix- ja vending-toiminnoista aiemmin vastanneesta yhtiöstä Hartwall lähti kyseisten toimintojen rakentamisessa liikkeelle puhtaalta pöydältä. Ensimmäisen toimintavuoden aikana ehdittiin kylmäjuomakaapit mukaan luettuna asentaa yhteensä noin 6 000 uutta kylmäjuomalaitetta.

Pepsillä markkinoiden nopein kasvu

Kattavan kylmäjuomapalvelun rakentaminen oli erityisen perusteltua yhtiön valikoimiin saatujen Pepsi-tuotteiden kannalta. Investoimalla jakelukanavien infrastruktuuriin panostettiin tuoteperheen pitkäaikaiseen näkyvyyteen postmix- ja vending-sektoreilla, joilla Pepsi-tuotteet olivat aiemmin aliedustettuina.

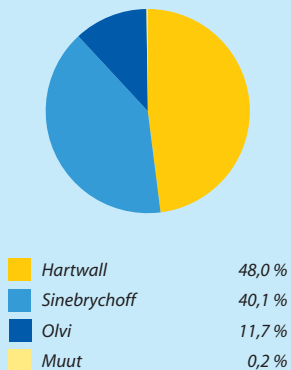
Ensimmäinen yhteistyövuosi Pepsi-tuoteperheen kanssa oli erittäin menestyksellinen. Tavoitteeksi asetettu virvoitusjuomamarkkinoiden nopein kasvu saavutettiin kirkkaasti. Kun kolajuomien kokonaismarkkinat kasvoivat 16,4 %, Pepsin kolajuomat lisäsivät myyntiään 50,0 %. Edellisvuonna Pepsi-tuoteperheen markkinaosuus oli 14,6 % ja nyt 19,3 %.

Kokonaismarkkina-asetukset Suomessa 1999

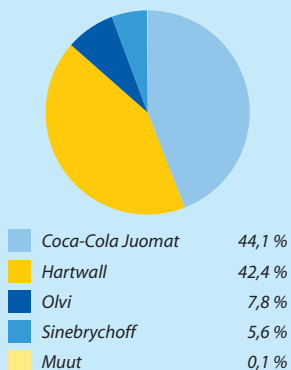

Hartwall	44,7 %
Sinebrychoff	26,5 %
Coca-Cola Juomat	17,2 %
Olvi	11,3 %
Muut	0,3 %

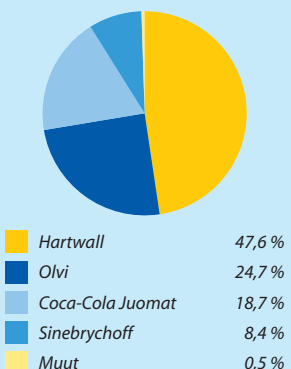
Olutmarkkina-asetat Suomessa 1999

Virvoitusjuomamarkkina-asetat Suomessa 1999

Kivennäisvesimarkkina-asetat Suomessa 1999

Juhlavuosi menestyksellinen Hartwall Jaffalle

Virvoitusjuomien kokonaismarkkinoiden kasvaessa 42 miljoonaa litraa, onnistui Pepsi-tuoteperhe saamaan tuosta koko alan noususta 48 % ja Hartwall-tuoteperhe 25 %. Osaltaan molempien tuoteperheiden suuriin kasvulokuihin vaikutti myös menestys fast food -sektorilla.

Hartwall-tuoteperhe menestyi myös kokonaismarkkinoita paremmin. Koko tuoteperheen myynti nousi 18,2 % ja 50-vuotisjuhliiaan viettäneen Hartwall Jaffa -perheen 32 %. Hartwall Jaffan osuus keltaisten appelsiinijuomien kokonaismarkkinoista oli 41,8 %. Seuraavaksi suurin kilpaileva tuote oli suosioltaan noin puolet mainitusta.

Vuoden lopussa Hartwall Jaffa -tuoteperhettä täydennettiin tuomalla markkinoille mustaherukanmakuinen Hartwall BlackCurrant. Aivan vuoden 2000 alussa Hartwall Omenalimonadin rinnalle tuotiin Hartwall Päärynälimonadi ja Hartwall Vadelmalimonadi sekä Pepsi-tuoteperheeseen 7UP Light.

Uusi puolen litran muovipullo suosioon

Selkiyttäkseen virvoitusjuomien ja kivennäisvesien pakkauspolitiikkaansa yhtiö toi markkinoille palautettavan ja uudelleentäytettävän puolen litran muovipullon ja poisti valikoimista puolen litran lasipullon ja litran muovipullon.

Uusi pakkausvaihtoehto saavutti jo ensimmäisenä vuotenaan kuluttajien suosion ja sen osuus Hartwallin virvoitusjuoma- ja kivennäisvesimyyntistä oli 10,5 %. Pakkauksen tärkeimpiä etuja ovat särkymättömyys, suljettava kierrekorkki ja keveys: käytöstä poistettu lasinen puolen litran pullo painoi tyhjänä 387 grammaa ja uusi muovipullo 52 grammaa.

Kivennäisvesissä kiistaton markkinajohtaja

Hartwallin valmistamien kivennäisvesien myynti kohosi 10,1 % päättyen 27,7 miljoonaan litraan (25,2 milj.l.). Hartwallin markkinaosuus laski 1,8 %-yksikköä, mutta markkinoiden selkeä markkinajohtajuus säilyi 47,6 %:n osuudella siitä huolimatta, että tämän juomaryhmän markkinoilla virvoitusjuomien tavoin tapahtui täydellinen uusjako yhden uuden kilpailijan liittyttyä mukaan markkinaosuuskilpailuun.

Vuoden lopulla yhtiön päätuotemerkkiä uudistettiin. Markkinoiden suosituin kivennäisvesi Hartwall Vichy Novelle muutettiin Hartwall Novelleksi. Sen lisäksi tuoteperheeseen kuuluvat Hartwall Novelle Citronelle, Hartwall Novelle Grape ja uuden tuhatluvun alusta lähtien omenanmakuinen Hartwall Novelle Apple. Hartwallin valmistamien ja markkinoimien vesi- tuotteiden markkinointikonsepteja selkiytettiin.

Vedestä trendikäs juoma

Koska vesi on luonnonmukaisuudessaan osoittautunut kestävä trendikääksi juomaksi myös Suomessa ja maamme lähdevesimarkkinoilta puuttui vahva juomakaupan osaaja, Hartwall laajensi toimintamahdollisuuksiaan vuoden alussa hankkimalla omistukseensa karjokelaisen luonnonlähteen ja sen vesivaroja hyödyntävän pakkaamon.

Syksyllä markkinoille tuotiin pullotettu lähdevesi nimeltään Hartwall Solina. Kyse on markkinoiden ainoasta lähdevedestä, joka pakataan palautettaviin ja uudelleen täytettäviin pulloihin. Vaihtoehtoina ovat 0,5 ja 1,5 litran muovipullot.

Hartwall Upcider kasvua jatkamaan

Siiderikaupassa Hartwall saavutti uuden volyymiennätyksen 9,5 miljoonaa litraa (5,6 milj.l.), kasvua peräti 69,9 %. Hyvä menestys perustui osaltaan uuteen 0,5 litran muovipulloon, jonka yhtiö ensimmäisenä otti käyttöönsä.

Siitä huolimatta, että siiderimyynti kasvoi reilusti yli kaksi kertaa nopeammin kuin alalla keskimäärin, markkinajohtajan asemaa ei tässä tuoteryhmässä vielä saavutettu. Kunnianhimoisen tavoitteen saavuttamiseksi tuotiin vuosittu-hannen vaihteessa uusi Hartwall Upcider -tuoteperhe markkinoille. Tuoteperhe koostuu neljästä eri makuvaihtoehdosta: kuiva omena, makea omena, päärynä ja päärynä light. Kaikkia vaihtoehtoja pakataan sekä 0,33 litran lasi- että 0,5 litran muovipulloihin. Osana uutta siideristrategiaa Hartwall luopui Bulmer's-yhteistyöstä.

Vankka markkinajohtaja long drink -juomissa

Tuoteryhmän kokonaismarkkinoiden tavoin Hartwallin myymien long drink -juomien myynti laski päätyen 11,2 miljoonaan litraan

(12,7 milj.l.). Hartwallin osuus alan myynnistä oli 58,3 %. Kokonaiskysynnältäänkin suhteellisesti paremmin menestyneiden vahvojen long drink -juomien kaupassa yhtiön osuus jopa kasvoi ja oli 70,0 %.

Pääosan vuodesta tässä juomaryhmässä oli tarjolla kolme vaihtoehtoa: alkoholipitoisuudeltaan keskivahvat Cool Grape Long Drink ja Cool Orange Long Drink sekä vahvoihin kuuluva Original Gin Long Drink.

Hartwa-Traden ensimmäinen toimintavuosi

Oy Hartwa-Trade Ab:n ensimmäiselle, uuteen toiminta-ajatukseen pohjautuvalle vuodelle oli leimallista toiminnan käynnistämiseen kuten valikoidun kehittämiseen, organisaation rakentamiseen ja kouluttamiseen sekä varastointi- ja jakelujärjestelmien käynnistämiseen liittyvät ratkaisut. Yhtiö on Hartwallin kokonaan omistama alkoholijuomien maahantuontiin, jake-luun, markkinointiin ja myyntiin keskittynyt yritys.

Yhtiö tarjoaa suomalaiselle anniskeluelinkeinolle mahdollisuuden saada kaikki tärkeimmät juomansa yhdellä tilauksella ja toimituksella. Tilaus- ja jakelurutiineissa yhtiö tukeutuu Hartwallin toimintoihin. Yhteistyössä emoyhtiön kanssa on luotu logistiikka, jota hyväksikäyttäen asiakkaat saavat pääosan juomistaan yhdeltä toimittajalta.

Hartwa-Tradella oli vuoden lopussa yhteensä 16 päämiestä ja sen hinnastoon kuului yli 200 tuotetta. Jatkossa tarjontaa on tarkoitus täydentää ennen kaikkea uusilla viineillä siten, että tuotenimikkeitä on yhteensä noin 300 kappaletta.

Alkon myymäläketju, joka edustaa kokonaisvolyyymista yli 80 %, on yhtiön toinen merkittävä jakelukanava, jossa on listattuna noin 80 Hartwa-Traden maahantuomaa tuotetta.

Vuoden tärkein yhteistyösopimus tehtiin maailman suurimpaan alkoholialan yhtiöön Diageoon kuuluvan United Distillers and Vintnersin (UDV) kanssa. UDV:n valikoima sisältää mm. Smirnoff Vodkan, Johnnie Walker ja Bell's -viskit, Gordon's Ginin sekä Bailey's ja Malibu -liköörit.

Vuonna 2000 Hartwa-Traden tavoitteena on kaksinkertaistaa kokonaismyyntinsä ja vakiinnuttaa asemansa alan suurimpien yritysten joukossa.

Markkinaosuudet % (vol.) päivittäistavarakaupasta.

Suomen oluiden Top Ten 1999

Lapin Kulta	32,2
Karhu	22,2
Koff 3	13,5
Karjala	9,8
Olvi Special	7,6
Olvi CXX	3,9
Olvi Sandels	2,2
Legenda	2,1
Hartwall Classic	1,5
Koff Light Beer	1,0

Huom. 1. Legenda on ollut markkinoilla vasta viikosta 37 lähtien.
2. Koff 3 -tuotemerkki sisältää myös Koff Jouluoluen, Hartwallin ja Olvin jouluoluet ovat omina merkkeinään.

Suomen virvoitusjuomien Top Ten 1999

Coca-Cola	21,8
Pepsi	16,6
Hartwall Jaffa	13,6
Sprite	7,6
Fanta	5,2
Frisco	4,2
Seven Up	4,0
Olvi Classic Cola	3,6
Koff Jaffa	3,1
Olvi Jaffa	2,9

Huom. Frisco on CC-tuotemerkki, Koff Frisco oli eri tuote.

Suomen kivennäisvesien Top Ten 1999

Olvi Kevytolo	20,8
Vichy Novelle	18,8
Aqua	17,8
Vichy Citronelle	10,7
Olvi vichy	9,9
Hartwall Vichy	5,4
Koff Special Vichy	4,6
Vichy Grape	4,3
Lahden Vichy	2,0
Hartwall Cassis	1,9

Lähde: A.C. Nielsen

Luonto ja ympäristöasiat ovat pinnalla. Uusi Hartwall Solina on markkinoiden ainoa lähdevesi, joka pakataan kierrätettäviin ja uudelleen täytettäviin muovipulloihin. Yhtiö vaihtoi myös kivennäisvesien ja virvoitusjuomien pakkaukset särkymättömiksi ja kevyiksi muovipulloiksi, jotka saavuttivat heti kuluttajien suosion.

YMPÄRISTÖMARKKA TULEE TAKAISIN

Toiminnan yleisen tehokkuuden nostaminen ja ympäristöarvojen kunnioittaminen eivät ole keskenään ristiriidassa. Ympäristöasioihin sijoitettu markka tulee takaisin. Jatkuvan parantamisen periaate on käyttökelpoinen myös ympäristöasioissa.

Hartwall on sitoutunut noudattamaan toiminnassaan koko alan yhteisesti hyväksymää ympäristöpolitiikkaa. Tämän lisäksi yhtiö tukeutuu julkista miinsa arvoihin, joihin ympäristövastuu kuuluu osana laatujärjestelmää.

Alan ympäristövaikutukset painottuvat tuotteiden elinkaaren alkuvaiheeseen kuten raaka-aineiden tuotantoon sekä pesutoimintojen ja kuljetusten energiankulutukseen ja päästöihin. Koska raaka-aineiden ja pakkausten tuotannon ympäristövaikutukset eivät ole teollisuuden suoran vaikutuksen piirissä, niihin pyritään vaikuttamaan ympäristönäkökohtia kunnioittavien yhteistyökumppaneiden valinnalla.

Eroon tuhlaavasta vedenkäytöstä

Juomien perusraaka-aine on puhdas vesi. Vielä pari vuosikymmentä sitten Hartwallin oluttuotannosta nykyisin vastaavilla Tornion ja Lahden tehtailla tuotantoon suhteutettu vesimäärä oli lähes kaksinkertainen nykytasoon verrattuna. Pääosa vedestä kuluu erilaisiin pesutapahtumiin. Nykyisin pesuvedet ja -aineet kierrätetään prosessissa ja pesuliuos neutraloidaan ennen kunnalliseen jätevedenpuhdistamoon laskemista.

Valmistuksen tarvitseman lämpöenergian määrää on voitu pienentää keräämällä sitä talteen vierteen jäädytyksessä ja käyttämällä uudelleen kuuma- ja lämminvesijärjestelmissä. Oluiden sivutuotteina syntyvät mäski ja hiiva käytetään kokonaisuudessaan rehuna ja piimaa lähinnä maanparrannusaineena. Käymisprosessin yhteydessä syntyvä hiilidioksidi hyödynnetään lähinnä virvoitusjuomien ja kivennäisvesien hiilihapotuksessa.

Pakkausjäte minimoitu

Koko alan yhteinen tavoite on pakkausjätteen minimointi. Tähän on päästy keskittymällä pantillisten palautuspakkausten käyttöön. Nykyisin koko panimo- ja virvoitusjuomateollisuuden tuotannosta ainoastaan postmix-laitteissa käytettävä ja anniskelupisteille toimitettava virvoitusjuomauute pakataan pantittomiin pakkauksiin, joten vuonna 1999 alan koko kotimaan myynnistä toimitettiin pantillisissa palautuspakkauksissa 95,7 prosenttia.

Alan pakkausjärjestelmässä kiertää noin 290 miljoonaa pulloa. Mikäli haluttaisiin siirtyä kertakäyttöisiin vaihtoehtoihin, pulloja kuluisi joka vuosi yli miljardi kappaletta. Silloin syntyisi vuosittain 220 000 tonnia lasijätettä ja runsaat 20 000 tonnia muovijätettä. Hyötykäytön löytäminen mainituille jätemäärille ei olisi mahdollista.

Kuluttajat kannattavat nykyistä järjestelmää

Suomalaisista kuluttajista 93 % haluaa ostaa virvoitusjuomansa uudelleen täytettävässä pullossa (lähde: Suomen Gallup Oy). Tämä yleinen mielipide ilmenee käytännössä myös pullojen korkeana, lähes sataa hipovana palautusprosenttina. Myös pantillisten tölkkien palautusaste on noussut jo 82 prosenttiin.

Perinteiset juomapullot ja -korit palautuvat panimoille takaisin noin 20 000 myyntipisteen kautta. Näistä noin 8 000 ottaa palautuksia vastaan kuluttajilta. Tölkeille on Suomessa noin 5 600 palautuspistettä. Maaliskuussa vuonna 1996 käynnistynyt tölkkien talteenotto on kerännyt noin 250 miljoonaa tölkkiä eli noin 4 miljoonaa kiloa alumiinia.

Lähes kaikki alan käytöstä poistamat pakkausmateriaalit ovat hyödynnettävissä uudelleen. Niin lasipullot, muovikorit kuin koritkin toimitetaan uusioraaka-aineiden valmistukseen. Käytöstä poistetut muovipullot toimitetaan energiateollisuuden tukipolttoaineeksi.

Vähemmän ajokilometrejä

Kuljetusten ympäristövaikutukset aiheutuvat pääosin polttoainepäästöistä. Hartwall on tehostanut jakelujärjestelmäänsä siten, että autojen kokonaismäärä on vuodesta 1990 vähentynyt 55 prosenttia ja ajettujen kilometrien määrä 20 prosenttia. Tähän tulokseen on päästy kehittämällä kuorma- ja reittisuunnittelujärjestelmiä.

Yhtiön juomakaupan kokonaisvolyymin kasvusta huolimatta kuljetettavien tavarakilojen määrää on pakkauskehityksen ansiosta pystytty 10 vuodessa alentamaan noin 300 tonnia päivää kohti. Kuljetuskaluston uusinnan ja ympäristöystävällisempien polttoaineiden käytön lisäksi päästöjä on alennettu lisäämällä rautatiekuljetusten osuutta. Tällä hetkellä Tornion tehtaan tuotekuljetuksista jo noin 40 prosenttia on siirretty kiskoille.

Ympäristöteemalla stipendejä

Koska Tornion panimo on toiminut Hartwallin piirissä ympäristöasioiden edelläkävijänä ja sen tunnetuin tuote Lapin Kulta on leimallisesti aina ollut osa suomalaisen puhdasta luontoa, yhtiö on vuodesta 1998 lähtien jakanut erityisiä Lapin Kulta -stipendejä.

Suomen Ammattikorkeakouluopiskelijoiden Liiton kanssa jaetut stipendit on tarkoitettu ammattikorkeakouluissa opiskelevien nuorten ulkomailla tapahtuvan opiskelun ja työharjoittelun tukemiseen. Saamisen edellytyksenä on, että opiskeluun tai työharjoitteluun liittyy ympäristöteema.

Lapin Kulta on viennin ykkönen. Se on Ruotsin myydyin ulkomainen olut ja ylivoimaisesti suosituin Hartwallin duty-free -tuotemerkki. Ja lisää vauhtia myyntiin odotetaan profiilia kohottavasta long-neck -pullosta, jolla aloitetaan vienti myös Hollantiin, Belgiaan ja Portugaliin.

LAPIN KULTA -OLUELLE AVAUTUU UUSIA VIENTIMARKKINOITA

Ruplan romahdus vaikeutti vientiä Venäjälle. Muiden markkinoiden menestys ei kompensoinut Venäjällä menetettyjä litroja. Vienti painottuu Skandinaviaan, Venäjälle ja Viroon, muualla Euroopassa määrätietoista merkinrakentamista jatketaan. Verovapaa kauppa keskittyy yhä Itämerelle.

Vienti

Oyj Hartwall Abp:n kansainvälinen liiketoiminta on pääasiassa keskitynyt Skandinaviaan ja valituille Euroopan markkinoille tapahtuvaan Lapin Kulta -oluen vientiin sekä verovapaaseen myyntiin Itämeren alueen laivoilla.

Vuonna 1999 viennin arvo oli 70,1 miljoonaa markkaa, joka oli 7,7 miljoonaa markkaa vähemmän kuin vuosi sitten. Pääsiallisin syy laskuun oli Venäjän ruplan romahdus, joka vaikeutti Lapin Kulta -oluen vientiä Venäjälle. Vaikka muilla markkinoilla kehitys on ollut positiivinen, ei Venäjällä menetettyjä litroja pystytty kompensoimaan. Viennin kokonaismäärä vuonna 1999 oli 18,2 miljoonaa litraa (19,4 milj.l.).

Vuoden 1999 tavoitteena oli vahvistaa Lapin Kulta Premium Imported -oluen asemaa kunkin markkina-alueen johtavana merkkinä, ja tässä onnistuttiin hyvin Ruotsissa ja Venäjällä. Toteutuneet pakkausudistukset ovat tukeneet tätä toimintaa ja varsinkin ns. long-neck -pullon vastaanotto oli hyvä.

Lapin Kulta -oluen päämarkkina-alueet ovat Ruotsi, Venäjä ja Viro. Lapin Kulta -olutta viedään eniten Ruotsiin, jossa se on myydyin ulkomainen olut. Siellä Lapin Kulta -oluen tunnettuus ja markkina-asema paranivat yhä selvästi kokonaislitrojen kasvaessa 12,8 miljoonasta litrasta 13,8 miljoonaan litraan. Vientimäärät Viroon ovat säilyneet viimevuotisella tasolla. Virossa hintakilpailu on johtanut tilanteeseen, jossa premium-olutmarkkinoita ei ole.

Lapin Kulta -merkin tunnetuus on kasvanut odotetulla tavalla

päämarkkina-alueilla. Hintakilpailu sen sijaan on kiristynyt kaikilla markkinoilla. Ruotsissa panimot ovat tuoneet markkinoille uusia halpahintaoluita, ruplan romahdettua hintakilpailu Venäjällä on kiristynyt ja Virossa kilpailu on painanut hinnat niin alas ettei premium-olutsegmenttiä ole enää olemassa. Uuden long-neck -pullon avulla on käynnistetty Lapin Kulta -oluen vienti Hollantiin, Belgiaan ja Portugaliin. Saksassa, Ranskassa ja Sveitsissä on Lapin Kulta -oluen myynti kehittynyt suotuisasti myyntimäärien tosin ollessa vielä pieniä.

Määrätietoinen merkinrakentaminen alkaa tuottaa tulosta ja siinä on onnistuttu hyvin Ruotsin ja Venäjän markkinoilla, mutta kohdemaan olosuhteista johtuen volyymitavoitteet eivät ole toteutuneet. Lapin Kulta -tavaramerkin asema tärkeimmillä vientimarkkinoilla on silti onnistuttu säilyttämään.

Vuoden 2000 tavoitteena päämarkkina-alueella Ruotsissa on edelleen vahvistaa Lapin Kulta -oluen asemaa markkinoiden johtavana Premium Imported -oluenä. Markkinoille tuodaan myös uusi long-neck -pullon monipakkaus, jonka avulla tuotteen profiilia nostetaan mm. vähittäiskaupassa. Investointeja jatketaan merkin tunnettuuden lisäämiseksi; päämedianä käytetään hyväksi koettua ulkomainontaa.

Venäjän markkinat normalisoitunevat jatkossa ja tavoitteena on etabloitua myös Pietarin alueelle. Virossa keskitytään tuotteen jakelun määrän ja laadun parantamiseen Tallinnan ollessa siellä päämarkkina-alue.

Lapin Kulta -oluen ensimmäinen läpimurto Saksassa on tehty. Tuote sopii erinomaisesti uusiin saksalaisiin kulutustottumuksiin, pakkausta pidetään hienona ja uudistettu markkinointiviestintä puhuttelee ja houkuttelee. Vaikka volyymit Saksassa ovat vielä pieniä, ovat odotukset tälle vuodelle erittäin positiiviset. Muualla Euroopassa tehdään pitkäjänteistä työtä Lapin Kulta -oluen aseman parantamiseksi valikoiduilla markkinoilla.

Verovapaa kauppa

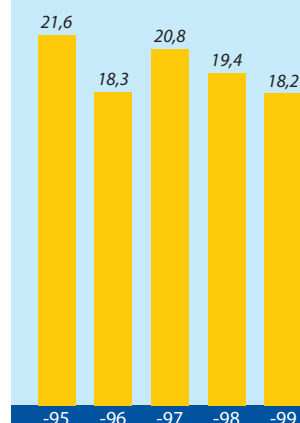
Vuonna 1999 verovapaan kaupan arvo oli 74,4 miljoonaa markkaa laskien edellisvuoden 80,4 miljoonasta markasta. Duty-free -myynnin kokonaisvolyymi oli 19,8 miljoonaa litraa, joka on 2 miljoonaa litraa vähemmän kuin vuosi sitten.

Duty-free -myynti sisältää sekä verottoman myymälämyynnin että lentokoneissa ja laivojen ravintoloissa tapahtuvan tarjoilumyynnin. Lapin Kulta on ylivoimaisesti Hartwallin duty-free -myynnin suurin tuotemerkki 90 %:n osuudella. Muita merkituotteita ovat Karjala- ja Legenda-oluet, Hartwall Upcider -siiderit sekä long drink -juomat.

Duty-free -myynnin litramääräinen lasku on seurausta pääasiassa laivaliikennettä koskevista vaihtelevista tulli- ja tuontimääräyksistä. Laivakaupan osuus Hartwallin duty-free -myynnistä oli 94 % vuonna 1999.

EU:n sisällä tapahtuneen verovapaan kaupan päättymisen vaikutus Hartwallin duty-free -myyntiin on vähäinen, sillä matkustajalaivat käyttävät reittejä, joilla verovapaa myynti sallitaan; esimerkiksi liikennöinti Maarianhaminan ja Tallinnan kautta.

Hartwallin viennin kehitys (milj. litraa)

Hartwallin duty-free myynnin kehitys (milj. litraa)

KASVU JATKUI VUONNA 1999

Baltic Beverages Holding AB (BBH) on puoliksi Hartwallin ja ruotsalais-norjalaisen Pripps Ringes AB:n omistama. Viime vuonna BBH:n oluttuotannon volyymi kasvoi 40 % ja saavutti uuden ennätyksen, 1 278 miljoonaa litraa. BBH on olutmarkkinoiden johtaja Venäjällä ja Baltiassa, Ukrainassa yhtiö kilpailee toisesta sijasta. BBH on palautunut nopeasti Venäjän talouskriisistä, ja valtaa lisää markkinaosuuksia voimakkaasti kasvavilla olutmarkkinoilla.

Baltic Beverages Holding AB perustettiin vuonna 1991. Yhtiö vastaa Hartwallin ja Pripps Ringnesin toiminnasta Itä-Euroopan markkinoilla. BBH on puoliksi Hartwallin ja ruotsalais-norjalaisen Pripps-Ringnes AB:n omistuksessa.

BBH:lla on nyt yhteensä 12 panimoa ja kahdeksan mallastamo Venäjällä, Ukrainassa, Virossa, Latviassa ja Liettuaissa. Yhtiöllä on johtava asema Venäjän ja Baltian olutmarkkinoilla. Ukrainan markkinoilla BBH kilpailee toisesta sijasta.

Hartwall konsolidoi kaikista BBH:n taseen ja tuloslaskelman luvuista 50 % omaan taseeseen ja tuloslaskelmaan.

BBH on rekisteröity Ruotsiin, mutta sen johto on hajautettu Helsinkiin, Tukholmaan ja Tallinnaan. BBH:n toimitusjohtaja on Christian Ramm-Schmidt.

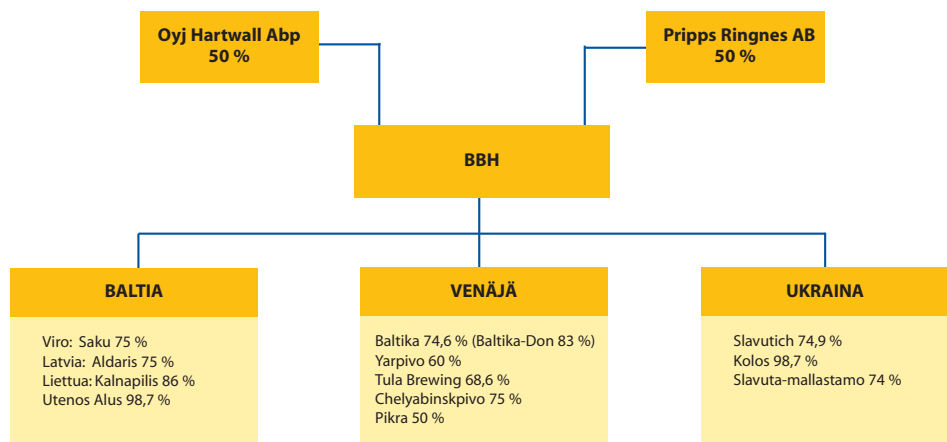
BBH:n strategia

BBH:n strategia perustuu panimoiden ostamiseen Venäjän, Ukrainan ja Baltian kasvavilla markkinoilla, panimoihin tehtäviin teknologia- ja taitotietoinvestointeihin sekä niiden myynti-, markkinointi- ja jakelujärjestelmien vahvistamiseen. Erityisesti kiinnitetään huomiota oluen laatuun, joka nostetaan tuotekehityksen kautta länsimaiselle tasolle. BBH:n oluet ovat niin kansallisesti kuin alueellisesti tunnettuja markkinajohtajia.

BBH:n tavoitteena on hankkia selkeä osake-enemmistö panimoissa, mutta säilyttää operatiivinen johto paikallisilla vastuhenkilöillä, jotka usein ovat myös yritysten osaomistajia. Vaikka panimoiden päätöksenteko sovite- taankin yhteen keskeisissä kysymyksissä, ne toimivat melko itsenäisesti omilla markkina-alueillaan ja hoitavat alkuinvestointien jälkeen omat rahoitustarpeensa tulo-rahoituksestaan.

BBH:n panimoiden tuloksesta valtaosa käytetään panimoiden edelleen kehittämiseen. BBH pyrkii siihen, että osakkeenomistajat saavat panimoista kohtuullisen osingon.

Omistusrakenne

BBH:n toiminta-alue

BBH PÄHKINÄNKUORESSA 1999

Maa	Panimo	Hankittu	BBH:n omistusosuus 31.12.1999	Myyntivolyymi 1999, milj. litraa	Konsolidoitu myyntivolyymi milj. litraa	Kasvu %	Markkinaosuus vuoden 1999 lopussa, %	Henkilöstö 31.12.1999
Venäjä	Baltika	1993	74,6 %	663	663	34	15 %	2 829
	Yarpivo	1996	60 %	165	165	26	4 %	673
	Tula Brewing	1997	68,6 %	100	100	20	2 %	614
	Baltika-Don ¹⁾	1997	83 %	-	-	-	-	-
	Chelyabinsk pivo ²⁾	1999	75 %	61	48	-	1 %	596
	Pikra ³⁾	1999	50 %	67	-	-	1 %	700
Ukraina	Slavutich	1996	74,9 %	109	109	40	13 %	674
	Kolos ⁴⁾	1998	98,7 %	16	8	-	2 %	605
Eesti	Saku	1991	75 %	52	52	25	50 %	256
Latvia	Aldaris	1992	75 %	60	60	23	48 %	429
Liettua	Kalnapilis	1994	86 %	44	44	-5	20 %	228
	Utenos Alus ⁵⁾	1997	98,7 %	42	42	-	21 %	372
	Sisäinen myynti			-13	-13			
Yhteensä				1 366	1 278			

¹⁾ Baltikan tytäryhtiö. Myyntiluvut ja henkilöstö sisältyvät Baltikan lukuihin.

²⁾ Chelyabinsk pivo konsolidoitu 1.5.1999 lähtien.

³⁾ Pikra konsolidaan 1.4.2000 lähtien.

⁴⁾ Kolos konsolidoitu 1.9.1999 lähtien.

⁵⁾ Utenos Alus konsolidoitu 1.1.1999 lähtien.

BBH vuonna 1999

Elokuussa 1998 alkaneen Venäjän talouskriisin jälkimainingit vaikuttivat osaltaan vuoden 1999 toimintaan. BBH:n päämarkkinoiden epävakaudesta kertoivat Venäjän ruplan ja Ukrainan hrivnan edelleen jatkuneet devalvoinnit. Epävakaista oloista huolimatta BBH onnistui pitkälti eliminoimaan kriisin vaikutukset.

Tuotantovolyymi kasvoi edelleen voimakkaasti: kasvu oli 40 %. Vuoden kokonaisvolyymi oli 1 278 miljoonaa litraa (913 miljoonaa litraa vuonna 1998). Siihen on lisättävä konsolidoimaton 88 miljoonan litran vuosivolyymi, joka oli peräisin vuoden aikana ostetuista panimoista.

BBH:n konsolidoitu liikevaihto oli 3 347 miljoonaa Ruotsin kruunua (3 605 milj. kruunua) ja liikevoitto ennen muuntoeroja 888 miljoonaa Ruotsin kruunua (1 293 milj. kruunua). Voitto verojen ja vähimmäistösuuk-sien jälkeen oli 442 miljoonaa Ruotsin kruunua, kun se edellisessä vuonna oli 355 miljoonaa Ruotsin kruunua. Investoinnit tuotanto- ja jakelulaitoksiin olivat 1 153 miljoonaa Ruotsin kruunua (1 561 milj. kruunua). Henkilöstö-määrä oli keskimäärin 7 923. Hartwall konsolidoi 50 % luvuista omaan tilin-päätökseensä.

Kiristyneestä kilpailusta huolimatta BBH kasvatti markkinaosuuttaan Venäjällä, Ukrainassa, Virossa ja Liettuassa. Latviassa markkinaosuus säilyi samansuuruisena kuin edellisessä vuonna.

Oluen kulutus lisääntyi voimakkaasti kaikilla BBH:n markkinoilla. Siihen vaikuttivat lämmin kesä, oluen reaalihinnan lasku Venäjällä ja Ukrainassa sekä markkinatoimijoiden lisääntynyt toiminta. Lisäksi oluen laatu on yleisestään parantunut ja markkinoilla on havaittavissa suuntaus kohti miedompia alkoholijuomia. Kulutustottumukset ovat länsimaistumassa.

BBH:n mallastamot

Maa	Mallastamo	Omistus	Kapasiteetti, tonnia vuodessa
Liettua	Litmalt	Lahden Polttime 50 /	
		Kalnapilis 50	10 000
Venäjä	Utenos	Utenos Alus	15 000
	Yarpivo	Yarpivo	15 000
	Tula	Tula Brewing	15 000
	Baltika (valmistuu 2000)	Soufflet 70 / Baltika 30	105 000
	Chelyabinsk-pivo	Chelyabinsk-pivo	12 000
Ukraina	Slavuta Malt House	BBH 74 %	90 000
	Kolos	Kolos	6 000
Yhteensä			268 000 tonnia /vuosi

BBH jatkaa pitkän aikavälin laajentamisstrategiaansa. Vuonna 1999 yhtiö osti 75 % Tšeljabinskissa Uralin alueella sijaitsevasta Chelyabinsk-pivon panimosta. Yhtiö on konsolidoitu 1.5.1999 alkaen. Lisäksi BBH kasvatti omistustaan ukrainalaisessa Kolos-panimossa 24 %:sta 98,7 %:iin. Yhtiö on konsolidoitu 1.9.1999 alkaen. Molemmissa panimoissa on aloitettu tekniset parannukset. Liettuassa BBH sai viranomaisilta luvan kasvattaa omistustaan Utenos Alus -panimossa. Tämän myötä BBH:n omistusosuus kasvoi 19,5 %:sta 98,7 %:iin.

Optimaalisen logistiikkarakenteen varmistamiseksi Venäjän markkinoilla BBH osti joulukuussa 1999 50 % Pikra-panimosta, joka sijaitsee Krasnojarskin kaupungissa Siperiassa. Yhtiö on määrä konsolidoida 1.4.2000.

Lisäksi BBH kasvatti omistussuuttaan Baltika-, Yarpivo-, Slavutich- ja Slavuta Malt House -yhtiöissä. Suunnatun osakeannin myötä Baltikasta tuli enemmistöosakas Tula Brewing -panimossa (aik. Taopin ja Tulskeye Pivo). Tavoitteena on luoda voimakkaampi yritys rakenne, joka mahdollistaa eri yhtiöiden yhteensovittamisen Venäjällä.

BBH:n verot olivat vuonna 1999 poikkeuksellisen alhaiset. Venäjän viranomaiset myönsivät yhtiölle verohelpotuksia Baltikaan tehtyjen investointien vuoksi. Lisäksi yhtiöveroastetta laskettiin. Molemmat paransivat BBH:n nettotulosta.

Vuonna 1999 BBH solmi sopimuksen PepsiCo Inc:n tuotteiden jakelusta Baltian maissa. Yhteistyö aloitettiin 1.1.2000.

Oluen per capita –kulutuksen kehitys maittain, litraa

	1990	1994	1997	1998	1999	Markkinakasvu
Viro	47	33	41	47	61	+29 %
Latvia	31	24	29	31	39	+27 %
Liettua	55	31	41	47 ¹⁾	54	+15 %
Venäjä	23	16	19	23	30	+27 %
Ukraina	28	17	11	13 ²⁾	16	+17 %

¹⁾ Vuoden 1999 alusta lähtien on virallisiin tilastoihin sisällytetty maiden kaikki panimot ja tuontiolut. Vuoden 1998 luvut on vastaavalla tavalla korjattu.

²⁾ Virallinen kulutusluku on korjattu vuoden aikana.

Venäjä

Useimpien arvioiden vastaisesti Venäjän talouden kehityksessä tapahtui monilla osa-alueilla käänne parempaan. BKT kasvoi toisen kerran "uuden" Venäjän historian aikana, tällä kertaa runsaalla 3 %:lla. Teollisuustuotanto lisääntyi 7 %. Kauppatase oli selvästi ylijäämäinen. Tämä johtui osittain öljyn hinnan noususta, osittain vähäisestä tuonnista.

Ostovoima kasvoi reaalisen ostovoiman per capita -kulutuksen lisääntyessä lähes 20 %. Tammikuussa 1999 tulotaso oli noin 30 % alle edellisen vuoden keskimääräisen tulotason, mutta se on nyt lähestulkoon palautunut entiselle tasolle. Venäjän rupla devalvoitui edelleen, vuoden aikana kaikkiaan 31 % US dollariin nähden. Kun inflaatio samanaikaisesti oli 37 %, ruplan todellinen arvo vahvistui arviolta 5 % Yhdysvaltain dollariin nähden. Viranomaiset onnistuivat verojen perinnässä yli odotusten ja työttömyys väheni.

Venäjän talous on tosin edelleen monella tapaa heikko. Maan infrastruktuuri on huonossa kunnossa, investoinnit edelleenkin vähäiset ja lainsäädäntötyö etenee hitaasti. Talouden tervehtyminen edellyttää poliittista vakautta ja Tsetsenian tilanteen ratkaisemista.

Tammikuussa 1999 kaikki asianmukaiset viranomaiset hyväksyivät syksyllä 1998 valmistellun alkoholilain muutoksen, joka koski alkoholijuomien valmistuksen ja myynnin valvonnan tehostamista. Olut jätettiin lakimuutoksen ulkopuolelle. Oluen valmistevero oli koko vuoden 0,72 ruplaa litralta.

Oluen kulutus kasvoi voimakkaasti jo kolmantena peräkkäisenä vuotena. Samanaikaisesti väkevien alkoholijuomien kulutus väheni edelleen. Olutmarkkinat kasvoivat 27 % ja kulutus per capita lisääntyi 23 litrasta 30 litraan. Kehitykseen vaikuttivat kulutustottumusten muuttuminen edelleen, kiristynyt kilpailu ja toimijoiden lisääntynyt aktiivisuus markkinoilla, oluen korkeampi laatu sekä harvinaisen lämmin kesä.

BBH:n venäläisten panimoiden tuotantovolyymi kasvoi vuoden aikana 36 %. Kasvu nopeutui kohti vuoden loppua. BBH:n Venäjällä sijaitsevilla panimoissa valmistettiin kaikkiaan 970 miljoonaa litraa olutta.

BBH on 22,8 %:n markkinaosuudellaan Venäjän olutmarkkinoiden suurin toimija. Baltika on maan ainoa kansallinen olutmerkki. Sen markkinaosuus on 14,8 %. Baltikalla on erityisen vahva asema maan suurimmissa

kaupungeissa Moskovassa ja Pietarissa.

Elokuun 1998 talouskriisin jälkeen BBH:n Venäjällä sijaitsevien panimoiden kannattavuus parani nopeasti. Valuuttakurssien heilahteluille alttiin kustannusrakenteen tarkistus oli tässä suhteessa ratkaiseva. Nykyisin tuodut raaka-aineet ja tarvikkeet korvataan yhä useammin paikallisten tavarantoimittajien tuotteilla, jotka valitaan tiukkojen laatuvaatimusten perusteella. Myös parantunut kustannustehokkuus ja suurtuotannon edut vaikuttivat kannattavuuteen myönteisesti.

BBH:n kannattavuuden palauttamista edisti osaltaan merkittävästi myös onnistunut hinnoittelupolitiikka. Suurten kertakorotusten sijaan hintoja korotettiin vähän kerrallaan mutta useasti. Tämän mahdollisti osaltaan oluen parempi laatu. BBH:n Venäjällä sijaitsevat panimot ovat kaiken kaikkiaan nostaneet hintojaan 17–81 %.

Venäjän markkinoiden kilpailutilanne muuttui vuonna 1999 tuntuvasti. Kriisistä huolimatta olutmarkkinoille tuli useita kansainvälisiä yhtiöitä, jotka ovat pääsääntöisesti hinnoitelleet tuotteensa korkealle. Näin markkinoille on muodostumassa uusi kallis hintasegmentti, joka toistaiseksi on kuitenkin suppea. Kansainvälisessä vertailussa oluen hinnat ovat Venäjällä hyvin alhaiset.

Interbrewin ja SUN Groupin aloittama yhteistyö kasvatti niiden yhteistä markkinaosuutta runsaaseen 16 %:iin, minkä myötä ne ovat BBH:n jälkeen toiseksi suurin toimija. Samanaikaisesti muutamat venäläiset panimot ovat vahvistaneet asemiaan niin, että neljällä suurimmalla ryhmittymällä on tällä hetkellä hallussaan yli 50 % Venäjän olutmarkkinoista. Tuontioluen osuus on noin 3 % kokonaiskulutuksesta, eikä se ole palautunut entiselle tasolleen kriisin jälkeen.

BBH jatkoi laajentamisstrategiaansa suunnitelmien mukaisesti. Vuonna 1999 yhtiö osti kaksi uutta panimoa strategisesti tärkeillä alueilla. Ne ovat Chelyabinsk-panimo, joka sijaitsee Tseljabinskissa Uralin talousalueella, ja Pikra-panimo Krasnoyarskissa Siperiassa.

Baltika

Vuonna 1998 aloitetut kapasiteetin kasvattamiseen ja laadun parantamiseen tähtäävät laajamittaiset hankkeet saatettiin päätökseen keväällä 1999. Pietarin panimon kapasiteetti on nykyisin noin 600 miljoonaa litraa ja Rostovissa sijaitsevan Baltika-Don -tytärtyhtiön kapasiteetti noin 100 miljoonaa litraa. Yksittäisenä tuotantolaitoksena arvioituna Pietarin panimo on nykyisin yksi Euroopan suurimmista panimoista.

Heikohkon alkuvuoden jälkeen Baltika kasvatti kokonaismyyntiään 34 % ja panimon markkinaosuus kasvoi 14,8 %:iin. Kriisistä huolimatta kannattavuus pysyi hyvänä.

Vuoden aikana valmistui panimon oma jakeluverkko, johon kuuluu terminaaleja 11 suuressa kaupungissa. Tällä hetkellä jakeluverkko kattaa noin 30 % myydyistä tuotteista. Baltika on asteittain vahvistanut asemaansa maan kaikilla keskeisillä alueilla. Baltika on tällä hetkellä Venäjän ainoa maanlaajuinen olutmerkki.

Baltika vastasi PET-oluen nopeasti kiristyvään kilpailutilanteeseen tuomalla syksyllä 1999 markkinoille PET-pulloissa myytävän Medovoe-oluen. Baltikalla on tällä hetkellä noin 20 %:n markkinaosuus tässä segmentissä. PET-oluen osuus kokonaismarkkinoista on 14 %. Hintataso vastaa suurin piirtein lasipulloissa myytävän oluen hintatasoa. Kuluttajat näyttävät pitävän muovipulloissa myytävää olutta trendikkäänä ja katsovat, että muovipullolla on tiettyjä etuja lasipulloon verrattuna.

BBH:n Venäjällä sijaitsevien panimoiden yhteensovittamisen edellytyksiä pyrittiin parantamaan siirtämällä Tula Brewing -panimon (aik. Taopin ja Tulskeye Pivo) osake-enemmistö Baltikan omistukseen marraskuussa toteutetulla suunnatulla osakeannilla, jossa osakkeiden yhteenlaskettu arvo on 20 miljoonaa dollaria. Tämä mahdollistaa lisäksi Tula-panimon kapasiteetin tuntevan laajentamisen 120 miljoonasta litrasta 250 miljoonaan litraan. Keväällä 2000 rekisteröitävän osakeannin jälkeen Baltika omistaa 50,01 % Tula-panimosta ja BBH:n suorassa omistuksessa on 34,29 % panimosta. Suositun paikallisen TP-oluen lisäksi panimon on määrä alkaa valmistaa Baltika-olutta, jota myydään lähinnä Moskovan talousalueella. Omistusrakenteen muutoksilla pyritään vahvistamaan BBH:n asemaa Venäjän nopeasti kasvavilla markkinoilla, lujittamaan Baltika-tuotemerkin asemaa väestöllisesti merkittävällä Moskovan alueella sekä tehostamaan Baltikan jakelu-, logistiikka- ja ostojärjestelmän käyttöä.

Voidakseen korvata tuontimaltaan korkealaatuisella kotimaisella maltaalla Baltika rakentaa panimon yhteyteen Venäjän suurimman mallastamon yhdessä ranskalaisen Soufflet-yhtiön kanssa. Baltikan osuus mallastamosta on 30 %. Mallastamohanke on viivästynyt, mutta laitoksen on määrä olla käyttövalmis ennen kesää 2000, minkä jälkeen tuontimallas korvataan asteittain kotimaisella maltaalla.

Rostovissa sijaitsevan Baltika-Don -panimon (aik. Don Pivo) toimintaa kehitettiin suunnitelmien mukaisesti. Panimossa valmistetaan sekä Baltika-olutta että paikallista Don-olutta. Molemmat oluet vahvistivat entisestään asemaansa Etelä-Venäjän markkinoilla.

Baltikan laajennussuunnitelmien rahoittamiseksi panimo neuvotteli Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) kanssa 40 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suuruisen lainan. Baltika oli ensimmäinen venäläinen yritys, jolle EBRD myönsi luottoa maan talouskriisin jälkeen. Luottoa ei vuoden loppuun mennessä ollut vielä nostettu.

Tula Brewing

Investointisuunnitelman ensimmäinen vaihe, jonka yhteydessä panimon kapasiteettia laajennettiin 120 miljoonaan litraan, saatettiin päätökseen kesällä 1999. Tällöin panimo toi markkinoille uuden TP-oluen. Myynti kehittyi erittäin suotuisasti ja panimon käyttöaste oli 100 % syksyyn saakka, jolloin korkea käyttöaste aiheutti laatuongelmia. Volyymi kasvoi vuoden aikana 20 %.

Baltikalle 20 miljoonan Yhdysvaltain dollarin suunnatun osakeannin myötä Tula Brewingista tulee Baltikan tytärtyhtiö keväällä 2000. Näin ollen Tula-panimosta, joka sijaitsee 160 km Moskovasta etelään, muodostuu merkittävä toimija laajoilla Moskovan markkinoilla, joilla on paljon ostovoimaa.

Baltika on Venäjän ainoa maanlaajuinen olutmerkki. Viime vuonna sen kokonaismyynni kasvoi 34 %:ia, ja Baltika-panimon osuus olutmarkkinoista nousi 14,8 %:iin. Baltika oli ensimmäinen venäläinen yritys, jolle Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki myönsi luottoa talouskriisin jälkeen. Vuoden loppuun mennessä luottoa ei oltu nostettu.

Yarpivo

Yarpivo-panimo sijaitsee Jaroslavissa noin 200 km koilliseen Moskovasta. Yarpivo säilytti markkina-asemansa ja on nyt Venäjän viidenneksi suurin panimo. Panimo kasvatti markkinaosuuttaan erityisesti Moskovan alueella. Tuotantokapasiteettia laajennettiin 120 miljoonasta litrasta 165 miljoonaan litraan.

Yarpivon kapasiteetin käyttöaste oli lähes 100 % ja panimon toimintaa kehitettiin suunnitelmien mukaisesti. BBH kasvatti omistusosuuttaan panimossa 50 %:sta 60 %:iin.

Chelyabinsk pivo

Panimo sijaitsee Tšeljabinskissa Uralin talousalueella, jossa on 20 miljoonaa asukasta ja se on Venäjän toiseksi suurin asutuskeskus. BBH:n laajentamissuunnitelmien kannalta Chelyabinsk pivon sijainti on optimaalinen tehokasta logistiikkaa ajatellen.

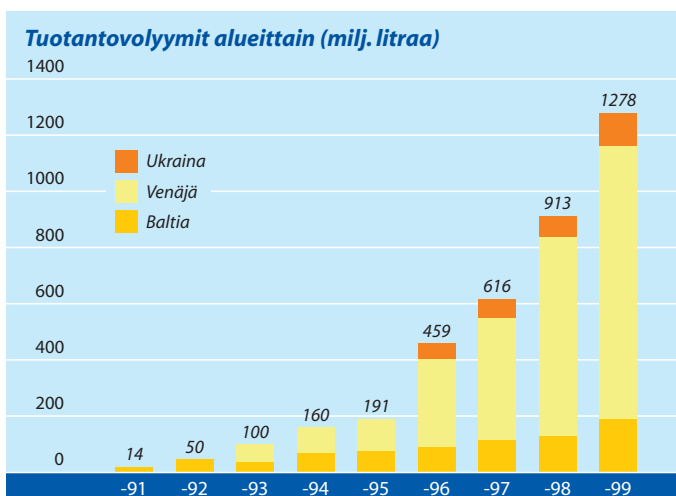
BBH hankki suunnatulla osakeannilla 75 %:n omistusosuuden panimossa. Tekniset parannukset aloitettiin tammikuussa. Oluen laatua oli parannettu kesään mennessä, jolloin myynti lähti kasvuun.

Panimon myynti lisääntyi vuoden aikana 36 % ja sen kannattavuus parani. Investointiohjelman ensimmäinen vaihe on määrä saattaa päätökseen hyvissä ajoin ennen kesää 2000.

Pikra

Uralin talousalueen jälkeen BBH alkoi laajentaa toimintaansa seuraavalle keskeiselle alueelle eli Siperiaan. Yhtiö hankki joulukuussa 50 % omistusosuuden Pikra-panimossa, joka sijaitsee Krasnojarskissa. Pikra hallitsee Keski- ja Itä-Siperian olutmarkkinoita.

Tekniset parannukset aloitettiin välittömästi. Muodollisesti panimo on määrä konsolidoida huhtikuussa 2000.

Ukraina

Maan talouskriisi jatkui ja talous heikkeni monessa suhteessa. BKT supistui 0,4 %. Hrivnan arvoa devalvoitiin edelleen 52 %. Inflaatio oli vain 19 %. Ostovoima heikkeni. Tämän takia oluen hintojen korottaminen paikallisessa valuutassa oli mahdotonta. Uusi hallitus on luvannut tehostaa taloudellista uudistusohjelmaa.

Oluen kulutus lisääntyi Ukrainassa 17 %. Oluen kulutus per capita lisääntyi 13 litrasta 16 litraan, mikä on edelleenkin vähän. Tämä tarkoittaa, että kasvumahdollisuudet ovat hyvät.

BBH:n myynti Ukrainassa kasvoi 51 %. Kasvu johtui osittain Kolos-panimon ostosta. Kolos on konsolidoitu 1.9.1999 alkaen. Markkinaosuus kasvoi 15 %:iin.

Slavutich

Hiljaisesta alkuvuodesta huolimatta volyymi kasvoi vuoden aikana 40 %. Kasvu oli nopeaa etenkin loppuvuodesta.

Voidakseen kilpailla kasvavassa halvassa hintasegmentissä Slavutich toi markkinoille Eagle-oluen. Syksyllä panimo kokeili PET-oluen lanseeraamista markkinoille. Lisäksi kalliissa hintasegmentissä lanseerattiin Slavutich Extra -olut.

Slavutich on asteittain alkanut hyödyntää viimeisten kahden vuoden aikana rakennettua maanlaajuista jakeluverkkoa. Tavoitteena on, että sama organisaatio huolehtisi myös Kolos-oluen myynnistä ja jakelusta. Slavutich on toistaiseksi ainoa panimo, jolla on oma jakeluyhtiö. Pääosin tästä syystä Slavutichia voidaan pitää Ukrainan ainoana valtakunnallisena olutmerkkinä.

Kolos

BBH kasvatti vuoden aikana omistusosuuttaan Kolos-panimossa 24 %:sta 98,7 %:iin. Vuoden aikana aloitettiin panimon tekniset parannukset, joiden on määrä mahdollistaa korkealaatuisen oluen tuotanto kesällä 2000. Samanaikaisesti panimon tuotantokapasiteettia lisätään.

Kolos sijaitsee Lvivissa läntisessä Ukrainassa ja täydentää siten erinomaisesti BBH:n maantieteellistä peittoa. Ukrainassa sijaitsevien panimoiden yhteensovittaminen luo hyvät edellytykset vahvistaa BBH:n asemaa Ukrainan markkinoilla.

Slavuta Malt House

Slavuta on Ukrainan suurin mallastamo, jonka tuotantokapasiteetti on 90 000 tonnia. Mallastamon ongelmana on tähän asti ollut raaka-aineen puute, joka jatkui vuonna 1999. Vuoden tuotantovolyymi oli noin 30 000 tonnia. Suurimmat vaikeudet liittyvät Ukrainan byrokraatiaan sekä paikallisen maatalouden heikkoon rahatilanteeseen ja puutteelliseen osaamiseen. Mallastamo on aloittanut sopimusviljelyn valikoitujen maatilojen kanssa, mutta tulokset ovat nähtävissä vasta myöhemmin. BBH pitää korkealaatuisen maltaan saatavuutta keskeisenä menestystekijänä, ja siksi siihen on panostettu aiempaa voimakkaammin.

Baltia

Venäjän kriisi vaikutti kielteisesti Baltian maiden taloudelliseen kehitykseen. Alkuvuodesta kehitys oli vahvasti negatiivinen, mutta syksyä kohti tapahtui merkittävä käänne parempaan. Myönteisen kehityksen odotetaan jatkuvan vuonna 2000. BKT supistui vuoden aikana sekä Virossa (-0,5 %) että Liettussa (-4,0 %). Latviassakin BKT:n kasvu oli vailla merkitystä (+0,5 %). Inflaatio oli edelleen alhainen ja työttömyys nousi kaikissa maissa 90-luvun huippulukemiin. Yleisesti ottaen toimintaympäristö koettiin kaikesta huolimatta vakaaksi. Liettuan suhteellisen korkea korkotaso kertoo tietyistä huolestuneisuudesta talouspiireissä.

Pienehköistä markkinoista huolimatta kaikkien Baltian maiden oluteollisuus on houkuttellut puoleensa ulkomaisia sijoittajia. Kaikki suuret panimot ovat nykyisin ulkomaisessa omistuksessa. Kilpailutilanne on hyvin samantyyppinen kuin Länsi-Euroopassa. Myös oluen kulutus on viime vuosina lisääntynyt nopeasti ja kulutustottumukset vastaavat pitkälti länsimaisia tottumuksia.

Voidakseen hyödyntää laajamittaista jakelujärjestelmäänsä BBH teki loppuvuodesta PepsiCo Inc:n kanssa sopimuksen Pepsin virvoitusjuomien valmistuksesta ja myynnistä Baltiassa. Yhteistyö aloitettiin 1.1.2000. Pepsi-tuotteet valmistetaan Aldaroksen tuotantolaitoksessa Riiassa. Yhteistyö vahvistaa entisestään BBH:n asemaa alueen johtavana juomien toimittajana.

Viro

Markkinat kasvoivat voimakkaasti (+ 29 %) ja kulutus per capita on 61 litraa. Saku-olut kasvatti markkinaosuuttaan hieman noin 50 %:iin. Kulutuksen voimakas kasvu johtuu muun muassa muuttuneista kulutustottumuksista, kilpailijoiden toiminnasta sekä harvinaisen lämpimästä kesästä.

Sakun kilpailukyky kehittyi vuoden aikana hyvin ja tulos oli hyvä. Uuden Saku on Ice -oluen lanseeraus oli menestys.

Viron markkinoiden erikoispiirre on, että vahvalla oluella (n. 8 %) on jopa 30–35 %:n osuus olutmarkkinoista. Toisin kuin muissa Baltian maissa muovipulloihin pullotettu olut ei ole saavuttanut suosiota Virossa. Tuontioluen osuus on vähentynyt.

Latvia

Oluen kulutus lisääntyi myös Latviassa voimakkaasti, noin 27 %. Kulutus per capita on nyt 39 litraa. Aldaris säilytti kaiken kaikkiaan markkinaosuuksensa (48 %), vaikka lasipulloissa myytävän oluen osuus on vähentynyt selvästi. Aldaris hallitsee markkinoita kalliissa hintasegmentissä (72 %).

PET-oluen osuus kokonaismarkkinoista on kasvanut nopeasti ja se on nyt 28 %. Aldaris toi huhtikuussa markkinoille oman PET-olunsa, joka saavutti 25 %:n osuuden PET-markkinoista. Olutta ei myydä Aldaroksen nimellä. Aldaroksen kannattavuus oli hyvä.

Liettua

Liettuan markkinat kasvoivat 15 % ja oluen kulutus per capita oli vuoden lopussa 54 litraa.

Utenos Alus konsolidoitiin BBH:n kirjanpitoon vuoden alusta. Kilpailuviranomaisten luvan myöntämisen jälkeen BBH kasvatti osakeomistustaan panimossa 98,7 %:iin. Panimon tekniset parannukset saatettiin päätökseen huhtikuussa, minkä jälkeen panimo toi markkinoille uuden laatuoluen. Tämän myötä Utenos Alus kasvatti nopeasti markkinaosuuttaan 13 %:sta 21 %:iin.

BBH:n tuotemerkkistrategian mukaisesti Kalnapilis-tuotemerkki sijoitettiin korkeampaan hinta- ja laatuluokkaan. Utenos Alus -olut sen sijaan profiloitiin arkiolueksi. Tämän seurauksena Kalnapilisen osuus kokonaismarkkinoista on laskenut hieman ja Utenos Aluksen osuus puolestaan kasvanut. Kehitykseen ovat myös vaikuttaneet heikentynyt ostovoima ja oluen alhaisempi hintataso.

Utenos Alus on nykyisin maan johtava panimo. Sen markkinaosuus on 21 %. Kalnapilis sijoittuu 20 %:n markkinaosuudellaan kakkoseksi.

Sen jälkeen kun kilpailuviranomaiset olivat myöntäneet BBH:lle luvan aloittaa Utenos Alus- ja Kalnapilis-panimoiden yhteensovittaminen, perustettiin kesäkuussa Jungtinis Alous Centras -yhtiö (JAC). Yhtiön on määrä huolehtia panimoiden tuotteiden myynnistä, jakelusta ja markkinoinnista sekä hallinnosta.

Makrotaloudellinen kehitys maittain

	Viro %	Latvia %	Liettua %	Venäjä %	Ukraina %
Inflaatio joulukuu 1998 – joulukuu 1999	3	2	1	37	19
BKT	-1	+1	-4	+3	-1

Lähde: SEB, CAIB, Goskomstat

BBH:n toiminta-alueella tulevaisuus näyttää valoisammalta kuin vuoden 1999 alussa. Erityisiä olutmarkkinoiden trendejä ovat edelleen lisääntyvä kulutus, joskin kasvun odotetaan jäävän viime vuotuisesta. Toisaalta suuret ja vakiintuneet panimot vahvistavat asemiaan, ja tässä kilpailussa BBH:n tavoite on kasvaa yleistä markkinakasvua nopeammin.

Tulevaisuudennäkymät

Maaliskuussa 2000 pidettävät Venäjän presidentinvaalit ovat merkitsevät maan tulevaa kehitystä ajatellen. Lisääntyvä poliittinen vakaus mahdollistaa talousuudistukset ja tehokkaamman lainsäädännön. Tšetsenian sota on kuitenkin riskitekijä, joka saattaa vaikuttaa länsimaiden valmiuteen myöntää taloudellista tukea Venäjälle. Inflaatio on hidastumassa ja valuutan devalvoitiriski pienenee. Tulevaisuuden näkymät ovat kaiken kaikkiaan valoisammat kuin vuoden 1999 alussa.

Ukrainan talous on edelleen heikko, vaikka makrotaloudellisten olosuhteiden voidaankin havaita vakaantuvan hitaasti. Uusi hallitus on luvannut toteuttavansa uudistuksia, jotka vakauttavat taloutta ja kasvattavat kansalaisten ostovoimaa.

Baltian maiden taloudellinen tilanne jatkuu vakaana. Talouskasvun odotetaan jatkuvan suhteellisen vahvana ja inflaation alhaisena.

Oluen kulutuksen odotetaan vuonna 2000 lisääntyvän edelleen BBH:n markkinoilla, joskin vähemmän kuin vuonna 1999. Voimakkaimmaksi kasvun ennustetaan muodostuvan Venäjällä, jossa havaittu kehitys jatkuu: etenkin kaupunkien trenditietoiset nuoret aikuiset siirtyvät yhä selvemmin väkevästä alkoholijuomista olueen. Vähiten kulutus kasvanee Baltiassa, jossa loiveneva kasvukäyrä sijoittuu yhä lähemmäs Euroopan kulutusta. Ukrainan markkinoilla kasvu riippuu pitkälti maan taloudellisesta tilanteesta.

Kilpailun arvioidaan lisääntyvän kaikilla BBH:n markkinoilla, sillä kansainvälisiä ja kotimaisia toimijoita on yhä enemmän ja ne ovat entistä aktiivisempia. Pienten riippumattomien panimoiden lukumäärän ennustetaan vähenevän. Suuret ja vakiintuneet panimot vahvistavat asemiaan entisestään. BBH:n tavoitteena on vahvistaa markkina-asemaansa ja kasvaa yleistä markkinakasvua nopeammin. BBH:n pitkän aikavälin strategia säilyy samana.

BBH aikoo kasvaa pääasiassa kehittämällä edelleen nykyisiä panimoita ja vahvistamalla niiden markkinointia ja jakelua. BBH:n panimoiden myyntivolyymien odotetaan kasvavan, joskin kasvu jäänee pienemmäksi kuin kahtena edellisvuotena. Kilpailijoihin nähden saavutettu etumatka säilyy ja toiminnan tehostumiseen. Uudet panimohankinnat ovat mahdollisia.

Konsernin tulos muodostui ennakoitua paremmaksi, ja nettotulos ylitti vuotta aikaisemman tason. Vuosi 1999 vahvisti uskoa, että pitkän aikavälin liiketoimintastrategiat on valittu oikein. Kotimaan markkinoita leimasi kilpailutilanteen muuttuminen ja polarisoituminen. Osakkuusyhtiö Baltic Beverages Holdingin toiminnalle oli ominaista kokonaismarkkinoiden voimakas kasvu. BBH vahvisti asemiaan merkittävässä oluenvalmistajana.

TILINPÄÄTÖS

Taloudellinen tulos lyhyesti

- Liikevaihto oli 467,0 MEUR (486,7).
- Liikevoitto oli 76,6 MEUR (94,3).
- Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 73,1 MEUR (80,7.).
- Tilikauden nettotulos nousi 46,0 MEURiin (45,7).
- Tulos per osake oli 0,76 euroa (0,72).
- Hallitus ehdottaa osingoksi A-osakkeelta 0,1682 (0,1514) euroa eli 1,00 mk (0,90 mk), ja K-osakkeelta 0,1648 (0,1480) euroa eli 0,98 mk (0,88 mk).

Hartwall-konserni

- Konsernin volyymikasvu oli voimakasta, +19,4%.
- Liikevaihto ja liikevoitto jäivät hieman alle viime vuoden tason.
- Nettotulos oli edellisvuotta parempi johtuen BBH:n verohelpotuksista.
- Investointitaso säilyi korkeana: 125,2 MEUR (102,8).
- Omavaraisuus säilyi vahvana: 49,0 % (49,2).
- BBH:n tärkeät valuutat heikkenivät:
EUR/RUB -67 %
EUR/UAH -32 %.

Näkymät vuodelle 2000

- Kotimaassa alkoholipitoisten ja ei-alkoholipitoisten tuotesegmenttien kaksijakoinen kehitys jatkuu.
- Virvoitusjuomien, kivennäisvesien ja siiderin kulutus kasvaa.
- Hartwa-Traden tavoitteena on nopea kasvu ja vahvan aseman saavuttaminen Suomen alkoholikaupassa.
- BBH:n kokonaismarkkinoiden arvioidaan jatkavan kasvuaan, vahvimmin edelleen Venäjällä, mutta katsausvuotta hitaammin.
- BBH:n tavoitteena on kasvaa yleistä markkinakasvua nopeammin markkina-aseman vahvistamiseksi.
- Konsernin tuloksen ennen satunnaisia eriä ja veroja arvioidaan olevan katsauskauden tasolla edellyttäen, että päävaluutat eivät merkittävästi heikkene.
- Investoinnit pysyvät korkealla tasolla.
- Hallitus valmistelee antivaltuuksien hakemista yhtiökokoukselta.

HARTWALLILLA ARVIOITUA PAREMPI VUOSI

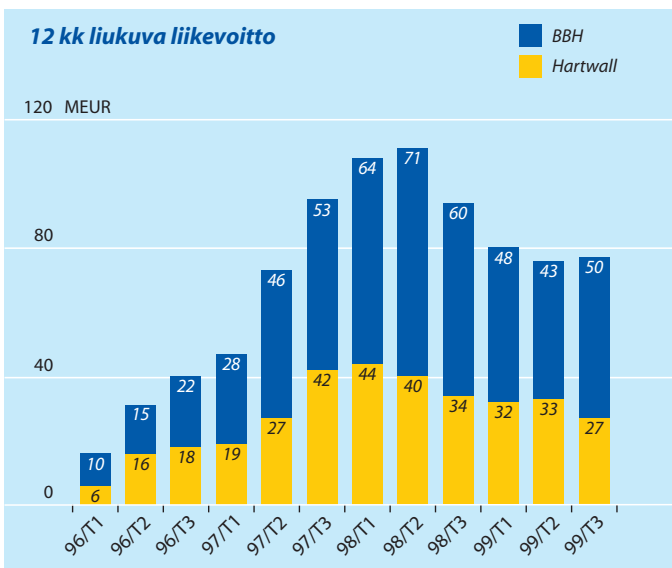
Hartwall-konsernin vuoden 1999 tulos muodostui ennakoitua paremmaksi ja ylitti vuodelle asetetun tulostavoitteen. Viimeisellä kolmanneksella volyy-mikasvu jatkui alkuvuoden mukaisesti ja myös liikevaihdon kehitys kääntyi positiiviseksi, vaikka jäikin vielä valuuttojen heikkenemisen ja kotimaan alhaisemman myyntivolyymin seurauksena koko vuoden osalta edellis-vuotta pienemmäksi. Liikevaihto oli 467,0 MEUR (486,7). Liikevoitto oli 76,6 MEUR (94,3) eli 16,4 % (19,4) liikevaihdosta. Tulos ennen satunnaisia eriä ja veroja oli 73,1 MEUR (80,7) eli 15,7 % (16,6) liikevaihdosta. Vuoden 1999 nettotulos ylitti viimevuotisen tason.

Kotimaan liikevoitto ennen kertaluontoisia eriä koko vuoden osalta jäi jonkin verran alle viime vuoden. Syy kehitykseen on tuotemerkkivalikoimassa tapahtuneesta muutoksesta johtuvat alhaisemmat virvoitusjuomavolyymit sekä viimeiselle kolmannekselle kohdistuneet uusien tuotteiden markkinoille tuontiin ja tietohallinnon järjestelyihin liittyvät kustannukset. Kansainvälisen virvoitusjuomakumppanin vaihdos onnistui odotettua paremmin.

Baltic Beverages Holdingin (BBH) myyntimäärän kasvu jatkui koko vuoden vahvana ollen viimeisen kolmanneksen osalta jopa keskimääräistä suurempi. Vaikka katsausvuoden liikevaihto voimakkaasta volyymikasvusta huolimatta jäi alle edellisen vuoden johtuen alhaisemmista valuuttakursseista, oli se viimeisellä kolmanneksella merkittävästi edellisen vuoden vastaavaa aikaa suurempi. Syys-joulukuun liikevoitto muuntoerojen jälkeen kaksinkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna, mutta jäi valuuttojen heikkenemisen seurauksena edelleen koko vuoden osalta alle edellisen vuoden. BBH:n nettotulos kasvoi Venäjällä toteutetuista investoinneista saatujen verohelpotusten ja Venäjän alhaisemman yritysverokannan ansiosta 25 % edellisen vuoden vastaavaa tulosta suuremmaksi.

Investoinnit kasvuun ja markkina-aseman vahvistamiseen jatkuivat viimeisen kolmanneksen aikana sekä kotimaassa että BBH:n toiminta-alueella. Investointien vaatima rahoitus kasvasi nettovelkaa ja nosti samalla velkaantumistasetta vakavaraisuuden säilyessä viime vuoden tasolla.

Katsausvuoden tulokset vahvistavat yhtiön uskoa valittujen pitkän aikavälin liiketoimintastrategioiden toimivuuteen.

Toimintaympäristö

Kilpailu kiristynyt myös kotimaassa

Kotimaan kansataloudellinen kehitys jatkui vahvana kaikilla mittareilla mitattuna. Kuluttajien käytettävissä olevien tulojen ja ostovoiman kasvusta huolimatta yhdistettynä kesäkauden suotuisiin sääolosuhteisiin kehittyi panimo- ja virvoitusjuomateollisuuden tuotteiden myynti kaksijakoisesti. Ei-alkoholipitoiset tuotteet (virvoitusjuomat, kivennäisvedet) kasvoivat voimakkaasti, kun sen sijaan alkoholipitoisista tuotteista vain siiderin myynti kasvoi oluen myynnin pysyessä ennallaan ja long drink -juomien myynnin pienentyessä, minkä seurauksena koko alkoholipitoisten juomien segmentin kasvu jäi vaatimattomaksi.

Alkoholivero pysyi muuttumattomalla, EU-maiden korkeimmalla tasolla ollen esim. keskioluen osalta 15-kertainen Saksaan verrattuna. Tämän seurauksena alkoholi- ja arvonlisäveron osuus vähittäismyyntihinnoista on peräti kaksi kolmasosaa. Tämä kasvatti sekä laillisesti että laittomasti ulkomailta tuodun alkoholin määrää. Arvioiden mukaan Suomessa kulutetusta alkoholista noin 30 % on ei-tilastoitua kulutusta.

Katsausvuoden alussa kilpailutilanne muuttui Coca-Cola Juomat Oy:n (CCJ) aloitettua oman toimintansa. Tämän seurauksena on kilpailutilanne polarisoitunut siten, että päätoimijat ovat Hartwall ja CCJ ei-alkoholipitoisessa segmentissä ja alkoholipitoisissa vastaavasti Hartwall ja Carlsbergin täysin omistama Oy Sinebrychoff Ab.

BBH:n toimintaolosuhteet vakiintumassa

BBH:n kaikkia markkina-alueita leimasi katsausvuoden aikana voimakas markkinakasvu. Kasvuun ovat vaikuttaneet uudet, korkealaatuiset tuotteet, moninaisemmat pakkausvaihtoehdot, lisääntyneet markkinointitoimenpiteet sekä tuotteiden parempi saatavuus.

Venäjällä poliittinen epävarmuus väheni vuoden lopulla, jolloin duuman vaalien tulos ja presidentti Jeltsinin ero vaikuttivat suotuisasti poliittiseen ja taloudelliseen ilmapiiriin. BKT:n kasvun arvioidaan yltävän hieman plussalle. Poliittisen tason tapahtumilla ei ole kuitenkaan ollut merkitystä BBH:n liiketoimintaan. Toimialan kasvua ovat osaltaan pönkittäneet inflaation alenemisen myötä kasvaneet reaalitulot ja muuttuvien kulutustottumusten seurauksena kuluttajien siirtyminen vodkasta olueen.

Ukrainan ongelmana on ollut talousuudistusten hitaus, jonka uudeleen valitun presidentin ja uuden hallituksen yhteistyöllä uskotaan saavan vauhtia. Myös Ukrainan BKT:n kasvun arvioidaan saavuttavan nollatason, samalla kun inflaatio osoittaa laantumisen merkkejä. Baltian maiden kansantalouksissa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Konsernin myyntivolyyymi

Hartwall-konsernin kokonaismyynti oli 1 045,0 miljoonaa litraa (874,5 milj.l.) ja kasvua oli 19,4 prosenttia.

Konsernin kokonaismyynnin kehitys 1999

	milj.litraa	muutos- %
Kotimaa	368,2	-2,6 %
Vienti ja duty-free	38,0	-7,3 %
BBH (50 %)	638,8	+40,0 %
Yhteensä	1 045,0	+19,4 %

Virvoitusjuomat kasvoivat kotimaassa

Kotimaassa Hartwall säilytti markkinajohtajan asemansa kiristyneestä kilpailusta huolimatta. Yhtiö ylsi 371,2 miljoonan litran (380,4), mukaan lukien CD:n tuotteet, volyymillaan 44,7 prosentin markkinaosuu-teen (49,3 %). Panimo- ja virvoitusjuomateollisuuden kokonaismyynti kasvoi 7,6 prosenttia 830,7 miljoonaa litraan, mikä on alan ennätys. Litramääräinen kasvu tuli suurimaksi osaksi virvoitusjuomista. Panimoalan myyntiä vauhditti kesällä pitkään jatkunut helle.

Hartwallin asema vahvistui varsinkin virvoitusjuomissa. Yhtiön vuonna 1999 edustamien virvoitusjuomien kokonaismarkkinaosuus oli 42,4 %. Vuoden 1999 alussa alkanut yhteistyö kola- ja lemon-limesegmentissä PepsiCo Inc:in kanssa onnistui yli odotusten Pepsi-tuotteiden kasvattaessa myyntiään 37,5 miljoonasta litrasta 57,8 miljoonaan litraan saavuttaen 19,3 %:n markkinaosuuden virvoitusjuomamarkkinoista.

Myös Hartwallin omien virvoitusjuomamerkkien myynti kasvoi 18 prosenttia 68,8 miljoonaan litraan (markkinaosuus 23,0 %). Virvoitusjuomamarkkinat kasvoivat viime vuonna 16 prosentilla lähes 300 miljoonaan litraan. Tästä 42 miljoonan litran vuosikasvusta Hartwallin valmistamien ja markkinoimien juomien osuus on 30,8 miljoonaa litraa (73 %).

Kivennäisvesisegmentissä Hartwall säilytti markkinajohtajan asemansa 47,6 prosentin markkinaosuudella tuoteryhmän kasvaessa 14 %. Yhtiö valmisti kivennäisvesiä 27,7 miljoonaa litraa (25,2). Syksyllä Hartwall selkeytti vesituoteryhmän- sä strategian, ja uudisti Hartwall Novelle –kivennäisvesisarjan. Syyskuussa Hartwall toi markkinoille yhtiön Karijoen pullottamossa pullo- tetun lähdeveden. Hartwall Solina

on Suomen ensimmäinen lähdevesi, joka on pulloitettu palautettavaan ja uudelleentäytettävään alan muovipulloon.

Alkoholipitoisissa tuoteryhmissä Hartwall menestyi kohtalaisesti. Oluissa Hartwall menetti markkinaosuuksia 1,2 %-yksikköä, mutta säilytti asemansa Suomen suurimpana oluenvalmistajana. Oluen kulutus pysyi ennallaan. Vuoden merkittävin olutuutus oli alkusyksystä markkinoille tuotu Legenda-olut.

Suomen siiderimarkkinat kasvoivat viime vuonna 31,5 %. Hartwallin valmistamien ja markkinoimien siidereiden myynti kasvoi 70 % ja yhtiön markkinaosuus oli 20,6 %. Joulukuussa Hartwall luopui Bulmer's-yhteistyöstä ja lanseerasi oman siiderinsä, Hartwall Upciderin. Tästä tuotteesta odote- taan merkittävää tekijää Suomen siiderimarkkinoilla.

Long drink -markkinat Suomessa laskivat segmentin pienentyessä 10 %. Hartwall säilytti markkinajohtajan asemansa tässä tuoteryhmässä 58,3 prosentin markkinaosuudella.

Viinejä ja väkeviä alkoholijuomia maahantuovalle ja markkinoivalle Hartwa-Tradelle vuosi oli toiminnan käynnistymisen vaihe. Vuoden aikana yhtiön tuoteportfolio vahvistui merkittävästi Hartwa-Traden solmittua yhteistyösopimuksen maailman merkittävimmän alan toimijan Diageo:n United Distillers & Vintners:in (UDV) kanssa.

BBH:n myyntimäärä kasvoi 40 %

BBH:n toiminta-alueella markkinakehitys oli erittäin suotuisa ja panimot kävivät täydellä kapasiteetilla pitkälle syksyyn. Venäjällä, Virossa ja Latviassa markkinat kasvoivat jopa 27 %, kasvun jäädessä Liettuassa 20 prosenttiin ja Ukrainassa 17 prosenttiin. BBH:n kokonaismyyntimäärä nousi 40 prosenttia 1 277,6 miljoonaan litraan (912,7). Oluiden osuus oli 1 250,5 miljoonaa litraa ja kivennäisvesien 27,1 miljoonaa litraa. Vuoden aikana BBH:n panimoiden lukumäärä nousi kahteentoista.

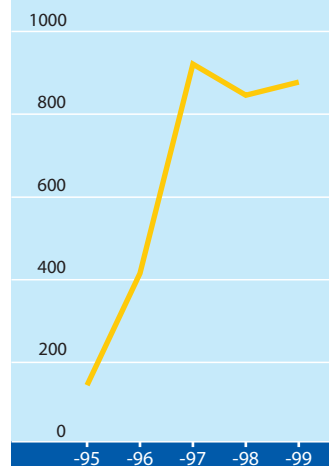
BBH:n myynnin kehitys, milj.litraa

	1999	1998	Muutos, %
Baltia	190,3	130,7	+45,6 %
Venäjä	969,8	704,0	+37,8 %
Ukraina	117,4	78,0	+50,0 %
Yhteensä	1 277,6	912,7	+40,0 %

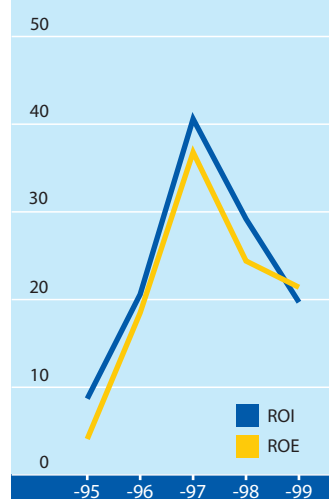
BBH:n suurimmalla markkina-alueella Venäjällä oluen kulutus henkilöä kohden nousi katsauskauden aikana 23 litrasta 30 litraan. BBH:n panimoi- den yhteenlaskettu myyntivolyymi kasvoi 704,0 miljoonasta litrasta 969,8 miljoonaan litraan. Venäjällä BBH:n markkinaosuus on 22,8 %. Baltika on edelleen Venäjän suurin panimo ja Baltika-tuotemerkki maan ainut valta- kunnallinen olutmerkki. Panimon markkinaosuus on noin 15 %.

Ukrainassa BBH:n myynti kasvoi 50 prosentilla 117,4 miljoonaan litraan kokonaismarkkinoiden kasvaessa 17 %. Yhtiöllä on nyt 15 prosentin markkinaosuus. Ukrainassa oluenkulutus kasvoi alhaisesta 13 litrasta 16 litraan per henkilö.

Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa (MEUR)

Sijoitetun ja oman pääoman tuotto, %

Virossa BBH:n Saku-panimo säilytti asemansa maan merkittävimpänä panimona. Yhtiön markkinaosuus oli 50 %, myynnin kasvaessa 25,2 prosenttia 51,6 miljoonaan litraan. Latviassa Aldaris-panimo valmisti oluita 46,3 miljoonaa litraa (37,2) ja kivennäisvesiä 14,2 miljoonaa litraa (12,0). Panimon markkinaosuus oluissa oli 47,8 % (50). Liettuaassa BBH:n kaksi panimoa ylsivät yhteensä 85,0 miljoonan litran (46,2) myyntiin. BBH:lla oli Liettuaassa 41,4 %:n (35,0) markkinaosuus. Oluen per capita -kulutus oli Virossa 61 litraa (47), Latviassa 39 litraa (31) ja Liettuaassa 56 litraa (47).

Lokakuussa BBH solmi yhteistyösopimuksen PepsiCo Inc:n kanssa virvoitusjuomien valmistuksesta ja myynnistä Baltian maissa. Toiminta käynnistyy keväällä 2000.

Liikevaihto kasvoi viimeisellä kolmanneksella

Konsernin myyntivolyymi kasvoi syys-joulukuussa 23 % ja vastaavasti katsausvuoden aikana 19,4 % edellisen vuoden vastaavaan aikaan verrattuna. Liikevaihto puolestaan kasvoi viimeisellä kolmanneksella 14,9 % nousten koko vuoden osalta 467,0 MEURiin (486,7) jääden kuitenkin 4 % edellisvuotta pienemmäksi. Syynä konsernin liikevaihdon supistumiseen oli vuoden 1998 elokuussa tapahtunut Venäjän ruplan ja Ukrainan hrivnan arvon romahdus ja sitä seurannut valuuttojen edelleen heikkeneminen.

Hartwallin vuoden 1999 liikevaihto oli 276,4 MEUR (283,1) eli 2,4 % edellisvuotta pienempi. Kansainvälisen virvoitusjuomakumppanin vaihdoksen vaikutus liikevaihtoon jäi ennakoitua vähäisemmäksi. Hartwa-Traden kasvavan viini- ja alkoholikaupan osuus konsernin liikevaihdesta oli 1,4 %.

BBH:n myyntimäärät syys-joulukuussa olivat 48 % edellisvuotta suuremmat ja vastaavasti koko katsausvuoden osalta 40 %, mistä 10 %-yksikköä on vuoden aikana hankittujen yksiköiden mukanaan tuomaa. Syys-joulukuun liikevaihto oli 64,0 MEUR (40,9) eli 56,5 % suurempi kuin vuotta aikaisemmin. Suotuisaan kehitykseen volyymikasvun lisäksi vaikuttivat katsausvuoden aikana toteutetut hinnankorotukset. Vuoden 1999 liikevaihto oli 190,6 MEUR (203,6) jääden edelleen valuuttojen heikkenemisen seurauksena viimevuotista pienemmäksi (-6,4 %).

Liikevaihdon jakauma, MEUR

	1999	1998	Muutos, %
Hartwall	276,4	283,1	-2,4
BBH (50 %)	190,6	203,6	-6,4
Yhteensä	467,0	486,7	-4,0

Tulos viime vuotta parempi

Konsernin liikevoitto oli 76,6 MEUR (94,3) eli 16,4 % (19,4) liikevaihdesta. Liikevoittoa pienentäviä valuuttojen muuntoeroja kirjattiin vuonna 1999 yhteensä 1,0 MEUR (14,3), joista viimeiselle kolmannekselle 0,7 MEUR (6,7).

Tammi-joulukuussa Hartwallin liikevoittoa kertyi 27,0 MEUR (34,1) eli 9,8 % (12,0) liikevaihdesta. Hartwallin liikevoittoa rasittivat syys-joulukuussa alhaisemman myyntivolyymin lisäksi mm. kertaluontoisten tuottojen pieneminen, Legenda-oluen ja Upcider-siiderin lanseeraukseen liittyvät kustannukset sekä tietohallintokustannukset liittyen tietohallintopalvelujen tuottajan vaihtoon, Y2K-projekteihin ja uuden toiminnanohjausjärjestelmän käyttöönottoon. Lisäksi liikevoittoon sisältyy varaus henkilöstörahastolle maksettavasta voittopalkkioerästä. Hartwa-Traden tulos uuden liiketoiminnan käynnistämiskustannusten seurauksena jäi tappiolliseksi.

Katsausvuodelta liikevoittoa kertyi BBH:lle 49,6 MEUR (60,2) eli 26,0 % (29,6) liikevaihdesta, mikä on kannattavuutta parantaneista toimenpiteistä huolimatta, valuuttakurssien heikkenemisen seurauksena, 17,6 % vähemmän kuin vuotta aikaisemmin.

BBH:n viimeisen kolmanneksen liikevoitto valuuttojen muuntoerojen jälkeen kasvoi edellisen vuoden vastaavasta ajasta 118 %:lla 12,6 MEURiin (5,8) eli 19,6 %:iin (14,1) liikevaihdesta.

Nettorahoituskulut katsausvuonna olivat 3,5 MEUR (13,6) eli 0,8 % (2,8) liikevaihdesta. Edellisvuoden rahoituskuluja kasvatti valuuttojen heikkenemisestä aiheutuneet muuntoerot. Lisäksi katsausvuoden rahoitustuotot kasvoivat valuuttamääräisten lyhytaikaisten lainojen korkotuottojen ja kurssivoittojen ansiosta pienentäen nettorahoituskuluja. Tulos ennen satunnaisia erä ja veroja nousi 73,1 MEURiin (80,7) jääden enää 9,4 % edellisvuotta alhaisemmaksi.

Konsernin verot jäivät katsausvuonna alhaisiksi BBH:n Baltika-panimon investoinneista saamien verohelpotusten sekä Venäjän 1.4.1999 laskeneen yritysverokannan ansiosta. Näin ollen nettotulos verojen ja vähennistöosuuden jälkeen nousi 46,0 MEUR:iin (45,7) eli 9,8 %:iin (9,4) liikevaihdesta ylittäen euromääräisesti 0,6 % ja suhteellisesti 0,4 %-yksiköllä edellisen vuoden. Tulosta osaketta kohti kertyi 0,76 euroa (0,72) eli 4,5 % edellisvuotta enemmän.

Liikevoiton jakauma, MEUR

	1999	1998	Muutos, %
Hartwall	27,0	34,1	-20,9 %
BBH (50 %)	49,6	60,2	-17,6 %
Yhteensä	76,6	94,3	-18,8 %

Investoinnit kasvuun jatkuvat

Investoinnit kasvuun ja markkina-aseman vahvistamiseen jatkuivat myös katsausvuonna bruttoinvestointien määrän noustessa 125,2 MEURiin (102,8). Hartwallin osuus tästä oli 57,9 MEUR (16,5) ja BBH:n vastaavasti 67,3 MEUR (86,3). Hartwallin investoinneista merkittävimmät olivat 0,5 litran muovipullolinja Helsinkiin, juoma-automaatit ja annostelulaitteet, Lahden logistiikkakeskuksen laajennus, tietojärjestelmien uusiminen sekä lähdeveden tuotantolaitos.

BBH:n investoinneista kohdistui 42,2 MEUR toiminnallisiin kohteisiin ja yritystöihin ja omistussuosien nostoon 25,1 MEURia. Toiminnallisista investoinneista merkittävimmät olivat Baltikan jakelu- ja varastojärjestelmän sekä Pietarin panimon kapasiteetin nosto 600 miljoonaan litraan, Chelyabinsk-pivon modernisoinnin ensimmäinen vaihe, Yarpivon panimon tankkikapasiteetin laajennus sekä Liettuan tuotanto- ja jakelurakenteen kehittäminen. Lisäksi muidenkin panimoiden tuotantokapasiteettia laajennettiin.

Rahoitusasema ja taserakenne säilyvät vahvana

Voimakkaasta investointiohjelmasta huolimatta säilyi konsernin maksuvalmius hyvänä ja taserakenne vahvana. Omavaraisuusaste säilyi edellisen vuoden tasolla, 49,0 % (49,2). Investointien ja käyttöpääoman kasvun rahoittamiseksi kasvoi nettovelka katsauskaudella 47,7 MEURilla 141,9 MEURiin nostaten velkaantumistasoa 47,2 %:iin sen oltua edellisen vuoden lopussa 39,4%.

Konsernin rakenne

Vuoden aikana BBH hankki kaksi uutta panimoa Venäjältä: tammikuussa Tšeljabinskissa sijaitsevan Chelyabinsk-pivon ja joulukuussa Siperian Krasnojarskissa sijaitsevan Pikra-panimon. BBH:n omistussuosuus Chelyabinsk-pivossa on vuoden aikana noussut alun 20 prosentista 75 prosenttiin. BBH:n omistussuosuus Pikrassa on 50 % viranomaisten vahvistettua BBH:lle suunnatun osakeannin vuoden 2000 aikana.

BBH nosti omistussuuttaan monissa panimoissa. Omistussuosuus on noussut venäläisessä Yarpivossa 60 prosenttiin (53), sekä ukrainalaisissa Kolos-panimossa 98,7 prosenttiin (24), Slavutich-panimossa 75 prosenttiin (70) sekä Slavuta-mallastamossa 74 prosenttiin (66). BBH:n omistus liettualaisessa Utenos Alus -panimossa on noussut 98,7 prosenttiin (19,5).

Marraskuussa BBH päätti keskittää ja tehostaa toimintaansa Venäjällä järjestämällä uudelleen omistussuuttaan Tula Brewing -panimossa. Baltika-panimolle suunnatun osakeannin jälkeen Baltika omistaa 50,01 % BBH:n suoran omistussuuden ollessa 34,29 %. Omistusjärjestelyiden tavoitteena on vahvistaa koko BBH-ryhmän asemaa Venäjän nopeasti kasvavilla olutmarkkinoilla sekä Baltikan varasto- ja logistiikkajärjestelmien tehokkaampi hyödyntäminen.

Liettuassa BBH perusti kahden panimonsa myynnin, jakelun ja hallinnon hoitamista varten JAC-nimisen yhtiön.

Lisäksi Oyj Hartwall Abp ja Pripps Ringnes AB ovat uusineet osakas-sopimuksensa, joka koskee osapuolten 50/50-pohjalla omistamaa yhtiötä Baltic Beverages Holding AB:tä (BBH). Sopimus on voimassa 31.12.2050 saakka, jonka jälkeen se jatkuu viisi vuotta kerrallaan kahden vuoden irtisanomisajalla. Sopimuksella osapuolet haluavat vahvistaa aikomuksensa yhtiön kehittämiseen tähtäävään pitkäaikaiseen yhteistyöhön.

Osakepääoma ja omistajat

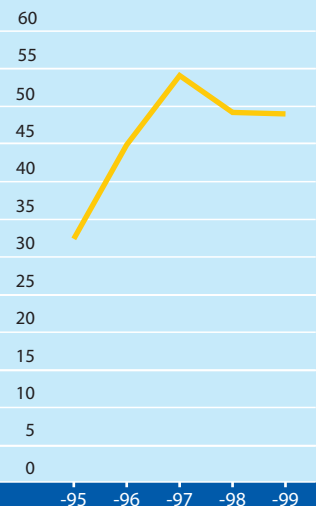
Oyj Hartwall Abp:n 27.4.1999 kokoontunut yhtiökokous päätti poistaa osakkeen nimellisarvon ja muuntaa osakepääoman euroiksi sekä samalla korottaa osakepääomaa 1 922 245 euron määräisellä rahastoannilla osakkeiden lukumäärää muuttamatta, jonka jälkeen osakkeen kirjanpidollinen vasta-arvo on 0,20 euroa. Samassa yhteydessä muutettiin yhtiöjärjestyksestä siten, että vähimmäispääoma on 12 085 000 euroa ja enimmäispääoma 48 340 000 euroa ja että A- ja K-osakkeiden yhteismäärä on vähintään 60 425 000 kappaletta ja enintään 241 700 000 kappaletta K-osakkeiden enimmäismäärän ollessa 29 600 000 ja A-osakkeiden 241 700 000 kappaletta.

Vuonna 1994 otettuun optiolainaan liittyvillä optiotodistuksilla merkittiin merkintäehtojen mukaisesti A-osakkeita yhteensä 125 000 kappaletta. Merkinnän yhteydessä osakepääoma nousi 12 110 000 euroon ja A-osakkeiden lukumäärä vastaavasti 53 150 000 kappaleeseen.

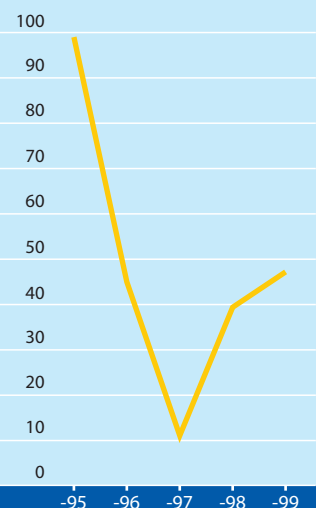
Yhtiön A-osakkeita vaihdettiin katsausvuoden aikana yhteensä 10 966 779 kpl arvotaan 135,8 miljoonaa euroa. Vaihdon osuus A-osakkeiden määrästä oli 20,7 %. Osakkeen kurssi vuoden aikana vaihteli voimakkaasti ollen alimmillaan 10,00 eurossa 29.1. ja 8.2., ja ylimmillään 15,95 euroa 22.2.1999. Vuoden keskipäiväkurssiksi muodostui 12,39 euroa ja kaupankäynnin päättöskurssiksi 31.12.1999 tuli 14,40 euroa. Osakkeenomistajia katsausvuoden päättyessä oli 7 608 (8 521). Ulkomaalaisomistus oli vuoden päättyessä 33,1 % (32,4) A-osakkeista.

1.3.2000 voimaan tulevan HEXin sisäpiiriohjeen soveltamisesta päätetään vuoden 2000 aikana.

Omavaraisuusaste

Gearing

Henkilöstö

Henkilöstön jakauma

	31.12.1999	31.12.1998	Muutos
Hartwall	1 323	1 315	+8
BBH (100 %)	7 923	5 842	+2 081

Oyj Hartwall Abp:n henkilöstörahasto, jonka jäseniä ovat Hartwallin ja sen kotimaisten tytäryhtiöiden henkilöstö, aloitti toimintansa vuoden 1999 alussa. Hartwall maksaa rahastolle voittopalkkiota vuosittain ennalta määritellyn kynnystuloksen ylittyessä. Vuodelta 1999 maksettavan voittopalkkion suuruus on 0,9 MEUR. BBH:n panimoissa on käytössä omat palkitsemisjärjestelmät.

Hallitus, toimitusjohtaja ja tilintarkastajat

Kaikki hallituksen jäsenet Gustav v. Hertzen (pj.), Erik Hartwall (vpj.), Paul Bergqvist, L.J. Jouhki, Henrik Therman sekä henkilöstön edustajina Pertti Hernesniemi ja Erkki Kilpinen jatkoivat tehtävässään yhtiökokouksen jälkeenkin. Yhtiön toimitusjohtajana toimi koko tilikauden ajan Jussi Länsiö. Yhtiön tilintarkastajiksi valittiin Sixten Nyman, KHT, ja KPMG Wideri Oy Ab.

Tilinpäätöksen jälkeiset tapahtumat

Hartwall-konsernissa vältyttiin Y2K-ongelmista vuosituhannen vaihteessa pitkälle ennakolta tehtyjen perusteellisten valmistelujen ansiosta.

Syksyllä julkistettiin suunnitelma Hartwallin Etelä-Suomen tuotanto- ja varastotoimintojen keskittämisestä Lahden logistiikkakeskuksen yhteyteen. Suunnitelmaa koskevat yhteistoimintalain mukaiset neuvottelut käytiin loka-tammikuun aikana.

Kokouksessaan helmikuussa 2000 hallitus päätti toteuttaa suunnitelman. Keskittämisinvestoinnin kokonaisarvo on noin 500 Mmk. Tämän lisäksi yhtiö käyttää hankkeeseen merkittävän osan normaaleista vuosittaisista korvaus- ja kehittämisinvestointimäärärahoista. Hanke toteutuu vuosien 2000-2003 aikana. Keskittämisen toiminnallisten säästöjen on arvioitu olevan noin 80 Mmk vuodessa. Suunnitelman mukaan vuosille 2002-2003 ajoittuvien henkilöstövaikutusten on arvioitu olevan noin 250 henkilöä.

Näkymät vuodelle 2000

Kotimaassa katsausvuonna alkaneen alkoholipitoisten (olut, siideri, long drink) ja ei-alkoholipitoisten (virvoitusjuomat, kivennäisvedet) tuotesegmenttien kaksijakoisen kehityksen uskotaan jatkuvan myös tulevaisuudessa. Kilpailutilanteen muuttumisen myötä lisääntyneen markkina-aktiviteetin arvioidaan nostavan edelleen virvoitusjuomien ja kivennäisvesien kulutusta. Samoin alkoholipitoisista tuotteista siiderin kulutus jatkaa kasvuaan. Sen sijaan oluen ja long drink -juomien kulutus pysynee nykytasolla. Yhtiön tavoitteena on säilyttää markkinajohtajuus kummassakin tuotesegmentissä ja vahvistaa sitä siiderissä ja oluessa. Viinien kulutuksen odotetaan kasvavan. Hartwa-Traden tavoitteena on nopea kasvu ja vahvan aseman saavuttaminen Suomen alkoholikaupassa.

BBH:n kokonaismarkkinoiden arvioidaan jatkavan kasvuaan, vahvimmin edelleen Venäjällä, mutta katsausvuotta hitaammin. BBH:n tavoitteena on kasvaa yleistä markkinakasvua nopeammin markkina-aseman vahvistamiseksi.

Konsernin vuoden 2000 tuloksen ennen satunnaisia eriä ja veroja arvioidaan olevan vuoden 1999 tasolla edellyttäen, että päävaluutat eivät merkittävästi heikkene. Investoinnit pysyvät korkealla tasolla BBH:n kasvun turvaamiseksi ja kotimaassa toteutettavan Etelä-Suomen tuotanto- ja varastotoimintojen keskittämisen vuoksi. Hartwall-konsernin rahoitusaseman vahvistamiseksi sekä osakkeen vaihdon lisäämiseksi hallitus valmistelee osakeantivaltuuksien pyytämistä yhtiökokoukselta.

MEUR		konserni		emoyhtiö	
		1.1.-31.12.1999	1.1.-31.12.1998	1.1.-31.12.1999	1.1.-31.12.1998
1)	Liikevaihto	467,0	486,7	270,0	282,8
	Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos +/-	-3,1	9,5	-5,5	9,5
2)	Liiketoiminnan muut tuotot	6,5	15,6	7,6	16,3
3)	Materiaalit ja palvelut	-190,5	-206,8	-115,9	-149,5
4)	Henkilöstökulut	-67,8	-68,8	-48,3	-47,7
7)	Poistot ja arvonalentumiset	-39,5	-27,8	-15,8	-19,0
	Liiketoiminnan muut kulut	-96,0	-114,1	-64,8	-59,6
		-393,8	-417,5	-244,8	-275,8
	Liikevoitto	76,6	94,3	27,3	32,8
		16,4 %	19,4 %	10,1 %	11,6 %
8)	Rahoitustuotot ja -kulut	-3,5	-13,6	5,2	1,5
	Voitto ennen satunnaisia eriä	73,1	80,7	32,5	34,3
		15,7 %	16,6 %	12,0 %	12,1 %
9)	Satunnaiset erät	-	1,7	-1,1	1,6
	Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	73,1	82,4	31,3	36,0
10)	Tilinpäätössiirrot	-	-	-0,7	4,1
11)	Välittömät verot	-15,4	-25,8	-6,8	-10,0
	Vähemmistön osuus	-11,8	-10,9	-	-
	Tilikauden voitto	46,0	45,7	23,8	30,1
		9,8 %	9,4 %	8,8 %	10,6 %

MEUR		konserni		emoyhtiö	
	VASTAAVAA	1.1.-31.12.1999	1.1.-31.12.1998	1.1.-31.12.1999	1.1.-31.12.1998
	Pysyvät vastaavat				
12)	Aineettomat hyödykkeet	29,4	11,7	14,1	10,3
13)	Aineelliset hyödykkeet	360,9	288,8	133,6	118,0
14.3)	Sijoitukset	1,4	4,9	1,4	1,8
14.1,14.2)	Osuudet saman konsernin yrityksissä	1,7	2,6	62,1	59,6
		393,4	308,0	211,3	189,6
	Vaihtuvat vastaavat				
18)	Vaihto-omaisuus	77,5	68,6	45,4	49,0
19)	Pitkäaikaiset saamiset	1,1	2,1	1,0	0,9
20,21)	Lyhytaikaiset saamiset	116,9	94,5	114,8	78,6
22)	Laskennallinen verosaaminen	2,5	3,7	1,8	3,0
	Lyhytaikaiset talletukset	0,8	0,0	–	–
	Rahat ja pankkisaamiset	22,2	9,7	14,0	3,5
		221,0	178,6	177,0	135,0
		614,4	486,6	388,3	324,6
	VASTATTAVAA				
23, 24)	Oma pääoma				
	Osakepääoma	12,1	10,2	12,1	10,2
	Ylikurssirahasto	58,8	60,4	58,8	60,4
	Muut rahastot	36,4	28,2	–	–
	Edellisten tilikausien voitto	91,8	52,3	37,3	17,0
	Tilikauden voitto	46,0	45,7	23,8	30,1
	Oma pääoma yhteensä	245,1	196,7	132,0	117,7
	Vähemmistöosuus	55,4	42,3	–	–
25)	Tilinpäätössiirtojen kertymä	–	–	44,2	43,5
26)	Pakolliset varaukset	5,9	10,5	5,9	10,5
	Vieras pääoma				
27)	Laskennallinen verovelka	16,0	15,8	3,0	3,1
28, 29,30)	Pitkäaikainen vieras pääoma	63,0	31,1	42,7	20,3
31, 32)	Lyhytaikainen vieras pääoma	229,0	190,2	160,5	129,5
		308,0	237,1	206,2	152,9
		614,4	486,6	388,3	324,6

MEUR	konserni		emoyhtiö	
	1.1.-31.12.1999	1.1.-31.12.1998	1.1.-31.12.1999	1.1.-31.12.1998
Liiketoiminnan rahavirta				
Liikevoitto	76,6	94,3	27,3	32,8
Oikaisut liikevoittoon	30,8	27,1	11,0	18,3
Käyttöpääoman muutos	-11,8	-47,7	-9,6	-23,0
Maksetut korot ja maksut	-5,8	-4,2	-2,9	-2,4
Saadut osingot	0,1	0,0	3,2	3,4
Saadut korot	0,7	2,0	0,4	0,2
Maksetut verot	-18,2	-33,7	-10,8	-16,7
Liiketoiminnan rahavirta	72,4	37,8	18,6	12,6
Investointien rahavirta				
Sijoitukset konserniyrityksiin	-29,2	-5,4	-3,0	-20,6
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-92,4	-101,8	-38,7	-15,2
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	12,5	3,4	10,1	2,1
Investoinnit muihin sijoituksiin	0,0	-0,8	0,0	-0,8
Luovutustuotot muista sijoituksista	0,9	0,0	0,9	0,0
Lainasaamiset osakkuusyhtiöiltä	-4,9	-1,2	-9,9	-2,4
Saadut korot investoinneista	-	-	0,2	-
Investointien rahavirta	-113,2	-105,8	-40,4	-36,8
Kassavirta ennen rahoitusta	-40,8	-68,0	-21,8	-24,2
Rahoituksen rahavirta				
Pitkäaikaisten lainojen nostot	48,8	-	31,9	-
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-13,1	-6,0	-7,0	-5,8
Pitkäaikaisten saamisten muutos	-0,2	-0,1	-0,2	-0,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	28,2	72,7	17,1	32,1
Maksetut osingot	-10,2	-12,0	-9,1	-8,1
Saadut ja maksetut konserniavustukset	-	-	-0,6	0,6
Maksullinen osakeanti	0,3	0,3	0,3	0,3
Muut	0,0	0,0	0,0	0,0
Rahoituksen rahavirta	53,9	55,0	32,4	19,0
Rahavarojen muutos	13,1	-13,0	10,6	-5,2
Rahavarat 1.1.	9,8	22,8	3,5	8,7
Rahavarat 31.12.	22,9	9,8	14,0	3,5

Tavoite

Konsernilla on hallituksen hyväksymä rahoituspolitiikka, joka määrittelee vastuunjaon, valtuudet rahoitustehtävissä ja rahoitusriskien hallinnassa noudatettavat periaatteet. Lisäksi BBH:n muodostamalla alakonsernilla on sen hallituksen hyväksymä toimintaympäristön erityispiirteet huomioon otettava valuuttapolitiikka. Rahoituspolitiikan päämääränä on suojautua rahoitusriskeiltä niin, etteivät konsernin likviditeetti, tulos ja vakavaraisuus vaarannu. Tässä keskeisiä tavoitteita ovat:

- konsernin maksuvalmiuden turvaaminen
- sovitun taserakenteen/vakavaraisuuden ylläpito
- korkokatteen hallinta
- valuutta- ja korkoriskien hallinta
- hyvän yrityskuvan ylläpito rahoitusmarkkinoilla.

Merkittävimpien rahoitusriskien hallinnassa noudatetaan seuraavia periaatteita.

Vastuunjako

Liiketoiminnallisen rahoitusvastuun periaatteena on suunnitella toiminta siten, että sen käyttöomaisuuteen ja käyttöpääomaan sitoma pääoma muodostuu kustannusten ja toiminnan joustavuuden kannalta optimaaliseksi, sekä määritellä lyhyen tähtäyksen liiketoiminnan vaatima rahoitus-tarve tai sen tuottama rahoitusyliäämä. Rahoitustoimen tehtävänä on tyydyttää liiketoiminnan rahoitustarve optimaalisella riski-kustannus-suhteella tai sijoittaa ylijäämä likvidisti ja turvaavasti.

Korkoriski

Korkoriskiasema määritellään nettovelan keskimääräisen korkosidonnaisuusajan perusteella. Tältä pohjalta asetetaan myös riskirajat maturiteetti-periodikohtaisille nettoriskipositioille. Korkoriskitarkastelussa myös rahoitusleasing ja korkosidonnaiset vuokrasopimukset sisältyvät korkoriskikäsitteeseen. Tavoitteelliseksi korkosidonnaisuusajan vaihteluväliksi on asetettu 6-12 kk.

Valuuttariski

Valuuttariskiä tarkastellaan erikseen transaktioriskinä ja translaatoriskinä. Transaktioriskin merkitys on liiketoiminnan kotimaakeskeisyyden ja Emuun liittymisen seurauksen vuoksi melko vähäinen. Translaatoriski, jonka hallinnan tavoitteena on konsernin oman pääoman suojaaminen, on merkittävämpi BBH:n toimiessa pääosin kansantalouksissa, joiden inflaatiokehitys on voimakas ja rahoitusmarkkinat kehittymättömät. Näissä olosuhteissa rahoituksellisten riskinhallintainstrumenttien käyttö on rajallista tai kallista. Siksi BBH:n translaatoriskiä hallitaan soveltamalla ns. monetary-non-monetary -menetelmää konsernitilinpäätöksessä sekä saattamalla rahamääräiset varat ja vastuut tasapainoon toiminnallisin keinoin. Niiden kansantalouksien valuuttojen heikkenemisen varalta, joissa inflaatioero läntisiin talouksiin verrattuna on merkittävä ja joiden valuutat ovat poliittisten sääntelytoimenpiteiden kohteena, on BBH:n aikaisemmissa tilinpäätöksissä tehty varaus. Tämä varaus on purettu Venäjän ruplan ja Ukrainan hrivnan devalvoitumisen seurauksena.

Maksuvalmiusriski

Maksuvalmiuden varmistamiseksi myös poikkeusolosuhteissa tulee konsernilla olla riittävä kassavaroista, lainalimiiteistä ja luottolupauksista muodostuva maksuvalmiusvaranto, joka kattaa maksuvalmiustarpeet myös odottamattomissa tilanteissa.

Luottoriski

Panimoalan erityispiirteenä on valmisteverojen suuri osuus verollisesta laskutuksesta. Mahdolliseen luottotappioon sisältyvä valmistevero jää, toisin kuin arvonlisävero, panimon kannettavaksi. Luottomyynnin periaatteena on määritellä asiakaskohtaiset luottorajat sekä vaatia saatavan turvaava vakuus.

Vastapuoliriski

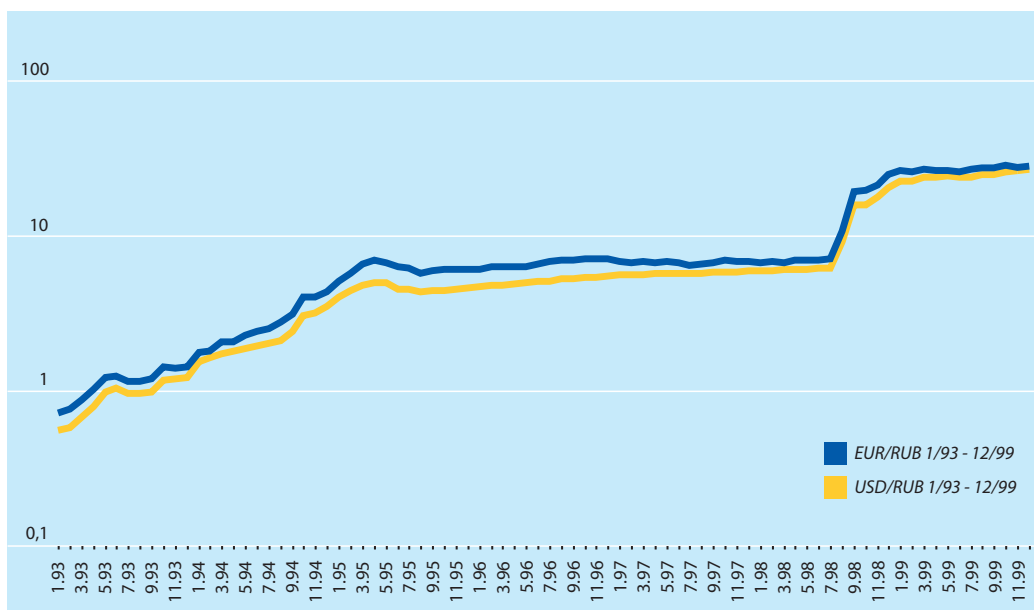
Sijoituksia ja johdannaissopimuksia voidaan tehdä vain erikseen määriteltyjen vastapuolien kanssa erikseen sovittujen limiittien puitteissa.

Euro

Euroon kotivaluuttana siirrytään asiakaskunnan rakenteesta johtuen mahdollisimman myöhään, mutta viimeistään 1.1.2002. Valmius aikaisempaan siirtoon on, jos toimintaympäristö sitä edellyttää.

Valuuttakursseja

BBH:n tärkeimmän valuutan Venäjän ruplan kurssi suhteessa Yhdysvaltain dollariin ja euroon on v. 1993-1999 kehittynyt seuraavasti:

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on BBH:n ja sen tytäryhtiöiden yhdistelyssä käytetty seuraavia markkakursseja:

Viralliset kurssit

Valuutta	Keskikurssi			Tilinpäätöskurssi		
	1999	1998	muutos (%)	31.12.99	31.12.98	muutos (%)
EUR/EEK	15,184	15,647	3,0	15,671	15,647	-0,2
EUR/LTL	4,139	4,450	7,5	4,011	4,667	16,4
EUR/LVL	0,606	0,654	7,9	0,587	0,655	11,6
EUR/RUB	25,340	8,398	-66,9	27,071	26,309	-2,8
EUR/SEK	8,562	8,852	3,4	8,777	9,487	8,1
EUR/UAH	4,228	2,882	-31,8	5,361	3,998	-25,4

MEUR

1 Liikevaihto markkina-alueittain

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Kotimaa	264,7	270,4	258,1	269,7
Ruotsi	8,8	8,4	8,8	8,4
Venäjä, Baltia, Ukraina	193,0	207,3	2,6	4,2
Muut	0,6	0,5	0,6	0,5
Yhteensä	467,0	486,7	270,0	282,8

2 Liiketoiminnan muut tuotot

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	5,0	0,6	4,8	0,6
Coca-Cola -sopimuskorvaus	-	12,8	-	12,8
Muut	1,6	2,3	2,7	2,9
Yhteensä	6,5	15,6	7,6	16,3

3 Materiaalit ja palvelut

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Aineet ja tarvikkeet				
Ostot tilikauden aikana	147,7	146,2	72,4	95,9
Varaston muutos	-12,0	6,9	-1,8	7,4
	135,7	153,0	70,6	103,4
Ulkopuolisilta ostetut palvelut	54,8	53,8	45,3	46,1
Yhteensä	190,5	206,8	115,9	149,5

4 Henkilöstökulut

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Palkat ja palkkiot	51,3	51,4	36,9	36,1
Eläkekulut	6,4	6,5	6,0	6,3
Muut henkilösivukulut	10,1	10,9	5,4	5,3
Yhteensä	67,8	68,8	48,3	47,7

5 Maksetut palkat

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Toimitusjohtajat ja hallituksen jäsenet	1,1	0,9	0,4	0,3
Muut	51,2	51,1	37,4	36,3
Yhteensä	52,3	51,9	37,8	36,6

Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien eläkeiäksi on sovittu 60-65 vuotta.

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeiäksi on sovittu 60 vuotta.

Hallituksen jäseniltä tai toimitusjohtajilta ei ole lainasaamisia.

6 Henkilöstö keskimäärin

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Toimihenkilöt	586	541	562	525
Työntekijät	795	820	795	820
Suomi yhteensä	1 381	1 361	1 357	1 345
BBH (100 %)	7 919	5 608		

7 Poistot ja arvonalennukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Liikearvo	1,1	0,4	-	-
Muut pitkävaikutteiset menot	2,4	2,0	1,9	5,2
Maa-alueet	-	1,8	-	-
Rakennukset ja rakennelmat	4,3	6,0	2,7	3,5
Koneet ja kalusto	31,7	17,7	11,2	10,3
Yhteensä	39,5	27,8	15,8	19,0

8 Rahoitustuotot ja -kulut

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Tuotot pitkäaikaisista sijoituksista				
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-0,1	0,0	-	-
Osinkotuotot				
Saman konsernin yrityksiltä	-	-	-	-
Osakkuusyhtiöiltä	-	-	3,1	3,4
Muilta	0,1	0,0	0,1	0,0
Yhteensä	0,0	0,1	3,2	3,4

Muut korko- ja rahoitustuotot

Saman konsernin yrityksiltä	-	-	0,1	0,0
Osakkuusyhtiöiltä	2,3	-	4,7	-
Muilta	6,8	2,1	0,4	0,4
Yhteensä	9,1	2,1	5,1	0,4

Sijoitusten arvonalennukset

Rahoitusarvopapereiden arvonalennukset	-	-0,8	-	-
--	---	------	---	---

Korkokulut ja muut rahoituskulut

Saman konsernin yrityksille	-	-	-	-
Muille	-12,6	-15,1	-3,1	-2,3
Yhteensä	-12,6	-15,1	-3,1	-2,3

Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-3,5	-13,6	5,2	1,5
---	-------------	--------------	------------	------------

Rahoitustuottoihin ja -kuluihin sisältyy kurssieroja, netto

	2,8	-11,3	3,2	-0,2
--	-----	-------	-----	------

9 Satunnaiset erät

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Annetut konserniavutukset	-	-	-1,1	-0,6
Laskennalliset verosaamiset aikaisemmilta vuosilta	-	2,2	-	2,2
Laskennalliset verovelat aikaisemmilta vuosilta	-	-0,5	-	-
Yhteensä		1,7	-1,1	1,6

10 Tilinpäätössiirrot

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Suunnitelman mukaisten ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus	-	-	-0,7	4,1
Yhteensä			-0,7	4,1

11 Välittömät verot

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Tuloverot satunnaisista eristä	-	-	0,3	0,2
Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-14,0	-28,8	-6,0	-11,0
Laskennallisen verovelan ja -saamisen muutos	-1,3	3,0	-1,1	0,8
Yhteensä	-15,4	-25,8	-6,8	-10,0

Käyttöomaisuuden muutokset

12 Aineettomat hyödykkeet

12.1 Muut pitkävaikutteiset menot

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Hankintameno 1.1.	34,0	31,9	43,4	41,4
Muuntoero	0,1	0,0	-	-
Lisäykset	7,6	2,2	5,9	2,0
Vähennykset	-0,6	-	-0,6	-
Siirrot erien välillä	-	-	-	-
Hankintameno 31.12.	41,0	34,0	48,7	43,4
Kertyneet poistot 1.1.	-23,4	-21,5	-33,1	-28,0
Muuntoero	0,0	0,0	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,5	-	0,5	-
Tilikauden poisto	-2,4	-2,0	-1,9	-5,2
Arvonlennukset	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	-25,4	-23,4	-34,5	-33,1
Arvonkorotukset	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	15,7	10,6	14,1	10,3

12.2 Konserniliikearvo

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Hankintameno 1.1.	5,4	6,1	-	-
Muuntoero	0,6	-0,6	-	-
Lisäykset	13,6	-	-	-
Vähennykset	-	-0,2	-	-
Siirrot erien välillä	-	-	-	-
Hankintameno 31.12.	19,6	-5,4	-	-
Kertyneet poistot 1.1.	-4,2	-4,3	-	-
Muuntoero	-0,5	0,4	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	-	-	-	-
Tilikauden poisto	-1,1	-0,4	-	-
Arvonlennukset	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	-5,8	-4,2	-	-
Arvonkorotukset	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	13,8	1,2	-	-

12.3 Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Hankintameno 1.1.	39,4	38,0	43,4	41,4
Muuntoero	0,6	-0,6	-	-
Lisäykset	21,2	2,2	5,9	2,0
Vähennykset	-0,6	-0,2	-0,6	-
Siirrot erien välillä	-	-	-	-
-Hankintameno 31.12.	60,6	39,4	48,7	43,4
Kertyneet poistot 1.1.	-27,6	-25,7	-33,1	-28,0
Muuntoero	-0,5	0,5	-	-
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0,5	-	0,5	-
Tilikauden poisto	-3,5	-2,3	-1,9	-5,2
Arvonlennukset	-	-	-	-
Kertyneet poistot 31.12.	-31,1	-27,6	-34,5	-33,1
Arvonkorotukset	-	-	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	29,4	11,7	14,1	10,3

MEUR

13 Aineelliset hyödykkeet

13.1 Maa- ja vesialueet

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Hankintameno 1.1.	23,5	22,6	15,7	15,3
Muuntoero	0,0	–	–	–
Lisäykset	1,8	1,0	1,8	0,4
Vähennykset	-1,6	-0,1	-1,1	-0,1
Siirrot erien välillä	–	–	–	–
Hankintameno 31.12.	23,8	23,5	16,4	15,7
Kertyneet poistot 1.1.	-7,0	-5,2	–	–
Muuntoero	–	–	–	–
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	–	–	–	–
Tilikauden poisto	–	-1,8	–	–
Arvonlennukset	–	–	–	–
Kertyneet poistot 31.12.	-7,0	-7,0	–	–
Arvonkorotukset	2,8	3,4	2,8	3,4
Kirjanpitoarvo 31.12.	19,6	20,0	19,2	19,1

13.2 Rakennukset ja rakennelmat

Hankintameno 1.1.	127,0	111,6	82,5	81,6
Muuntoero	4,5	1,0	–	–
Lisäykset	29,8	15,5	10,7	2,4
Vähennykset	-16,2	-1,6	-14,1	-1,5
Siirrot erien välillä	1,0	0,5	1,0	–
Hankintameno 31.12.	146,1	127,0	80,0	82,5
Kertyneet poistot 1.1.	-52,1	-44,2	-39,5	-36,9
Muuntoero	-1,0	-2,8	–	–
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	11,0	0,9	10,5	0,9
Tilikauden poisto	-4,3	-6,0	-2,7	-3,5
Arvonlennukset	–	–	–	–
Kertyneet poistot 31.12.	-46,5	-52,1	-31,8	-39,5
Arvonkorotukset	7,5	7,5	7,5	7,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	107,1	82,4	55,7	50,4

13.3 Koneet ja kalusto

Hankintameno 1.1.	296,9	232,6	179,1	176,2
Muuntoero	10,9	-2,2	–	–
Lisäykset	92,2	73,2	18,6	5,9
Vähennykset	-6,0	-7,3	-3,0	-3,6
Siirrot erien välillä	3,6	0,6	3,6	0,6
Hankintameno 31.12.	397,6	296,9	198,4	179,1
Kertyneet poistot 1.1.	-159,7	-146,3	-135,3	-127,8
Muuntoero	-2,8	-0,7	–	–
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	3,5	4,9	1,7	2,7
Tilikauden poisto	-31,7	-17,7	-11,2	-10,3
Arvonlennukset	–	–	–	–
Kertyneet poistot 31.12.	-190,8	-159,7	-144,8	-135,3
Arvonkorotukset	–	–	–	–
Kirjanpitoarvo 31.12.	206,8	137,1	53,6	43,8

13.4 Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Hankintameno 1.1.	49,3	31,3	4,7	0,7
Muuntoero	4,8	-2,7	–	–
Lisäykset	-21,4	21,3	5,7	4,6
Vähennykset	-0,7	–	-0,7	–
Siirrot erien välillä	-4,6	-0,6	-4,6	-0,6
Hankintameno 31.12.	27,4	49,3	5,2	4,7

13.5 Aineelliset hyödykkeet yhteensä

Hankintameno 1.1.	496,7	398,1	282,0	273,8
Muuntoero	20,2	-3,9	–	–
Lisäykset	102,5	110,9	36,8	13,3
Vähennykset	-24,5	-9,0	-18,9	-5,1
Siirrot erien välillä	–	0,5	–	–
Hankintameno 31.12.	594,9	496,7	300,0	282,0
Kertyneet poistot 1.1.	-218,9	-195,7	-174,9	-164,7
Muuntoero	-3,8	-3,5	–	–
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	14,5	5,8	12,2	3,6
Tilikauden poisto	-36,0	-25,5	-13,9	-13,8
Arvonlennukset	–	–	–	–
Kertyneet poistot 31.12.	-244,2	-218,8	-176,6	-174,9
Arvonkorotukset	10,3	10,9	10,3	10,9
Kirjanpitoarvo 31.12.	360,9	288,8	133,6	118,0

14 Sijoitukset

14.1 Tytäryhtiöosakkeet

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Hankintameno 1.1.	–	–	1,7	0,5
Lisäykset	–	–	–	0,6
Vähennykset	–	–	-0,5	–
Siirrot erien välillä	–	–	-0,5	0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	–	–	0,7	1,7

14.2 Osakkuusyhtiöosakkeet

Hankintameno 1.1.	2,6	1,7	57,9	38,0
Muuntoero	0,3	-0,1	–	–
Lisäykset	1,5	1,5	3,0	20,4
Vähennykset	-3,2	–	–	–
Siirrot erien välillä	0,5	-0,5	0,5	-0,5
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,7	2,6	61,4	57,9

14.3 Muut osakkeet

Hankintameno 1.1.	4,9	2,4	1,8	1,4
Muuntoero	0,3	-0,1	–	–
Lisäykset	0,0	2,8	0,0	0,3
Vähennykset	-3,8	-0,2	-0,4	–
Siirrot erien välillä	–	–	–	–
Kirjanpitoarvo 31.12.	1,4	4,9	1,4	1,8

14.4 Sijoitukset yhteensä

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Hankintameno 1.1.	7,5	4,1	61,3	39,9
Muuntoero	0,6	-0,2	-	-
Lisäykset	1,5	4,3	3,0	21,4
Vähennykset	-7,0	-0,2	-0,9	-
Siirrot erien välillä	0,5	-0,5	-	-
Kirjanpitoarvo 31.12.	3,1	7,5	63,5	61,3

15 Tuotannon koneiden ja laitteiden poistamaton hankintameno

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
	180,2	116,8	47,9	38,4

16 Arvonkorotukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Maa- ja vesialueet 1.1.	3,4	3,4	3,4	3,4
Rakennukset ja rakennelmat 1.1.	7,5	7,5	7,5	7,5
Vähennykset maa-alueista	-0,7	-	-0,7	-
Maa- ja vesialueet 31.12.	2,8	3,4	2,8	3,4
Rakennukset ja rakennelmat 31.12.	7,5	7,5	7,5	7,5

17 Osakkeet ja osuudet

	Osakkeiden lukumäärä	Osuus osakkeista emo	Osakkeiden kons	Osakkeiden nimellisarvo	Osakkeiden kirjanpitoarvo
Emoyhtiön suoraan omistamat konserni-yritykset					
			(1000 FIM)	(1000 EUR)	
Hartwa-Trade Oy Ab	23 807	100,00	100,00	1 190	508
Lapin Kulta Oy	100	100,00	100,00	100	17
Helepark Oy	402	100,00	100,00	40	7
Kehitys Oy Piispantorni	220	100,00	100,00	22	4
Kiinteistö Oy Ristipellontie 13	1 908	100,00	100,00	10	172
Yhteensä					707

Osakkuusyritykset

Asunto Oy Ankkurisaarentie 22	750	50,00	50,00		15			522
Baltic Beverages Holding AB	500 000	50,00	50,00		50 000 SEK			57 693
Baltika, Venäjä	10 007	0,66	0,66		800 RUR			3 020
Cool Drinks International Oy Ab	10 000	50,00	50,00		1 000			168
Yhteensä								61 404

Baltic Beverages Holding AB:n tytäryhtiöt

	Osuus osakkeista		BBH:n kirjanpitoarvo
	BBH	kons	
1000 SEK			
Saku, Viro	75,00	37,50	82 059
Aldaris, Latvia	75,00	37,50	108 271
Kalnapilis, Liettua	86,00	43,00	76 155
Utenos Gerimai, Liettua	97,45	48,73	103 623
Utenos Alus, Liettua	50,00	25,00	132 007
JAC, Liettua	100,00	50,00	155
Baltika, Venäjä	74,56	37,28	208 317
Yarpivo, Venäjä	60,00	30,00	132 965
Tula Brewing, Venäjä	68,56	34,28	207 486
Chelyabinsk, Venäjä	70,35	35,18	111 418
Slavutich, Ukraina	74,17	37,09	175 879
Slavuta, Ukraina	49,88	24,94	19 256
Kolos, Ukraina	98,65	49,33	151 132
BBE, Estland	100,00	50,00	252
Yhteensä			1 508 975

Baltic Beverages Holding AB:n osakkuusyritykset

	Osuus osakkeista		BBH:n kirjanpitoarvo	Konsernin kirjanpitoarvo
	BBH	kons	1000 SEK	1000 euro
Litmalt, Liettua	50,00	25,00	19 745	1 153
Yhteensä			19 745	1 153

	Osakkeiden		Kirjanpitoarvo	
	Osakkeiden	Osakkeiden	Emoyhtiön	Välillinen
	lukumäärä	nimellisarvo	suora omistus	omistus
Muut osakkeet				
ja osuudet				(1000 EUR)
Helsinki-Halli Oy A-sarja	24	240	404	
Jokerit HC Oy	101 000	1 010	336	
Oy Navarino Ab	19 256	1 926	243	
Hex Oy, Helsingin Pörssi	24 400	244	50	
Suomen Palautuspakkaus Oy	200	200	34	
Muut osakkeet ja osuudet			316	34
Yhteensä			1 383	34

18 Vaihto-omaisuus

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Aineet ja tarvikkeet	48,6	55,3	22,5	39,4
Keskeneräiset tuotteet	3,8	2,8	1,4	1,4
Valmiit tuotteet/tavarat	25,1	10,5	21,4	8,2
Yhteensä	77,5	68,6	45,4	49,0

MEUR

19 Pitkäaikaiset saamiset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Lainasaamiset	1,1	2,1	1,0	0,9

20 Lyhytaikaiset saamiset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Myyntisaamiset	76,3	59,8	68,7	52,6
Saamiset samaan konserniin kuuluvilta yrityksiltä				
Myyntisaamiset			0,1	0,0
Muut saamiset			0,1	0,1
Siirtosaamiset			0,1	0,0
			0,3	0,2
Saamiset osakkuusyhtiöiltä				
Myyntisaamiset	2,9	1,0	5,9	2,0
Lainasaamiset	16,0	9,6	32,0	19,2
Muut saamiset	–	0,1	–	0,2
Siirtosaamiset	–	0,2	–	0,5
	19,0	11,0	37,9	21,9
Muut saamiset	5,0	11,9	1,6	2,0
Siirtosaamiset	16,7	11,9	6,2	1,9
	21,6	23,7	7,8	4,0
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	116,9	94,5	114,8	78,6

21 Siirtosaamiset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Ennakkomaksut toimittajille	1,1	2,4	–	–
Arvonlisäverosaamiset ja saamiset tulliilta	2,3	2,7	–	–
Verosaamiset	5,4	1,6	4,7	–
Muut siirtosaamiset	7,9	5,4	1,5	2,5
Yhteensä	16,7	12,1	6,3	2,5

22 Laskennalliset verosaamiset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Ajoituseroista johtuva verosaaminen	2,5	3,7	1,8	3,0

23 Oma pääoma

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Osakepääoma 1.1.	10,2	10,1	10,2	10,1
Osakepääoman muunto euroiksi	1,9	–	1,9	–
Uusmerkintä	0,0	0,0	0,0	0,0
Osakepääoma 31.12.	12,1	10,2	12,1	10,2
Ylikurssirahasto 1.1.	60,4	60,1	60,4	60,1
Osakepääoman muunto euroiksi	-1,9	–	-1,9	–
Emissiovoitto	0,3	0,3	0,3	0,3
Ylikurssirahasto 31.12.	58,8	60,4	58,8	60,4
Muut rahastot 1.1.	28,2	–	–	–
Siirto voittovaroista	8,3	28,2	–	–
Muut rahastot 31.12.	36,4	28,2	–	–
Edellisten tilikausien voitto 1.1.	98,0	101,5	47,1	28,2
Osingonjako	-9,1	-8,1	-9,1	-8,1
Lahjoitukset	0,0	0,0	0,0	0,0
Arvonkorotukset	-0,7	–	-0,7	–
Arvonkorotusten verovelka	–	-3,1	–	-3,1
Muuntoero	11,9	-9,9	–	–
Siirto muihin rahastoihin	-8,3	-28,2	–	–
Edellisten tilikausien voitto 31.12.	91,8	52,3	37,3	17,0
Tilikauden voitto	46,0	45,7	23,8	30,1

24 Laskelma voitonjakokelpoisista varoista 31.12.

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Edellisten tilikausien voitto	91,8	52,3	37,3	17,0
Tilikauden voitto	46,0	45,7	23,8	30,1
Kertyneestä poistoerosta omaan pääomaan merkitty osuus	-31,5	-31,4	–	–
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	106,3	66,6	61,1	47,1

25 Tilinpäätössiirtojen kertymä

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Kertynyt poistoero 1.1.			43,5	47,6
Poistoeron muutos 1999			0,7	-4,1
Kertynyt poistoero 31.12.			44,2	43,5

26 Pakolliset varaukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Tuote- ja päälystekustannukset	5,2	8,8	5,2	8,8
Vuokrat ja kiinteistökustannukset	–	0,8	–	0,8
Henkilöstökulut	–	0,2	–	0,2
Muut	0,7	0,7	0,7	0,7
Yhteensä	5,9	10,5	5,9	10,5

27 Laskennallinen verovelka

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Verovelka poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista	12,8	12,2	–	–
Verovelka arvonorotuksista	3,0	3,1	3,0	3,1
Ajoituseroista johtuva verovelka	0,2	0,5	–	–
Yhdistelytoimenpiteistä johtuva verovelka	0,1	0,0	–	–
Yhteensä	16,0	15,8	3,0	3,1

28 Pitkäaikainen vieras pääoma

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Lainat rahoituslaitoksilta	15,9	15,3	15,9	15,3
Eläkelainat	14,3	–	14,3	–
Muut pitkäaikaiset velat	18,8	6,2	12,5	5,0
Leasingvelat	13,9	9,5	–	–
Yhteensä	63,0	31,1	42,7	20,3

29 Velat, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Rahalaitoslainat	14,2	1,5	14,2	1,5
Muut pitkäaikaiset lainat	9,3	0,1	9,3	0,1
Yhteensä	23,5	1,7	23,5	1,7

30 Optiolaina

Vuoden 1994 optiolainasta on maksamatta 4,2 tuhatta euroa.

Optiotodistusten merkintäajat ovat seuraavat:

Litt.C4* 31 250 kpl A-osakkeita 1.9.2000-31.1.2001

Litt.D 4* 31 250 kpl A-osakkeita 1.9.2001-31.1.2002

Merkintähinta on 2,76 euroa/osake.

31 Lyhytaikainen vieras pääoma

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Lainat rahoituslaitoksilta	4,7	4,7	4,7	4,7
Eläkelainat	1,7	–	1,7	–
Saadut ennakot	1,1	0,6	–	–
Ostovelat	34,5	37,2	19,6	19,0
Seuraavan vuoden leasingmaksut	6,7	5,1	–	–
	48,7	47,6	26,0	23,7

Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille

Ostovelat				
Muut velat			1,1	0,7
Siirtovelat			6,1	–
			7,2	0,7

Velat osakkuusyhtiöille

Ostovelat	0,0	0,0	–	–
Muut velat	1,4	0,1	2,8	0,1
Siirtovelat	0,1	–	0,1	–
	1,5	0,1	2,8	0,1

Velat muille

Muut velat	90,3	67,8	52,9	38,0
Siirtovelat	88,5	74,8	71,5	67,0
	178,7	142,5	124,4	105,1

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä **229,0** 190,2 **160,5** 129,5

MEUR

32 Siirtovelat

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Arvonlisäverovelka	14,7	13,9	13,1	13,5
Valmisteverovelat	31,3	28,0	28,5	26,4
Verovelat	2,4	0,9	–	0,4
Palkat ja sosiaalikulut	8,6	11,0	8,2	10,8
Muut jaksotukset	31,6	21,0	28,0	16,1
Yhteensä	88,6	74,8	77,7	67,0

33 Vastuusitoumukset

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Omien sitoumusten vakuudeksi annetut kiinnitykset				
Kiinteistökiinnitykset	53,7	39,1	51,0	39,1
Vuokraoikeuteen kiinnitykset	2,4	2,4	2,4	2,4
Koneet	45,8	4,3	–	–
Vaihto-omaisuus	0,9	0,1	–	–
Talletukset	0,5	–	–	–
Yrityskiinnitykset	25,2	20,2	25,2	20,2
Yhteensä	128,5	66,0	78,6	61,7

Muiden sitoumusten vakuudeksi annetut takaukset

Takaukset				
johto	–	–	–	–
osakkaat	0,0	0,0	0,0	0,0
konserniyhtiöt	–	–	2,2	1,7
osakkuusyhtiöt	6,4	2,1	–	–
muut	2,0	2,2	2,0	2,2
Takaisinostovastuut	1,9	2,6	1,9	2,6
Yhteensä	10,3	7,0	6,1	6,6

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Leasingvastuut				
Kiinteistöleasingvastuut				
tilikaudella 2000 maksettavat				
leasingvuokrat	1,6	1,7	1,6	1,7
myöhemmin maksettavat				
leasingvuokrat	4,3	6,4	4,3	6,4
Muut leasingvastuut *)				
tilikaudella 2000 maksettavat				
leasingvuokrat	7,6	5,5	7,5	5,5
myöhemmin maksettavat				
leasingvuokrat	16,5	10,1	16,4	10,0
Takaisinostovastuut	1,3	1,3	1,3	1,3
Yhteensä	31,3	25,0	31,0	24,8

*) Muut leasingvastuut sisältyvät konsernitaseessa velkoihin.

Johdannaissopimukset 31.12.1999

Johdannaissopimuksia ei ole.

	Konserni		Emoyhtiö	
	1999	1998	1999	1998
Velat, joista annettu vakuuksia				
Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä				
Rahalaitoslainat	42,7	21,3	36,4	20,1
Muut lyhytaikaiset lainat	1,7	3,1	–	–
Luottolimiitit,	41,0	37,8	37,8	37,8
joista käytetty 31.12.	35,9	20,5	33,6	19,3
Lainat yhteensä	80,4	44,9	70,0	39,4
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	128,5	66,0	78,6	61,7
Velat, joiden vakuudeksi annettu takauksia				
ostovelat	3,2	2,1		
Osakkuusyhtiöiden puolesta annetut takaukset yhteensä	6,4	2,1		

Hartwall-konsernin tilinpäätös on laadittu 31.12.1997 voimaan tulleiden Suomen kirjanpitolainsäädännön mukaisesti. Kaupparekisteriin toimitettava tilinpäätös on laadittu Suomen markkoina.

Konsolidointiperiaatteet

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyhtiön lisäksi kaikki Oyj Hartwall Abp:n tytäryhtiöt (äänivalta >50 %) sekä kaikki Oyj Hartwall Abp:n osakkuusyhtiöt (äänivalta 20-50%). Hankitut tytäryhtiöt sekä osakkuusyhtiöt sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä alkaen. Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Eliminoitaessa sisäistä osakkeenomistusta on tytäryhtiöiden omaksi pääomaksi laskettu hankintahetkellä olevan oman pääoman lisäksi hankintahetken varaukset vähennettynä laskennallisella verovelalla. Eliminoinnissa syntynyt ero on kohdistettu käyttöomaisuuteen siltä osin kuin käyttöomaisuuden käypä arvo tytäryhtiössä hankintahetkellä ylitti kirjanpitoarvon. Loppuosa osakkeiden hankintamenosta on konsernitaseessa kirjattu tytäryhtiöiden liikearvoiksi. Käyttöomaisuuserille kohdistettua osaa on poistettu kyseisen kohteen poistosuunnitelman mukaisesti. Kotimaisten yhtiöiden osalta konsernin liikearvot on poistettu kokonaan. BBH:n omistamien tytäryhtiöiden hankinnasta syntyneestä liikearvosta on konsernitilinpäätöksessä tehty tasapoiotot jaksotettuna todennäköiselle vaikutusajalleen, kuitenkin enintään kymmenelle vuodelle.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet sekä sisäinen voitonjako on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin omasta pääomasta ja tuloksesta sekä esitetty omana eränään.

Osakkuusyhtiöistä puoliksi omistetut Baltic Beverages Holding AB ja Cool Drinks International Oy Ab on yhdistelty konsernitilinpäätökseen ns. puolitusmenetelmällä, jolloin konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikista tuloslaskelman ja taseen riveistä ao. yhtiöiden osalta 50 prosenttia. Omistusosuutta vastaava osuus sisäisistä liiketapahtumista on eliminoitu.

Muut osakkuusyhtiöt on otettu mukaan konserniin pääomaosuusmenetelmällä, jolloin osakkuusyhtiöosuus on laskettu omistusosuutta vastaavana osuutena omistetun yhtiön tilikauden tuloksesta ja nettovarallisuudesta huomioiden myös sisäisten liiketapahtumien katteet.

Osakkuusyhtiö BBH:n tuloslaskelma on muunnettu Suomen markoiksi käyttäen tilikauden keskikurssia ja taseen erät lukuun ottamatta tilikauden tulosta käyttäen tilinpäätöspäivän kurssia. Kurssimuutoksista johtuvat muutokset on kirjattu suoraan omaan pääomaan.

Osakkuusyhtiö BBH on käyttänyt tytäryhtiöidensä yhdistelyssä ns. monetary-non-monetary -menetelmää, koska ne toimivat maissa, joissa vallitsee korkea inflaatio ja joissa rahoitusmarkkinat ovat kehittymättömät. Ao. menetelmän mukaisesti taseen rahoitus- ja vaihto-omaisuus sekä vieras pääoma on muunnettu tilikauden päättymispäivän kurssiin tai sitä heikompaan tilinpäätöksen tekohetken kurssiin ja taseen muut erät näiden erien tapahtumapäivän mukaiseen kurssiin. Tuloslaskelman erät on muunnettu tilikauden keskikurssiin lukuun ottamatta poistoja ja varaston muutosta, jotka on muunnettu ko. hankintamenojen tapahtumapäivän kurssiin. Muuntoerot on kirjattu tilikauden tulokseen. Näiden lisäksi on BBH:n tytäryhtiöiden raportoimat voittovarot muunnettu em. tilinpäätöksessä käytettyyn kurssiin ja ero siirretty voittovaroista ei voitonjakokelpoisiin muihin rahastoihin.

Liikevaihto

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista on vähennetty välilliset verot, myönnettyt alennukset ja kurssierot.

Ulkomaanrahanmääräiset saatavat ja velat

Valuuttamääräiset saamiset ja velat on arvostettu taseessa tilinpäätöspäivän kurssiin. Kurssierot on kirjattu tilikauden tulokseen.

Tutkimus- ja tuotekehittelymenot

Tutkimus- ja tuotekehittelymenot on kirjattu sen tilikauden kuluiksi, jolloin ne ovat syntyneet.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintamenuun tai sitä alhaisempaan todennäköiseen luovutushintaan. Valmistetun vaihto-omaisuuden hankintamenuun on luettu välittömien kustannusten lisäksi myös osuus hankinnan ja tuotannon välillisistä kustannuksista.

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuus on arvostettu taseeseen välittömään hankintamenoon vähennettynä tehdyillä suunnitelmapoistoilla. Lisäksi tasearvoon sisältyy tiettyihin maa-alueisiin ja rakennuksiin kohdistuvat arvonorotukset, jotka on eritelty liitetiedoissa. Purkautuvat arvonorotukset vähennetään suoraan taseen omasta pääomasta. Arvonorotukset perustuvat arvonorotusta tehtäessä vallinneisiin arvoihin.

Käyttöomaisuudesta tehdään poistosuunnitelman mukaiset tasa-poistot, jotka perustuvat arvioituun taloudelliseen käyttöikään. Poistojen perusteena olevat ohjeelliset käyttöomaisuuden pitoajat konsernissa ovat:

konserniliikearvo	5-10 vuotta
muut pitkävaikutteiset menot	2-20 vuotta
rakennukset	20-40 vuotta
rakennelmat	5-20 vuotta
koneet ja kalustot	3-15 vuotta

Leasing

Rahoitusleasing-sopimuksilla vuokratut hyödykkeet on konsernitilinpäätöksessä siirretty käyttöomaisuuteen ja sopimusten velvoitteet korolliseen vieraaseen pääomaan. Kiinteistöihin kohdistuvat vuokravastuut esitetään liitetiedoissa ja vuokrat vuokrakuluissa.

Eläkemenojen jaksotus

Emoyhtiön ja tytäryhtiöiden eläketurva on hoidettu ulkopuolisissa eläkevakuutusyhtiöissä. Eläkevakuutukset on jaksotettu vastaamaan tilinpäätöksen suoriteperusteisia palkkoja.

Satunnaiset tuotot ja kulut

Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin kirjataan laskentaperiaatteiden muutosten aiheuttamat vaikutukset aikaisempiin tilikausiin sekä muut liiketoimintaan kuulumattomat huomattavat erät. Aikaisempien vuosien arvonorotuksista laskettu verovelka on kirjattu suoraan voittovarojen vähennykseksi.

Tilinpäätössiirrot

Tilinpäätössiirtoja ovat poistoeron muutokset. Konsernitaseessa kertyneiden tilinpäätössiirtojen määrä on jaettu omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilinpäätössiirtojen muutos tilikaudelta on vastaavasti tuloslaskelmassa jaettu tilikauden tulokseen ja laskennallisen verovelan muutokseen.

Pakolliset varaukset

Pakollisina varauksina on taseessa esitetty erä, joihin on joko sopimusperäisesti tai muutoin sitouduttu, mutta jotka eivät ole vielä realisoituneet. Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmaan ao. riville.

Välittömät verot

Tuloslaskelmassa on tuloveroina kirjattu konserniyhtiöiden tilikauden tuloksista paikallisten verosäännösten perusteella lasketut verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisut sekä laskennalliset verot.

Laskennallinen verovelka tai -saaminen on laskettu verotuksen ja tilinpäätöksen välisille jaksotuseroille käyttäen tilinpäätöshetkellä vahvistettua seuraavien vuosien verokantaa. Taseeseen sisältyy laskennallinen verovelka kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruisena.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottamasta osingosta ei tilinpäätöksessä ole tehty kirjausta, vaan osingot otetaan huomioon vasta yhtiökokouksen tekemän päätöksen perusteella.

Tuloslaskelma		1995	1996	1997	1998	1999
Liikevaihto	Milj.euroa	289,8	336,4	445,3	486,7	467,0
Muutos, %	%	-1,2	16,1	32,4	9,3	-4,0
Liikevoitto	Milj.euroa	14,3	40,0	95,5	94,3	76,6
osuus liikevaihdosta	%	4,9	11,9	21,4	9,4	16,4
Voitto ennen satunnaisia eriä	Milj.euroa	7,7	34,9	94,5	80,7	73,1
osuus liikevaihdosta	%	2,7	10,4	21,2	16,6	15,7
Voitto ennen veroja	Milj.euroa	7,7	34,9	92,7	82,4	73,1
osuus liikevaihdosta	%	2,7	10,4	20,8	16,9	15,7
Tilikauden voitto	Milj.euroa	0,8	16,0	52,7	45,7	46,0
osuus liikevaihdosta	%	0,3	4,8	11,8	9,4	9,8

Tase		1995	1996	1997	1998	1999
Käyttöomaisuus	Milj.euroa	168,8	192,4	229,7	308,0	393,4
Vaihto-omaisuus	Milj.euroa	49,9	64,7	65,9	68,6	77,5
Saamiset	Milj.euroa	48,1	60,6	77,3	100,2	120,5
Lyhytaikaiset talletukset	Milj.euroa	–	–	9,8	0,0	0,8
Rahat ja pankkisaamiset	Milj.euroa	2,6	10,9	12,9	9,7	22,2
Oma pääoma	Milj.euroa	77,5	121,9	171,7	196,7	245,1
Vähemmistöosuus	Milj.euroa	9,6	25,3	39,5	42,2	55,4
Pakolliset varaukset	Milj.euroa	6,9	4,3	7,7	10,5	5,9
Laskennallinen verovelka	Milj.euroa	14,3	14,8	13,9	15,8	16,0
Pitkäaikainen vieras pääoma	Milj.euroa	45,7	31,1	28,6	31,1	63,0
Lyhytaikainen vieras pääoma	Milj.euroa	115,2	131,2	134,3	190,2	229,0
Taseen loppusumma	Milj.euroa	269,3	328,6	395,7	486,6	614,4
Korollinen vieras pääoma	Milj.euroa	88,8	77,2	46,2	104,0	164,8
Koroton vieras pääoma	Milj.euroa	86,4	100,0	130,6	133,2	143,2

Tunnusluvut		1995	1996	1997	1998	1999
Oman pääoman tuotto (ROE)	%	4,1	18,5	36,8	24,4	21,4
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI)	%	8,7	20,6	40,6	29,2	19,7
Korkokate		5,4	9,9	38,0	24,8	15,7
Omavaraisuusaste	%	32,4	44,9	54,1	49,2	49,0
Gearing	%	99,0	45,0	11,1	39,4	47,2
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen	Milj.euroa	31,0	48,6	68,7	102,8	125,2
osuus liikevaihdosta	%	10,7	14,4	15,4	21,1	26,8
Tutkimus- ja kehitysmenot	Milj.euroa	1,0	1,1	1,4	1,4	1,8
osuus liikevaihdosta	%	0,4	0,3	0,3	0,3	0,4
Henkilöstö keskimäärin (BBH 50 %)		2 484	2 570	3 422	4 165	5 341
Hartwall		1 675	1 469	1 393	1 361	1 381
BBH (100%)		1 619	2 202	4 057	5 608	7 919

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Oman pääoman tuotto ROE	<u>tulos rahoitusserien jälkeen ./ verot</u> <u>oma pääoma + vähemmistöosuus, keskimäärin tilikauden aikana</u>
Sijoitetun pääoman tuotto ROI	<u>tulos rahoitusserien jälkeen + korko- ja muut rahoituskulut</u> <u>taseen loppusumma ./ koroton vieras pääoma ./ pakolliset varaukset,</u> <u>keskimäärin tilikauden aikana</u>
Korkokate	<u>tulos rahoitusserien jälkeen+ poistot+korko- ja muut rahoituskulut</u> <u>korko- ja muut rahoituskulut</u>
Omavaraisuusaste	<u>oma pääoma + vähemmistöosuus</u> <u>taseen loppusumma ./ saadut ennakot</u>
Gearing	<u>korollinen vieras pääoma./rahat ja pankkisaamiset./talletukset</u> <u>oma pääoma + vähemmistöosuus</u>
Henkilöstö keskimäärin	Keskiarvo kuukausien lopun henkilömäärästä

Osakekohtaiset osakeantioikaistut tunnusluvut

		1995	1996	1997	1998	1999
Tulos/osake (EPS)	euroa	0,02	0,28	0,90	0,72	0,76
Oma pääoma/osake	euroa	1,51	2,01	2,83	3,24	4,03
Osinko/osake						
A-osake	euroa	0,0505	0,0673	0,1346	0,1514	0,1682 *)
K-osake	euroa	0,0370	0,0639	0,1312	0,1480	0,1648 *)
Osinko/tulos	%	305,3	25,2	14,8	20,7	22,1
A-osake						
Efektiivinen osinkotuotto	%	1,9	1,0	0,9	1,1	1,2
P/E-luku		155,77	23,91	16,85	19,16	19,03
Osakeantioikaistut kurssit						
keskikurssi	euroa	2,40	4,35	10,46	18,31	12,39
alin kurssi	euroa	1,85	2,69	6,69	7,67	10,00
ylin kurssi	euroa	2,79	6,79	16,31	35,20	15,95
kurssi kauden lopussa	euroa	2,72	6,79	15,14	13,88	14,40
Vaihdon kehitys	1000 kpl	3 400	17 650	13 805	17 332	10 967
A-osakkeiden kokonaismäärästä	%	7,7	35,9	26,1	32,7	20,7
Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa						
A-osakkeet	Milj.euroa	119,6	360,7	806,3	740,2	768,2
K-osakkeet	Milj.euroa	20,2	50,3	112,0	102,7	106,6
Yhteensä	Milj.euroa	139,8	411,0	918,3	842,8	874,7
Osakkeiden keskimääräinen osakeantioikaistu lukumäärä						
A-osake	1000 kpl	36 905	48 903	53 268	53 344	53 344
Osakesarjat yhteensä	1000 kpl	46 260	56 303	60 668	60 744	60 744
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä kauden lopussa						
A-osake	1000 kpl	43 900	53 083	53 268	53 344	53 344
Osakesarjat yhteensä	1000 kpl	51 300	60 483	60 668	60 744	60 744

* Hallituksen ehdotus

Tunnuslukujen laskentaperusteet

Tulos/osake (EPS)	tulos rahoitusserien jälkeen./verot./vähemmistöosuus tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä
Oma pääoma/osake	oma pääoma osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa
Osinko/osake	tilikauden osinko osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilikauden lopussa
Osinko/tulos	tilikauden osinko tulos rahoitusserien jälkeen./verot./vähemmistöosuus
Efektiivinen osinkotuotto	osinko/osake oikaistu pörssikurssi tilinpäätöspäivänä
P/E-luku	oikaistu pörssikurssi tilinpäätöspäivänä tulos/osake (EPS)
Osakekannan markkina-arvo tilikauden lopussa	tilikauden lopussa oleva osakkeiden määrä kerrottuna saman hetken pörssikurssilla

Voitonjakoehdotus

Konsernin voittovarot ovat konsernitaseen 31.12.1999 mukaan 137 751 725,83 euroa, josta jakokelpoiset varat ovat 106 278 569,47 euroa.

Emoyhtiön voittovarot taseen 31.12.1999 mukaan muodostuvat seuraavasti:

voittovarot edellisiltä vuosilta	37 319 772,47	euroa
tilikauden tulos	23 761 892,35	euroa
	61 081 664,82	euroa

Osinkoon oikeuttavia osakkeita on yhteensä 60 550 000 kappaletta.

Hallitus ehdottaa, että jakokelpoiset varat käytetään seuraavalla tavalla:

osakkeenomistajille maksetaan osinkoa vuodelta 1999		
0,1682 euroa (1,00 mk) A-osakkeelta	8 939 188,29	euroa
0,1648 euroa (0,98 mk) K-osakkeelta	1 219 698,84	euroa
	10 158 887,13	euroa
hallituksen käytettäväksi yleishyödyllisiin tarkoituksiin varataan		
	33 637,59	euroa
käyttämättömiksi voittovaroiksi jää	50 889 140,10	euroa

Helsingissä, 9. päivänä helmikuuta 2000

Gustav von Hertzen

Paul Bergqvist

L. J. Jouhki

Pertti Hernesniemi

Erik Hartwall

Jussi Länsiö
toimitusjohtaja

Henrik Therman

Erkki Kilpinen

Tilintarkastuskertomus

Oyj Hartwall Ab:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet Oyj Hartwall Ab:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilivuodelta 1999. Hallituksen ja toimitusjohtajan laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelmat, taseet, rahoituslaskelmat ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja yhtiön hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen sekä toimitusjohtajan toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolain sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitettulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitilinpäätöksineen voidaan vahvistaa ja vastuuvapaus voidaan myöntää emoyhtiön hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle tarkastamaltamme tilivuodelta. Hallituksen esitys tilivuoden voiton käyttämiseksi on osakeyhtiölain mukainen.

Helsingissä 2. maaliskuuta 2000

KPMG WIDERI OY AB

Sixten Nyman
KHT

Lasse Holopainen
KHT

Osakepääoma

Oyj Hartwall Abp:n osakepääoma oli vuoden 1999 lopussa 12 110 000 euroa. Vuonna 1994 otettuun optiolainaan liittyvillä optiotodistuksilla merkittiin merkintäehtojen mukaisesti A-osakkeita 125 000 kappaletta. 27.4.1999 kokoontunut yhtiökokous päätti muuttaa Oyj Hartwall Abp:n osakepääoman euroiksi ja poistaa samalla osakkeen nimellisarvon. Samassa yhteydessä hyväksyttiin hallituksen esitys osakepääoman korottamiseksi 1 922 245 euron suuruisella rahastoannilla 60 425 000 markasta, joka vastaa 10 162 755 euroa, 12 085 000 euroon. Rahastoanti toteutettiin siten, että kyseinen määrä siirrettiin ylikurssirahastosta osakepääomaan antamatta uusia osakkeita, jolloin kirjanpidolliseksi vasta-arvoksi tuli 0,20 euroa/osake.

Oyj Hartwall Abp:n osakekanta vuoden 1999 lopussa muodostuu yhteensä 60 550 000 osakkeesta. Ne jakautuvat 7 400 000 K-osakkeeseen ja 53 150 000 A-osakkeeseen, joista jälkimmäinen on noteerattu Helsingin Pörssissä 1.7.1994 lähtien.

Jokainen A-osake oikeuttaa yhtiökokouksessa yhteen ja jokainen K-osake 20 ääneen. A-osakkeet oikeuttavat vähintään kaksi prosenttiyksikköä suurempaan osinkoon kuin K-osakkeet.

Osakkeiden vaihto 1999

Yhtiön A-osakkeiden vaihdon arvo vuonna 1999 oli 135 824 786,18 euroa ja vaihdon määrä A-osakkeiden kokonaismäärästä 20,7 % (32,7 %). Osakkeenomistajia oli vuoden 1999 lopussa 7 608 (8 521). Ulkomaalaisomistuksen osuus oli 33,1 % (32,4 %). A-osakkeiden vaihtomäärät ja kurssit olivat seuraavat:

A-osakkeen vaihtomäärät ja kurssit 1.1.- 31.12.1999, euro

Vaihto	135 824 786,18	10 966 779 kpl
Alin kurssi (29.1. ja 8.2.1999)	10,00	
Ylin kurssi (22.12.1999)	15,95	
Keskikurssi	12,39	
Päätöskurssi 31.12.1999	14,40	

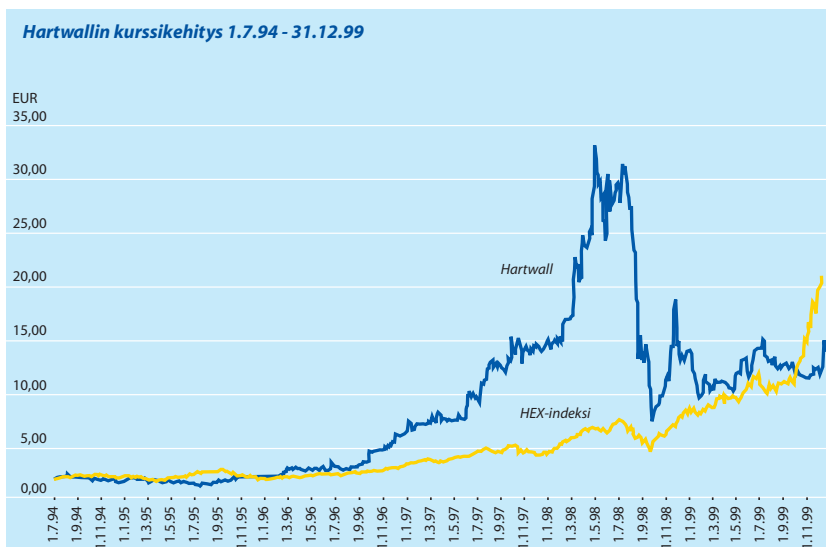
Osakepääoman rakenne

	1.1.1999	31.12.1999*)		
	Osakkeita kpl	Ääniä	Osakkeita kpl	Ääniä
K-osakkeet	7 400 00	148 000 000	7 400 000	148 000 000
A-osakkeet	53 025 000	53 025 000	53 150 000	53 150 000
Yhteensä	60 425 000	201 025 000	60 550 000	201 150 000

*) optiolaina -94 / litt. B merkinnän 20.9.99 jälkeen

Omistusrakenne 31.12.1999

	Omistuksia	Osakkeita	Äänimäärä
Kotitaloudet ja yksityishenkilöt	6 926	28 255 197	28 255 197
Yritykset	514	8 738 376	120 838 376
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	48	1 787 844	1 787 844
Julkisyhteisöt	18	2 368 740	2 368 740
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	54	288 685	288 685
	7 560	41 438 842	153 538 842
Ulkomaat yhteensä *)	48	19 091 403	47 591 403
	7 608	60 530 245	201 130 245
*) joista hallintarekisterit	11	6 673 586	6 673 586

Omistusjakauma 31.12.1999

Osakkeita per osakas	Osakkaita	%-osuus	Osakemäärä osakekannasta	%-osuus
1 - 99	1 158	15,2	44 950	0,08
100 - 999	5 273	69,3	1 558 638	2,57
1 000 – 9 999	1 039	13,7	2 076 718	3,43
10 000 – 99 999	86	1,1	2 869 608	4,74
100 000 – 999 999	40	0,5	12 921 785	21,34
yli 1 000 000	12	0,2	41 058 546	67,81
	7 608	100 %	60 530 245	99,97
Yhteinen arvo-osuustili				
(= vaihtamatta arvo-osuuksiksi)				19 755
Liikkeeseenlaskettu määrä				60 550 000
				100 %

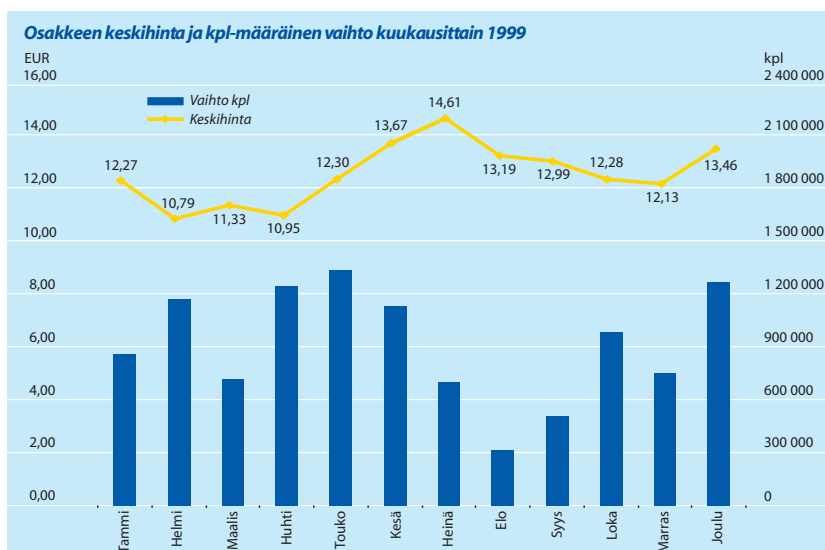
Yhtiön johdon osuus osakkeista 31.12.1999

(hallitus, toimitus- ja varatoimitusjohtaja)

- omistussuus osakkeista	4,3 %
- omistussuus optiotodistuksista	100 %
- osuus osakkeiden äänistä	1,3 %
- ääniosuus, jonka johto voi saada optiotodistusten nojalla	0,1 %

20 suurinta osakkeenomistajaa 31.12.1999

	Osakkeet kpl	Osuus osake- kannasta (%)	Äänistä (%)
Hartwall Yhtiöt Oy			
- K-osakkeet	5 900 000	9,7	58,7
- A-osakkeet	361 600	0,6	0,2
	6 261 600	10,3	58,9
Prippls Ringnes AB			
- K-osakkeet	1 500 000	2,5	14,9
- A-osakkeet	10 842 500	17,9	5,4
	12 342 500	20,4	20,3
Hartwall P-G, kuolinpesä	5 306 000	8,8	2,6
K. Hartwall Oy Ab	1 767 075	2,9	0,9
Hartwall Gösta, kuolinpesä	1 677 600	2,8	0,8
Therman Robert	1 500 140	2,5	0,7
Kuntien eläkevakuutus	1 403 165	2,3	0,7
Therman Mattias	1 325 000	2,2	0,7
Hartwall Erik	1 258 050	2,0	0,6
Hartwall John	1 249 800	2,1	0,6
Therman Henrik	1 006 090	1,7	0,5
Tallqvist Gustav	900 635	1,5	0,4
Therman Anna	719 400	1,2	0,4
Hartwall Helmi, kuolinpesä	651 600	1,1	0,3
Hartwall Peter	634 150	1,0	0,3
Roos Katarina	561 900	0,9	0,3
Tallqvist Niklas	539 700	0,9	0,3
Keskinäinen eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	525 050	0,9	0,3
Hartwall Victor	521 500	0,9	0,3
Hartwall Kaj-Erik	518 000	0,8	0,2
Yhteensä 20 suurinta	40 668 955	67,2	80,2

■ **1 §** Yhtiön toiminimi on Oyj Hartwall Abp ja kotipaikka Helsinki. Yhtiön toiminimi englanniksi on Hartwall Plc.

■ **2 §** Yhtiön toimialana on kivennäisvesien, mehujen, mallas- ja virvoitusjuomien valmistus ja myynti sekä muu niihin liittyvä toiminta, samoin kuin muiden elintarvikealaan liittyvien tuotteiden valmistus ja myynti. Yhtiö harjoittaa myös kiinteistöjen ja huoneistojen vuokrausta sekä muunlaista leasingtoimintaa. Toimintoja voidaan harjoittaa myös tytäri- ja/tai osakkuusyhtiöiden kautta. Yhtiö toimittaa näille yhtiöille konsernin yhteisiä rahoitus-, hallinto- ja suunnittelupalveluja sekä ohjaa konsernin yhteistä suunnittelua.

■ **3 §** Yhtiön vähimmäispääoma on kaksitoistamiljoonaakademikymmentäviisituhatta (12 085 000) euroa ja enimmäispääoma neljäkymmentäkahdeksanmiljoonaakolmesataaneljäkymmentätuhatta (48 340 000) euroa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestystä muuttamatta.

Yhtiön osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään.

■ **4 §** Yhtiöllä on kaksi osakesarjaa, yksi K-sarja ja yksi A-sarja, yhteensä vähintään 60 425 000 osaketta ja enintään 241 700 000 osaketta. K-osakkeiden lukumäärä voi olla korkeintaan 29 600 000 kappaletta ja A-osakkeiden lukumäärä korkeintaan 241 700 000 kappaletta.

Korotettaessa osakepääomaa antamalla sekä K-osakkeita että A-osakkeita on K-osakkeiden omistajalla etuoikeus uusien K-osakkeiden merkitsemiseen ja A-osakkeiden omistajalla etuoikeus uusien A-osakkeiden merkitsemiseen.

Siinä tapauksessa, että osakepääoman korotus suoritetaan antamalla yksinomaan K-osakkeita, on K-osakkeiden omistajalla etuoikeus uusien osakkeiden merkitsemiseen. Siinä tapauksessa, että osakepääoman korotus suoritetaan antamalla yksinomaan A-osakkeita on kaikilla osakkeenomistajilla yhtäläinen etuoikeus uusien osakkeiden merkitsemiseen.

Jokainen K-osake antaa oikeuden yhtiökokouksessa äänestää kahdeksankymmenellä (20) äänellä ja jokainen A-osake oikeuden äänestää yhdellä (1) äänellä.

Milloin varsinainen yhtiökokous päättää osingon maksamisesta, on A-osakkeista suoritettava vähintään kaksi (2) prosenttiyksikköä korkeampaa osinkoa kuin K-osakkeista.

Oikeus ilmoittautumispäivän jälkeen saada yhtiöstä jaettavia varoja sekä merkintäoikeus osakepääomaa korotettaessa on vain sillä

1) joka on määrättyä täsmäytyspäivänä merkitty osakkeenomistajaksi osakasluetteloon;

2) jonka oikeus suorituksen saamiseen täsmäytyspäivänä on kirjattu osakasluetteloon merkityn osakkeenomistajan arvo-osuustilille ja on merkitty osakasluetteloon; tai

3) jonka arvo-osuustilille osake, jos se on hallintarekisteröity, on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka osakkeiden hoitaja on täsmäytyspäivänä merkitty osakasluetteloon osakkeiden hoitajaksi.

Hallituksen tarjouksesta on K-osakkeiden omistajalla oikeus vaatia, että hänen omistama K-osake muunnetaan A-osakkeeksi suhteessa 1:1. Muuntovaatimus on kirjallisesti esitettävä yhtiön hallitukselle.

Vaatimuksesta tulee ilmetä tiedot osakkeista, joiden osakkeenomistaja haluaa muunnettavan. Hallituksen tulee viivytyksettä tarjousajan umpeuduttua toimeenpanna muuntovaatimukseen perustuvat muutokset. Muunto on tämän jälkeen viivytyksettä ilmoitettava kaupparekisteriin rekisteröitäväksi. Rekisteröinnin jälkeen muunto on saatettu täytäntöön.

■ **5 §** Yhtiöllä on hallitus, jossa on vähintään kolme (3) ja enintään kymmenen (10) jäsentä, jotka valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa toimikaudeksi, joka kestää seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen.

Yhtiökokous valitsee myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan.

Hallitus kokoontuu puheenjohtajan kutsusta. Kullakin hallituksen jäsenellä ja toimitusjohtajalla on oikeus pyytää hallituksen koollekutsumista. Hallitus on päätösvaltainen, kun yli puolet hallituksen jäsenistä on läsnä. Äänestettäessä noudatetaan yksinkertaista äänten enemmistöä. Äänten mennessä tasan on puheenjohtajan ääni ratkaiseva.

Hallituksen jäsenellä on oikeus saada pöytäkirjaan merkityksi eriävä mielipiteensä.

Hallituksen kokouskutsu tulee toimittaa jokaiselle hallituksen jäsenelle.

Hallituksen puheenjohtajan ehdotuksesta voi hallitus kokoontumatta tehdä kirjallisia päätöksiä edellyttäen, että kaikki hallituksen jäsenet ovat yksimielisiä päätöksestä ja allekirjoittavat sen.

■ **6 §** Yhtiön hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus.

Hallitus nimittää yhtiölle toimitusjohtajan.

Toimitusjohtajan tulee hallituksen ohjeiden ja määräysten mukaan hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa.

■ **7 §** Yhtiön toiminimen kirjoittavat hallituksen puheenjohtaja ja toimitusjohtaja kumpikin yksin.

Hallitus voi myöntää yhdelle tai useammalle henkilölle oikeuden kirjoittaa yhtiön toiminimi joko yksin tai yhdessä toiminimen kirjoittamiseen oikeutetun henkilön kanssa.

Hallitus päättää myös prokuraaoikeuksien myöntämisestä.

■ **8 §** Yhtiön tilikausi on kalenterivuosi. Tilinpäätös siihen liittyvine asiakirjoina on viimeistään 31. päivänä maaliskuuta toimitettava yhtiön tilintarkastajille tarkastettaviksi, joiden on annettava tilintarkastuskertomuksensa kuukauden kuluessa.

■ **9 §** Yhtiöllä on kahdesta neljään tilintarkastajaa, joista vähintään yhden tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastaja tai Keskuskaup-pakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Tilintarkastajat valitaan vuosittain varsinaisessa yhtiökokouksessa ja heidän toimikautensa kestää seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen.

■ **10 §** Varsinainen yhtiökokous pidetään vuosittain ennen kesäkuun loppua joko Helsingissä, Espoossa tai Vantaalla.

Hallitus kutsuu yhtiökokouksen koolle kuuluttamalla siitä vähintään yhdessä sen päättämässä Helsingin kaupungissa ilmestyvässä päivälehdessä taikka lähettämällä kirjattuja kutsukirjeitä jokaiselle osakasluetteloon merkitylle osakkeenomistajalle hänen ilmoittamallaan osoitteella vähintään kaksitoista (12) päivää ja enintään kaksi kuukautta ennen kokouspäivää. Osakkeenomistajan on halutessaan osallistua yhtiökokoukseen ilmoittauttava ennakolta kokouskutsussa mainitussa paikassa ja viimeistään siinä mainittuna päivänä, joka voi olla aikaisintaan viisi päivä ennen kokousta.

Osakkeenomistajan, joka haluaa saada jonkun asian yhtiökokouksen käsiteltäväksi, on ilmoitettava siitä kirjallisesti hallitukselle niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

■ **11 §** Varsinaisessa yhtiökokouksessa käsitellään seuraavat asiat:

Esitetään

1. tilinpäätös kuluneelta tilikaudelta, käsittäen tuloslaskelman, taseen ja toimintakertomuksen,
2. tilintarkastuskertomus.

Päätetään

3. tuloslaskelman ja taseen vahvistamisesta,
4. toimenpiteistä, joihin vahvistetun taseen mukainen voitto tai tappio antaa aihetta,
5. vastuuvapauden myöntämisestä hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle,
6. toimenpiteistä, joihin hallituksen ja tilintarkastajien kertomukset saattavat antaa aihetta,
7. osingon maksamisesta,
8. hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien lukumäärästä,
9. hallituksen jäsenten ja tilintarkastajien palkkioista.

Valitaan

10. hallituksen jäsenet, hallituksen puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja,
11. tilintarkastajat.

Käsitellään

12. kokouskutsussa mainitut muut asiat.

HALLITUS

*Hallitus vasemmalta
Erkki Kilpinen,
Pertti Hernesniemi,
Erik Hartwall,
Henrik Therman,
Gustav von Herten,
L.J.Jouhki,
Jussi Länsiö (tj., ei hall.jäs.)
ja Paul Bergqvist.*

Gustav von Herten, s. 1930
vuorineuvos,
hallituksen puheenjohtaja 1982
lähtien

Erik Hartwall, s. 1941
toimitusjohtaja, Hartwall-Yhtiöt Oy
hallituksen varapuheenjohtaja 1989
lähtien

Paul Bergqvist, s. 1946
konsernijohtaja, Pripps Ringnes AB
hallituksen jäsen 1993 lähtien

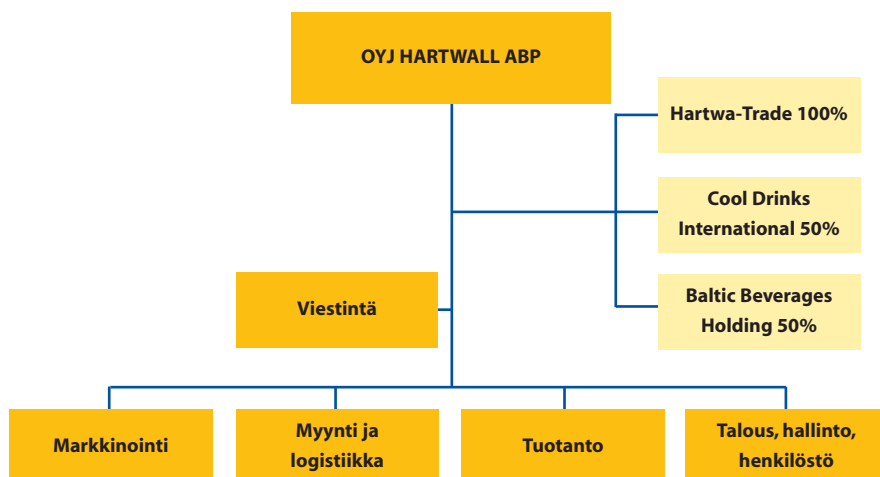
L.J. Jouhki, s. 1944
hallituksen puheenjohtaja,
Thominvest Oy,
hallituksen jäsen 1997 lähtien

Henrik Therman, s. 1937
DI, hallituksen jäsen 1997 lähtien

Pertti Hernesniemi, s. 1956
pääluottamusmies,
Hartwallin työntekijäedustaja
hallituksen jäsen 1995 lähtien

Erkki Kilpinen, s. 1948
Hartwallin toimihenkilöedustaja
hallituksen jäsen 1995 lähtien

Tilintarkastajat
Sixten Nyman, KHT
KPMG Wideri Oy Ab

JOHTO

Jussi Länsiö, s. 1952
toimitusjohtaja
yhtiön palveluksessa vuodesta 1994

Ralf Hollmén, s. 1948
myynti- ja logistiikkajohtaja, varatoimitusjohtaja
yhtiön palveluksessa vuodesta 1985

Markku Sirén, s. 1948
talousjohtaja, hallituksen sihteeri
yhtiön palveluksessa vuodesta 1994

Rolf Therman, s. 1943
tekninen johtaja
yhtiön palveluksessa vuodesta 1992

Esa Rautalinko, s. 1962
markkinointijohtaja
yhtiön palveluksessa vuodesta 1996

*Johto vasemmalta
Rolf Therman, Ralf Hollmén,
Esa Rautalinko, Jussi Länsiö ja
Markku Sirén.*

OSAKKUUS-, EMO- JA TYTÄRYHTIÖIDEN JOHTO

Baltic Beverages Holding AB (BBH) on vuonna 1991 perustettu osakkuusyhtiö. Yhtiön omistavat Hartwall ja ruotsalais-norjalainen Pripps Ringnes AB puoliksi. BBH harjoittaa panimotoimintaa Baltian maissa, Venäjällä ja Ukrainassa.
Toimitusjohtaja: **Christian Ramm-Schmidt**, s. 1946

Hartwall-Yhtiöt Oy on vuonna 1988 perustettu holdingyhtiö ja Oyj Hartwall Ab:n emoyhtiö. Hartwall-Yhtiöt Oy:n omistajat ovat kaikki Victor Hartwallin, Oyj Hartwall Ab:n perustajan jälkeläisiä.
Toimitusjohtaja: **Erik Hartwall**, s. 1941

Hartwa-Trade Oy Ab on Hartwallin omistama alkoholijuomien maahantuonti- ja tukkumyyntiyhtiö Suomessa.
Toimitusjohtaja: **Markku Tolonen**, s. 1943

Cool Drinks International Oy on Hartwallin ja Primalco Oy:n puoliksi omistama yhtiö, joka valmistaa, markkinoi ja myy matala-alkoholipitoisia juomasekoituksia, kuten long drink -juomia. Yhtiön toimitusjohtaja on **Jussi Länsiö** oman toimen ohella.

*Vasemmalta
Christian Ramm-Schmidt,
Erik Hartwall ja
Markku Tolonen.*

www.hartwall.fi

Oyj Hartwall Abp

Pääkonttori

Ristipellontie 4
PL 31, 00391 Helsinki
Puhelin (09) 54021
Fax (09) 540 2453
(09) 540 2528 (viestintä)

Tehtaat

Helsinki

Ristipellontie 4
PL 31, 00391 Helsinki
Puhelin (09) 54021
Fax (09) 540 2453

Karjajoki

Marttusenkatu 100, 64350 Karjajoki
Puhelin (06) 268 0088
Fax (06) 268 0078

Lahti

Kolkankatu 17, PL 44, 15101 Lahti
Puhelin (03) 86211
Fax (03) 752 1552

Tornio

Lapinkullankatu 1, PL 33, 95401 Tornio
Puhelin (016) 43366
Fax (016) 433 601

Myynti

Vähittäiskauppanava

Ristipellontie 4, PL 31, 00391 Helsinki
Puhelin 9800-52332
Fax (09) 540 2271
(09) 540 2512

Ravintolakanava

Ristipellontie 4, PL 31, 00391 Helsinki
Puhelin 08001-58662
Fax (09) 540 2271

Palvelukanava

Ristipellontie 4, PL 31, 00391 Helsinki
Puhelin 9800-52332
Fax (09) 540 2271

Hartwa-Trade Oy Ab

Konalantie 47 A, PL 23, 00391 Helsinki
Puhelin (09) 54021
Fax (09) 540 2526

Baltic Beverages Holding AB

Konsernijohto

Suomi:

Ristipellontie 4, PL 31,
00391 Helsinki
Puhelin (09) 54021
Fax (09) 540 2514

Ruotsi:

Masungsvägen 28, Box 20182
S-16102 Bromma
Puhelin +46 (8) 799 8400
Fax +46 (8) 291 303

Saku Brewery

Tallinna mnt
EE – 3400 Saku, Harju,
Estonia
Puhelin +372 6 508 400
Fax +372 6 508 401

Aldaris Brewery

44 Twaika Str.
LV – 1005 Riga, Latvia
Puhelin +371 7023 200
Fax +371 7023 224

Kalnapiilis Brewery

Taikos al. 1,
LT – 5319 Panevezys, Lithuania
Puhelin +370 54 61645
Fax +370 54 64667

Utenos Alus Brewery

Pramones str. 12,
LT – 4910 Utena, Lithuania
Puhelin +370 39 69023
Fax +370 39 69047

Baltika Brewery

6 Proezd, 9 kvartal
Promzona, "Parnas-4"
194292, St. Petersburg, Russia
Puhelin +7 812 3299 100
Fax +7 812 3266 677

Yarpivo Brewery

63, Pazharskogo Ulitsa
150030 Yaroslavl, Russia
Puhelin +7 0852 442 508
Fax +7 0852 441 568

Tula Brewing

85, Shossejnaya Str.
Tula, 300036 Russia
Puhelin +7 0872 397 577
Fax +7 0872 397 384

Slavutich Brewery

3 Zaporozhnik Str.
330076 Zaporozhy, Ukraine
Puhelin +380 612 412 042
Fax +380 612 425 744

Baltika-Don Brewery

146 Dovator Str.
Rostov-Na-Don,
344000 Russia
Puhelin +7 8632 22 27 90
Fax +7 8632 42 52 54

Kolos Brewery

18 Kleparivska Rd.
Lviv, 290007 Ukraine
Puhelin +380 322 333 100
Fax +380 322 333 461

A.O.Chelyabinsk pivo Brewery

Ryleeva st. 16
454087 Chelyabinsk, Russia
Puhelin +7 3512 62 51 00
Fax +7 3512 62 51 12

Pikra Brewery

Ul. 60 let Oktyabrya D 90
Krasnoyarsk, 660079 Russia
Puhelin +7 3912 610 440
Fax +7 3912 614 888

Saamamme tiedon mukaan alla mainitut pankkiiriliikkeet ja sijoitusanalyytikkoyritykset seuraavat säännöllisesti omasta aloitteestaan Oyj Hartwall Abp:n taloudellista kehitystä. Lista voi olla puutteellinen. Päivitetty lista löytyy internetsivuillamme osoitteesta www.hartwall.fi. Oyj Hartwall Abp ei vastaa analytikkojen esittämistä yritystä koskevista mielipiteistä.

Alfred Berg Finland Oy Ab, Helsinki

Tia Lehto, puhelin (09) 228 321

ABG Securities Ltd, Lontoo

Ben Wärn, puhelin +44-171-905 5630

Aros Securities Oy, Helsinki

Timo Syrjä, puhelin (09) 173 371

Cazenove & Co, Lontoo

Jonas Pålsson, puhelin +44-171-214 7596

Cheuvreux Nordic, Lontoo

Frans Hoyer, puhelin +44-171-621 5172

Conventum Securities Ltd, Helsinki

Ritva Ojala, puhelin (09) 549 930

Danske Securities, Kööpenhamina

Peter Kondrup, puhelin +45-33-44 0730

D. Carnegie Ab Finland, Helsinki

Anna Hakkarainen, puhelin (09) 6187 1230

Deutsche Bank, Lontoo

Kingsmill Bond, puhelin +44-171-545 8000

Enskilda Securities, Helsinki

Tommy Ilmoni, puhelin (09) 6162 8700

FIM Pankkiiriliike Oy, Helsinki

Kim Gorschel, puhelin (09) 613 4600

Handelsbanken Markets, Helsinki

Karita Meling, puhelin 010-44 411

Impivaara Securities Ltd, Lontoo

Jeffery Robert, puhelin +44-171-284 3937

Merita Pankkiiriliike Oy, Helsinki

Ville Kivelä, puhelin (09) 123 404 35

Opstock Pankkiiriliike, Helsinki

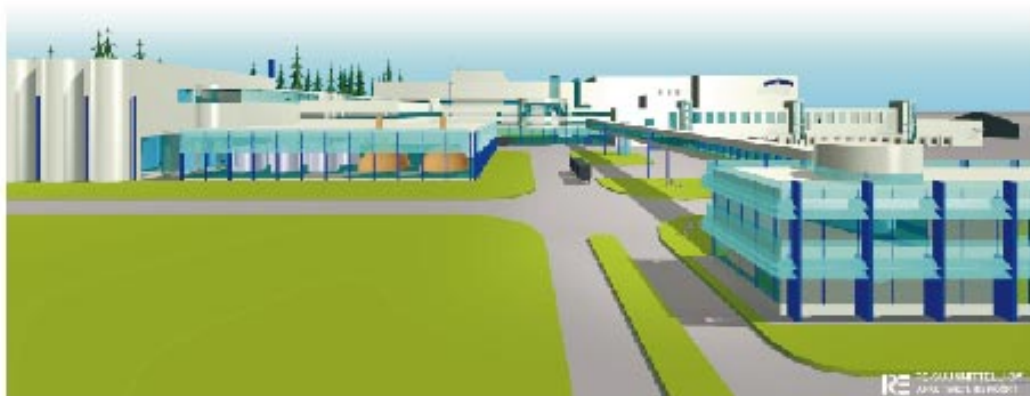
Rami Kinnala, puhelin (09) 404 2669

Pankkiiriliike Evli Oyj, Helsinki

Outi Bengs, puhelin (09) 476 690

HARTWALL KESKITTÄÄ TUOTANTO- JA VARASTOTOIMINTOJAAN LAHTEN

Hartwall keskittää lähivuosina Etelä-Suomen tuotanto- ja varastotoiminnot Lahteen nykyisen logistiikkakeskussensa yhteyteen. Toimintojen keskittämällä yhtiö varmistaa tulevaisuuden toimintaedellytykset ja kilpailukyvyn kotimaassa. Tämän jälkeen yhtiöllä on tuotantotoimintaa Lahden lisäksi Torniossa, jossa valmistetaan Lapin Kulta-olutta, ja Karijoella pullotetaan lähdevettä. Uusi tuotantolaitos valmistuu kesäksi 2003.

Virvoitusjuoma- ja panimoalan kilpailu edellyttää uusia pakkausratkaisuja ja kilpailukykyistä, monipuolista tuotevalikoimaa vastaamaan kuluttajien uusia tarpeita. Keskittämällä tuotanto- ja varastotoiminnot maantieteellisesti ja logistisesti keskeiselle teollisuusalueelle Lahteen yhtiö saavuttaa nykyistä suuremman tuotannon joustavuuden ja paremman kustannus-
tehokkuuden.

Ensin valmistuvat varastot

Noin puoleen koko tuotantolaitoksen pinta-alasta rakennetaan erilaisia varastoja ja niihin liittyviä toimintoja. Näissä tiloissa tapahtuu esimerkiksi päällysten vastaanotto, kuormien keräily sekä kuormien lähetys.

Tontille on rakennettu jo aiempina vuosina 1992 - 1997 keräily-, jakelu-, automaattivarasto-, toimisto-, sosiaali- ja teknisiä varastoja sekä kevyt-rakenteisia tyhjöpäällystehalleja. Kevään 2000 aikana valmistuu vielä päällysteiden käsittelyyn, uudelleenpakkaukseen ja lajitteluun liittyviä tiloja.

Seuraavaksi laajennetaan tuotteiden varastointiin ja tuotantolaitoksen sisälogistiikkaan liittyviä tiloja. Tämän kokoisessa tuotantolaitoksessa sisäiset materiaalivirrat ovat suuret ja siksi suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota myös sisäiseen logistiikkaan ja sen tehokkuuteen. Nämä tilat ovat suunnitelmien mukaan käytössä syksyllä 2001.

Tehtaan rakentaminen alkaa ensi kesänä

Tehtaan rakentaminen eli varsinaisten tuotantoon liittyvien tilojen rakentaminen alkaa kesän 2000 aikana.

Ensimmäinen tuotantoon liittyvä rakennusvaihe käsittää Lahden nykyisen tehtaan pakkaamon ja virvoitusjuomien valmistukseen liittyvien toimintojen siirron uusiin tiloihin. Aikataulun mukaan uudet tilat valmistuvat kevään 2002 aikana.

Lahden tehtaan pakkaamon ja virvoitusjuomien valmistukseen liittyvien toimintojen siirtymisen jälkeen alkaa Helsingin tuotanto-, varasto- ja jakelutoimintojen siirto uuteen rakennukseen. Tämä vaihe saadaan valmiiksi suunnitelmien mukaan vuoden 2003 keväällä.

Viimeiseksi siirretään Lahden nykyisen tehtaan panimotoiminnot uusiin tiloihin ja tilat valmistuvat myös vuoden 2003 keväällä.

Suuri ja haasteellinen hanke

Kokonaisuutena Hartwall Lahti -hanke on suuri ja haasteellinen. Uuden tuotantolaitoksen on kyettävä vastaamaan juoma-alan tulevaisuuden haasteisiin, niin tehokkuuden, joustavuuden kuin viihtyisän työympäristön osalta. Luonnollisesti uuden tuotantolaitoksen suunnittelussa on huomioitava Hartwallin yrityskuva ja sen hankkeelle asettamat vaatimukset. Ympäristöön liittyvien asioiden huomioiminen on myös yksi keskeisiä asioita suunniteltaessa uutta tuotantolaitosta.

HARTWALL

www.hartwall.fi